

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Pētījums veikts Valsts kancelejas administrētā projekta „Atbalsts strukturālo reformu ieviešanai valsts pārvaldē” (identifikācijas Nr. 1DP/1.5.1.1.1./10/IPIA/CFLA/004/002)

3.1. aktivitātes „Valsts konkurētspējas novērtējums”

(iepirkuma ID Nr. MK VK 2010/9 ESF) ietvaros

Projektu 100% finansē Eiropas Sociālais fonds

INSTITUCIONĀLĀS KAPACITĀTES PAAUGSTINĀŠANA

Ziņojums

Atbilstoši līgumam Nr. 8 no 2011. gada 25. janvāra

**„Valsts konkurētspējas novērtējuma un ilgtspējīga valsts
konkurētspējas uzraudzības modeļa izstrāde”**

Pasūtītājs: Valsts Kanceleja

Izpildītājs: Rīgas Ekonomikas augstskola (*Stockholm School of Economics in Riga*)

2012. gada 28. aprīlis

Saturs

Ievads.....	3
a. Kapacitātes paaugstināšana ar komunikāciju pasākumiem	3
a.1. Konsultācijas un diskusijas	3
a.2. Publicitāte un informācija.....	7
Secinājumi.....	8
b. Kapacitātes ilgtspējas nodrošināšana	9
b.1. Iekšējās kapacitātes celšana caur zināšanu pārnesi	10
b.2. Iekšējās kapacitātes uzturēšana ar apmācību	15
Prezentācijas slaidi – Latvijas konkurētspējas uzraudzības institucionālais modelis	17
1. tikšanās protokols.....	21
1. tikšanās dalībnieku saraksts.....	23
2. tikšanās protokols.....	25
2. tikšanās dalībnieku saraksts.....	27
3. tikšanās protokols.....	29
3. tikšanās dalībnieku saraksts.....	33
4. tikšanās protokols.....	35
4. tikšanās dalībnieku saraksts.....	38
5. tikšanās protokols.....	39
5. tikšanās dalībnieku saraksts.....	40
6. tikšanās protokols.....	42
6. tikšanās dalībnieku saraksts.....	43
7. publiskās apspriedes protokols.....	45
7. publiskās apspriedes dalībnieku saraksts.....	47
Preses konference 20.04.2012 - Prezentācijas slaidi.....	50
Publicitātes atskaite.....	60
Publikāciju saraksts.....	60
Publikāciju kopijas	63

Ievads

Šis pētījums izstrādāts projekta „Atbalsts strukturālo reformu ieviešanai valsts pārvaldē” (identifikācijas Nr. 1DP/1.5.1.1.1./10/IPIA/CFLA/004/002) 3.1. aktivitātes „Valsts konkurētspējas novērtējums” ietvaros veiktā iepirkuma „Valsts konkurētspējas novērtējuma un ilgtspējīga valsts konkurētspējas uzraudzības modeļa izstrāde” (iepirkuma identifikācijas Nr: MK VK 2010/9 ESF) ietvaros un saskaņā ar Tehniskās specifikācijas 3.2.3.2 punktu un Tehniskā piedāvājuma Moduli B.2 “Institucionālās kapacitātes paaugstināšana” ir definēti divi uzdevumi: a. “Kapacitātes paaugstināšana ar komunikācijas pasākumiem”, kur ir paredzēts veikt divu veidu pasākumus: (1) Konsultācijas un diskusijas un (2) publicitāte; un b. “Kapacitātes ilgtspējas nodrošināšana”, kur ir paredzēti divi uzdevumi: b.1. „Iekšējās kapacitātes celšana caur zināšanu pārnēsi” un b.2 „Iekšējās kapacitātes uzturēšana ar apmācību”. b.1 ietver divus analītiskos tematus: (1) Kompetenču modelis un (2) Zināšanu pārnese. Šī ziņojuma pirmajā daļā aprakstītas konsultācijas un diskusijas, kas organizētas a. „Kapacitātes paaugstināšana ar komunikācijas pasākumiem” ietvaros. Kopumā tika novadītas septiņas tikšanās un diskusijas, kas noslēdzās ar sabiedrisko apspriedi 2012. gada 6. martā SSE Riga telpās, kur kopsummā piedalījās vairāk kā piecdesmit ieinteresēto pušu pārstāvji. Šī ziņojuma otrajā daļā aprakstīts, kā nodrošināt cilvēkkapitāla kapacitāti, kas nepieciešama Latvijas konkurētspējas ilgtspējīgam novērtējumam.

a. Kapacitātes paaugstināšana ar komunikāciju pasākumiem

Institucionālās kapacitātes palielināšanas ietvaros tika organizēti dažādi komunikācijas pasākumi: tikšanās - diskusijas, konsultācijas, semināri un fokusgrupas – ar sociālajiem partneriem, valsts un privāto sektoru, kā arī akadēmiskajām institūcijām. Tās plānotas ar mērķi izvērtēt labāko institucionālo modeli konkurētspējas novērtēšanai nākotnē, kā arī iesaistīto pušu un sabiedrības informēšanai.

Publicitāte jeb informācija paredzēta ar publicitātes starpniecību plašsaziņas līdzekļos, lai informētu un iesaistītu plašākas sabiedrības daļas.

a.1. Konsultācijas un diskusijas

Šī uzdevuma ietvaros ir organizētas 6 tikšanās ar iesaistītajām pusēm un sociālajiem partneriem, un viena publiskā apspriede. Uz sarunām aicinātie eksperti izvēlēti pēc principa, lai tiktu pārstāvētas visas ieinteresētās vai potenciāli ieinteresētās puses, kam varētu būt saistība vai interese par konkurētspējas novērtēšanu nākotnē. Tādējādi sarunās bija pārstāvēts gan valsts, gan privātais sektors, sociālie partneri, valsts orgāni, akadēmiskās vides pārstāvji. Tāpat tika ņemta vērā novērtētā Latvijas zināšanu un prasmju kapacitāte ar konkurētspēju saistītu jautājumu izpētē. Atskaitot sanākumi Saeimā, kur piedalījās 26 dalībnieki, pārējās tikšanās un diskusijas bija ar nelielām pārstāvju grupām, kas ļāva detalizēti diskutēt par konkrētiem jautājumiem, kas īpaši interesēja dalībniekus. Noslēdzot diskusiju ciklu, tika organizēta sabiedriskā apspriede, uz ko bija ielūgts plašs loks pārstāvju no ekonomiskās un politiskās vides Latvijā.

Turpmākajā šīs nodaļas daļā aprakstītas visas tikšanās, pārstāvēto dalībnieku profils un kopsavilkuma secinājumi par sekojošiem jautājumiem:

- Kurš institucionālais variants būtu optimāls? Un kādēļ?

- Kā nodrošināt pēc iespējas lielāku novērtējuma saturisko neatkarību?
- Kā nodrošināt to, ka konkurētspējas novērtējuma rekomendācijas tiek ieviestas praksē?
- Kā nodrošināt ilgtspējīgu finansējuma piesaisti?

Diskusijām tika piedāvāti trīs izstrādāti varianti, kā nākotnē organizēt Latvijas konkurētspējas monitoringu un uzraudzību: (1) Konkurētspējas institūts, (2) Valsts iestāde, piemēram, Pārresoru koordinācijas centrs (turpmāk – PKC) un (3) Ārpakalpojums. Šie modeļi saskan ar autoru sākotnējo izstrādāto piedāvājumu. Prezētācijas materiāli, kur īsumā aprakstīti un analizēti modeļi, kas tika prezentēti diskusijās, sniegti pielikumā.

1. Tikšanās - diskusija ar Ārvalstu Investoru padomi (ĀIP). Laiks: 2012. gada 17. janvārī plkst. 16:00. Vieta: Rīgas Juridiskās Augstskolas telpās.¹

ĀIP pārstāv ārvalstu privāto investoru intereses Latvijā un uzskatāma par nopietnu sociālo partneri. Tā ir sabiedriska organizācija, kas apvieno lielākos dažādas valstis un nozares pārstāvošos uzņēmumus, kuri Latvijā ieguldījuši nozīmīgas investīcijas, kā arī septiņu valstu tirdzniecības palātas Latvijā. ĀIP darbības mērķis ir, risinot aktīvu dialogu ar Latvijas valdību, veicināt Latvijas uzņēmējdarbības vides uzlabošanu.

ĀIP pārstāvju izteiktais viedoklis liecina, ka vispiemērotākais institucionālais modelis konkurētspējas uzraudzībai būtu neatkarīgs konkurētspējas institūts, kas vienīgais spētu nodrošināt neatkarīgu novērtējumu, kas tiek uzskatīts par vissvarīgāko kritēriju. Tāpat tika izteikts viedoklis, ka tas ir vienīgais modelis, kurā iespējama finansējuma piesaiste no ārējiem resursiem (t.i., ārpus valsts pārvaldes), kas arī tika uzskatīts par vienu no neatkarīga novērtējuma garantiem. Tika ieteikts meklēt iespējas izmantot ES fondu līdzekļus šāda veida novērtējumiem.

2. Tikšanās - seminārs ar Ekonomistu Apvienību 2010 (EA 2010). Laiks: 2012. gada 10. februārī, plkst. 15:00. Vieta: Raiņa bulv. 21-16, EA2010 telpās.²

EA2010 ir sabiedriska organizācija, kura apvieno ekonomistus - praktiķus un teorētiķus. Apvienības galvenie darbības virzieni ir ekonomisko programmu izstrādāšana un to īstenošanas veicināšana, ekonomisko pētījumu organizēšana un veikšana, konferenču un diskusiju organizēšana utt. Ekonomistu Apvienībā 2010 šobrīd ir 25 biedri.

EA2010 viedoklis ir, ka konkurētspējas novērtēšana būtu veicama ārpus valsts iestādēm, bet ar PKC iesaisti. Domas dalījās, vai labāks būtu neatkarīgs konkurētspējas institūts (risks – vai būs pietiekami augstas kvalitātes institūcija), vai kā ārpakalpojums (risks – rezultāts nav paliekošs un turpināšana no reizes uz reizi ir neskaidra).

Attiecībā uz jautājumu par rekomendāciju ieviešanu praksē, dalībniekiem nebija skaidru priekšlikumu, bet tika minēts, ka šeit liela loma būtu jāuzņemas PKC, lai komunicētu (īpaši nepopulārus) secinājumus un priekšlikumus publiski un ierēdņu darba kārtībā.

¹ Tikšanās protokola kopija pievienota pielikumā, 21. lpp

² Tikšanās protokola kopija pievienota pielikumā, 25. lpp

Vislielākā saturiskā neatkarība būtu panākama 1. variantā, īpaši ar alternatīvu finansējuma avotu piesaisti. Finansējuma piesaistei tika rosināts meklēt ES līdzekļu iespējas (piemēram, Horizon 2020), kā arī organizāciju mērķdotācijas vai dāvinājumus (piemēram, starpbanku asociācija).

3. Tikšanās – konsultācija ar Valsts kancelejas un Pārresoru koordinācijas centra pārstāvjiem. Laiks: 2012. gada 15. februāris 15:00. Vieta: Valsts Kanceleja, 432. telpa.³

Konsultācija par piedāvāto modeli notika tikšanās laikā par institucionālā modeļa komentāriem.

Valsts Kanceleja (turpmāk VK) pauda viedokli, ka šoreiz būtu ļoti svarīgi uz klausīt ārējo ekspertu, tai skaitā Pārresoru koordinācijas centra (PKC) ekspertu viedokli par nepieciešamajiem precizējumiem un nepilnībām ziņojumā.

PKC pārstāvju paustais viedoklis par piemērotāko institucionālo modeli:

- 1. modelis varētu būt virtuāls pētniecības institūts vai kāda biedrība;
- 3. modelis - PKC pasūtītu novērtējumu, ko veiktu ārpalpojuma. Šis modelis pēc PKC uzskatiem varētu būt vislētākais;
- Visos modeļos PKC izstrādātu tehniskās specifikācijas, eksperti tos recenzē, PKC definē formātu, ko PKC gribētu saņemt no ziņojuma;
- 2. modelī (un arī citos modeļos) PKC neredz mehānismu, kā iesaistīt valsts ierēdņus un kā izveidot konsultatīvo padomi (tāda gan ir arī citos modeļos) - kā nolemt, kurš tajā būs un kurš nebūs;
- Par ziņojuma rekomendāciju ieviešanu - tos ar PKC virzību varētu ielikt valdības rīcības plānā;
- Radās jautājumi par novērtēšanas cikliskumu – kāpēc tiek piedāvāts novērtējumu veikt ik pēc 2-3 gadiem.

Kopumā PKC viedoklis ir tāds, ka konkurētspējas novērtējuma darbs ir jāveic ārpus valsts struktūras, t.i., to jāveic profesionāļiem – pētniekiem un ekspertiem konkurētspējas jomā. Tomēr PKC uzsver šī resora lomu formāta definēšanā un prasību izvirzīšanā, kā arī savu lomu rekomendāciju virzībā uz rīcību. Netika apspriests finansējuma avotu jautājums.

VK ieteikums ir, ka var izmantot Reformu vadības grupu. Svarīgi aprakstīt procesu, kādā veidā PKC motivēs ierēdņus iesaistīties un strādāt.

4. Tikšanās – fokusgrupa ar akadēmiskās vides ekspertiem un pētniekiem. Laiks: 2012. gada 17. februāris plkst. 11:00. Vieta: SSE Rīga, 307. telpa.⁴

Uz šo fokusgrupu tika aicināti akadēmiskās vides eksperti (pārstāvēti: Latvijas Universitāte, Latvijas Banka, LDDK, Ekonomikas prognožu centrs), kas ikdienā saistīti ar pētniecību, tajā skaitā konkurētspējas jautājumiem. Attiecīgi, šie eksperti pazīst Latvijas pētniecības kapacitāti un spēj izvērtēt konkurētspējas novērtējuma jautājumus no potenciālā izpildītāja viedokļa.

³ Tikšanās protokola kopija pievienota pielikumā, 29. lpp

⁴ Tikšanās protokola kopija pievienota pielikumā, 34. lpp

Akadēmiskās vides pārstāvji uzskatīja, ka jāveido Latvijā neatkarīgs institūts, lai ne tikai izstrādātu konkurētspējas ziņojumu, bet arī veiktu nepārtrauktu tautsaimniecības monitoringu un veidotu pētniecības kapacitāti Latvijā. Būtu ieteicams, lai institūtam būtu iespējas saņemt zinātnes bāzes finansējumu. PKC izstrādāts Latvijas konkurētspējas ziņojums būtu pārāk cieši saistīts ar politiku, turklāt valsts pārvaldei nav jānodarbojas ar zinātni un pētījumu veikšanu.

Attiecībā uz rekomendāciju ieviešanu dzīvē, eksperti norādīja, ka ziņojums ir pats par sevi, un tas ir galvenokārt atkarīgs no politikas veidotājiem, cik lielā mērā viņi to vēlas ņemt vērā. Par svarīgiem ietekmes kanāliem tika uzskatīti Nacionālā trīspusējās sadarbības padome, kā arī Saeimas Tautsaimniecības komisija.

Vislielāko neatkarību, pēc akadēmiskās vides ekspertu domām, varētu nodrošināt ārpalpojums, bet tikai tādā gadījumā, ja tiek piesaistīti ārvalstu eksperti. Tomēr tas, iespējams, saistīts ar lielāku finansējuma apjomu.

5. Tikšanās – fokusgrupa ar valsts iestāžu pārstāvjiem (Valsts Kanceleja, Prezidenta Stratēģiskās Analīzes Komisija, Pārresoru koordinācijas centrs (jurists)). Laiks: 2012. gada 17. februāris plkst. 15:00. Vieta: Valsts Kanceleja, 432. telpa.⁵

Šie valsts iestāžu pārstāvji tika aicināti uz sarunu, ņemot vērā viņu ekspertīzi un zināšanas valsts pārvaldes jautājumos.

No sarunas var secināt, ka viedoklis ir par labu 1. variantam – neatkarīgam institūtam, ar kuru tiktu slēgts ilgtermiņa līgums (*framework contract*). No ieviešanas viedokļa labākais variants varētu būt PKC, bet arī pārējiem modeļiem iespējams paredzēt ilgtspējīgu ieviešanas mehānismu. Finansējums daļēji būtu meklējams ārpus valsts budžeta. ES fondi var tikt izmantoti projektiem, tomēr tie nestrādās kā pastāvīgs finansējums.

6. Tikšanās – prezentācija un apspriede ar Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisiju. Laiks: 2012. gada 21. februāris plkst. 10:00. Vieta: LR Saeima.⁶

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija strādā ar uzņēmējdarbību, lauksaimniecību, vidi un reģionālo politiku saistītiem likumprojektiem, kā arī tās pārraudzībā ir Ekonomikas ministrijas, Satiksmes ministrijas, Zemkopības ministrijas, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas un citu šajās nozarēs strādājošo valsts iestāžu darbs.

Komisijas pārstāvju viedoklis nebija viennozīmīgs ne par vienu no piedāvātajiem institucionālā modeļa variantiem, tamdēļ netika atsevišķi apskatīti jautājumi par saturisko neatkarību un finansējuma piesaisti. Izskanēja viedoklis, ka optimālākais šajā gadījumā būtu izveidot Nacionālās attīstības padomi, kas būtu kompetenta un autoritāra. Kā arī tika atzīmēts, ka padomes, vai jebkuras citas institūcijas, kas būs atbildīga par konkurētspējas novērtējuma veikšanu un monitoringu, darbam jābūt sasaistītam ar Fiskālās disciplīnas padomes kompetenci un jāietver fiskālās disciplīnas likums. Kopumā komisija izrādīja lielāku interesi par ziņojumu, nevis institucionālo modeli. Izskanēja apgalvojums, ka ir grūti novērtēt institucionālos modeļus, vispirms neiepazīstoties ar pašu ziņojumu, t.i., „Latvijas Konkurētspējas novērtējums 2011”.

⁵ Tikšanās protokola kopija pievienota pielikumā, 38. lpp

⁶ Tikšanās protokola kopija pievienota pielikumā, 41. lpp

7. Publiskā apspriede – prezentācija un diskusija ar ieinteresēto pušu pārstāvjiem. Laiks: 2012. gada 6. marts plkst. 15:00. Vieta: SSE Riga, Soros auditorija.⁷

Uz šo apspriedi tika aicināti ieinteresēto pušu pārstāvji gan no valsts, gan privātā sektora: (pārstāvēti: Latvijas Banka, Ekonomikas ministrija, Labklājības ministrija, Ārlietu ministrija, Finanšu ministrija, LDDK, Biznesa kompetences centrs, Finanšu un kapitāla tirgus komisija, u.c.).

Apspriedē notika plaša diskusija par projekta detaļām, tai skaitā finansējumu. Jautājumā par institucionālo modeli nebija jūtama vienota nostāja: no vienas puses Biznesa kompetences centrs atzīmēja, ka PKC lielākoties ir nodarbināti ierēdņi un speciālisti, bet pētnieki darbā nav iesaistīti, tādēļ rodas šaubas par šāda pētījuma kvalitāti un objektivitāti. Latvijas Darba devēju konfederācijas viedoklis bija, ka optimāls būtu 3. variants (ārpakalpojums), bet starplaikā monitoringu varētu nodot valsts institūcijas pārziņā, piemēram, PKC vai LIAA. Savukārt Finanšu ministrijas viedoklis bija, ka Jaunas institūcijas veidošana šobrīd būtu nelietderīga, un ka konkurētspējas novērtēšana būtu jāveic PKC, kas ir jaunizveidota institūcija un ir paredzēta šādiem mērķiem. Gadījumā, ja PKC to nespētu paveikt kapacitātes dēļ, šīs institūcijas ziņā būtu tālākā rīcība, piemēram, 'ārpakalpojuma' pasūtīšana. Attiecībā uz saturisko neatkarību tika iebilsts, ka valsts nav ieinteresēta sagatavot neobjektīvu ziņojumu, tamdēļ valsts institūcijas gatavots konkurētspējas novērtējums var tikt uzskatīts par neatkarīgu.

a.2. Publicitāte un informācija

Lai labāk nokomunicētu „Latvijas Konkurētspējas novērtējuma 2011” izstrādi – paveikto darbu un sasniegto rezultātu – 20. aprīlī Ministru Kabineta bibliotēkā tika organizēta ziņojuma „Latvijas Konkurētspējas novērtējums 2011” prezentācija Ministru prezidentam Valdim Dombrovskim, tajā pieaicinot arī mediju pārstāvjus. Preses konferenci atklāja Ministru prezidents Valdis Dombrovskis. Ministru prezidents pieņēma ziņojumu un pateicās SSE Riga par tā sagatavošanu. Eksperti Christian Ketels un Alf Vanags sniedza īsu prezentāciju par ziņojumu, tā rezultātiem, kā arī ieteikumiem (ieskaitot ieteikumus par institucionālo modeli). Šis notikums piesaistīja ievērojamu mediju uzmanību, kas ir pilnīgi dokumentēta un atrodama šī ziņojuma pielikumā, kopā ar preses konferences prezentāciju.

Publicitātes kopsavilkums

Tāpat tika organizētas vairākas SSE Riga pārstāvju intervijas medijos (piemēram, laikrakstam Dienas Bizness, Latvijas Radio u.c.) īstenota komunikācija SSE Riga sociālo tīklu profilos, kā arī ziņa par pētījumu, pats „Latvijas Konkurētspējas novērtējums 2011” un ekspertu prezentācija publicēta SSE Riga mājas lapā.

Liela bija mediju pārstāvju interese par „Latvijas Konkurētspējas novērtējuma 2011” prezentāciju – pasākumu 20. aprīlī apmeklēja 18 lielāko nacionālo mediju pārstāvji. Vienlīdz liela interese tika novērota kā no latviski, tā krieviski komunicējošiem medijiem.

- 4 televīzijas – LNT, TV3, LTV-7, PBK

⁷ Tikšanās protokola kopija pievienota pielikumā, 45. lpp

- 4 ziņu aģentūras (kā Latvijas, tā starptautiskās, piemēram, Reuters, Bloomberg News)
- 1 foto ziņu aģentūra
- 1 video ziņu aģentūra
- 4 drukāto izdevumu žurnālisti
- 2 interneta portālu žurnālisti
- 2 radio žurnālisti

Publicitātes analīze

- Īpašu mediju uzmanību saistīja „Latvijas Konkurētspējas novērtējuma 2011” lielformāta ziņojuma pasniegšana Ministru prezidentam Valdim Dombrovskim. Tā plaši atspoguļota gan TV, gan Interneta portālos, gan drukātajos preses izdevumos. Ziņojuma pasniegšanas brīdis kā vizuālais materiāls atspoguļots gandrīz katrā no publikācijām. Savukārt laikrakstā *Bizness&Baltija* lielformāta „Latvijas konkurētspējas novērtējums 2011” nopublicēts pat uz vāka (23.04.2012).
- Līdz ar lielformāta ziņojuma pasniegšanu Ministru prezidentam Valdim Dombrovskim, medijos ļoti labi nokomunicēta ziņa, ka šis ir līdz šim vērienīgākais šāda veida ziņojums Latvijas vēsturē. Tieši nozīmīgais foto un video moments ar lielformāta ziņojuma pasniegšanu palīdzējis papildzināt ziņu par apjomīgo darbu, kas paveikts Latvijas konkurētspējas izpētē.
- „Latvijas Konkurētspējas novērtējums 2011” plaši atspoguļots interneta portālos – virknē portālos šai tēmai veltītas pat vairākas publikācijas.
- Veiksmīgi komunicēts konkurētspējas pētījuma vērienīgums un Ministru prezidenta Valda Dombrovska iniciatīva tā veikšanā.
- Mediji plaši atspoguļojuši galvenās problēmas, kas kavē Latvijas konkurētspējas attīstību, kā arī ekspertu ieteiktos risinājumus. Viens no visvairāk apspriestajiem ekspertu ieteikumiem ir Skandināvijas pieredzes pārņemšana, piemēram, Valsts Ieņēmumu dienesta (VID) iespējamā nodošana Dānijas kolēģu rokās.
- „Latvijas Konkurētspējas novērtējuma 2011” publicitāte veicinājusi arī citu institūciju reaģēšanu un savu komentāru publiskošanu, tādējādi vēl vairāk un plašāk nokomunicējot pētījuma ziņojumus. Piemēram, uz ziņām par VID iespējamo aizstāšanu ar Dānijas attiecīgo institūciju darbiniekiem reaģējusi Finanšu ministrija, izsūtot savu komentāru par šo tēmu, tādējādi sekmējot pētījuma publicitāti medijos.
- „Latvijas Konkurētspējas novērtējumam 2011” vienlīdz plaša publicitāte kā latviešu valodā, tā krievu valodā rakstojās medijos.

Secinājumi

Tika veikti komunikāciju un konsultāciju pasākumi ar dažādām iesaistītajām pusēm, kurām ir vai varētu būt saistība ar konkurētspējas novērtēšanu. Visas pētījuma ietvaros notikušās

apspriedes raisīja aktīvu un konstruktīvu diskusiju. Kaut arī grupās bija pārstāvētas dažādas intereses, pastāvēja vienprātība attiecībā uz alternatīvo institucionālo modeļu priekšlikumu novērtēšanu.

Pirmkārt, no veiktajiem konsultāciju pasākumiem pētnieki secina, ka visās grupās viedokļu pārsvars bija par labu 1. piedāvātajam variantam – neatkarīgam konkurētspējas institūtam.

Otrkārt, dalībnieki bija vienisprātis par konkurētspējas monitoringa un novērtējuma politiskās neatkarības nepieciešamību. No tiem dalībniekiem, kas nav nodarbināti valsts iestādēs, jo īpaši izskanēja viedoklis, ka neskatoties uz valsts institūciju priekšrocībām attiecībā uz sinerģiju ar politikas veidošanas procesu, konkurētspējas novērtējums, kas veikts valsts aparāta iekšienē, no sabiedrības viedokļa nebūs uzskatāms par neatkarīgu un 2. variants – valsts iestāde kā konkurētspējas novērtējuma izpildītājs – bieži tika apšaubīts. Kā rezultātā institucionālais modelis, kur valsts institūcija ir novērtējuma izpildītājs, tika izsvītrots no institucionālo variantu gala saraksta.

Tika uzsvērti arī citi faktori, piemēram:

- Procesa ilgtspējības nepieciešamība;
- Rekomendāciju komunikēšanas un iestrādes politikas dokumentos nozīmīgums;
- Vismaz daļēja finansējuma piesaiste no ārpus valsts budžeta līdzekļiem, piemēram, ES struktūrfondi vai ieguldījumi no privātā sektora.

b. Kapacitātes ilgtspējas nodrošināšana

Šī nodaļa ir veidota, balstoties uz Tehniskā piedāvājuma⁸ B.2.b punktu. Būtu jāuzsver, ka šīs nodaļas struktūra un ieteikumi ataino „Latvijas Konkurētspējas novērtējums 2011” autoru viedokļus, kas balstīti uz plašo pieredzi ekonomikas un ekonomiskās pētniecības kapacitātes veidošanā daudzās valstīs, to skaitā Ķīnā un citās Āzijas valstīs, kā arī Latvijā un citās Baltijas valstīs. Tādējādi, priekšlikumi atbilst starptautiski salīdzināmo un atbilstošo zināšanu pārneses modelim, kā arī institucionālās un operacionālās kapacitātes paaugstināšanas pasākumu un procesu metodikai.

Lai radītu stingru pamatu ilgtspējīgai uzraudzībai un novērtēšanai, ir nepieciešams cilvēkkapitāls, kas veic pilnu monitoringa un novērtējuma procesa ciklu, un turpina to darīt arī pēc pirmā cikla beigām. Mērķis būtu izveidot un uzturēt cilvēkkapitāla kapacitāti, spējīgu pielāgoties mainīgajām problēmām, kas radušās konkurētspējas analīzes ietvaros. Ne vien novērtējuma veicēju kapacitātei ir jābūt pietiekamai, bet arī to indivīdu kapacitātei, kam konkurētspējas analīze tiek adresēta, t.i. politikas veidotāju, sociālo partneru, mediju un citu ieinteresēto pušu kapacitātei. Nepieciešamība pēc cilvēkkapitāla nav atkarīga no tā, kurš institucionālais modelis konkurētspējas novērtējumam tiks piemērots, jo augstas kvalitātes produktam nepieciešamas labas kvalitātes izejvielas.

Tamdēļ tiek pieņemts, ka konkurētspējas uzraudzību un novērtējumu veiks ‘konkurētspējas institūts’, kura precīzs juridiskais statuss var atšķirties, piemēram, tas varētu būt patstāvīgs zinātnieku kolektīvs vai institūts, vai arī tikt sasaistīts ar augstskolu, vai kādu citu augstākās

⁸ TP B.2.b punktā ir skaidri norādītas saites ar visām TS 3.2.3.2 prasībām.

izglītības institūciju. Visupirms šajā sadaļā skatīts, kādi būtu šāda institūta pienākumi un veicamās darbības, savukārt turpinājumā apskatīts jautājums par personālu un tā kvalifikāciju, kas nepieciešams noteiktu darbību īstenošanai, t.i. 'kompetenču modelis'. Analīze definē starptautisko ekspertu un tīkla lomu zināšanu pārneses veicināšanā gan tiešā, gan netiešā veidā, kas nepieciešama, lai nodrošinātu ilgtspējīgu konkurētspējas uzraudzības un novērtējuma modeli.

b.1. Iekšējās kapacitātes celšana caur zināšanu pārnesi

1.Kompetenču modelis

Institūts pārņems tiesības uz Latvijas konkurētspējas novērtējumu. Tas izriet no uzdevuma pārraudzīt un novērtēt Latvijas konkurētspēju plašā nozīmē, tai pat laikā ziņojot par novērojumiem un veicinot informētību par konkurētspējas jautājumiem politikas veidotāju, ierēdņu un sociālo partneru vidū, kā arī sabiedrībā kopumā. Tas nozīmē, ka institūtam ir jābūt kompetentam vairākās jomās, sākot ar akadēmiska pētījuma sagatavošanu, un beidzot ar pētījuma novērojumu un secinājumu nodošanu plašai daļai Latvijas sabiedrības. Otrs institūta uzdevums ir radīt kapacitāti gan institūta iekšienē, gan ārpus tā.

Galvenais Latvijas konkurētspējas novērtējuma un uzraudzības uzdevums ietver vairākus apakš uzdevumus. Sākotnēji ir jāapkopo virkne indikatoru ar ko novērtēt Latvijas konkurētspēju, nosakot galvenās jomas, kas ierobežo Latvijas konkurētspēju, un pamatojoties uz šiem novērojumiem, sniegt priekšlikumus par jomām, kas būtu jāpakļauj dziļākai izpētei. Šādi rīkojoties tiks nodrošināts pamats gan periodiskam Latvijas konkurētspējas ziņojumam, gan starpposma atjauninājumiem.

Tomēr, monitorings nozīmē vairāk, kā tikai rādītāju novērošanu. Ir ārkārtīgi svarīgi, lai pētījuma novērošanā iesaistītajam institūtam ir spēcīga un dziļa izpratne par ekonomikas attīstību un konkurētspēju kopumā - gan teorētiski, gan praktiski. Tas norāda uz nepieciešamību uzraudzīt un saprast pētījumus, kas veikti, piemēram, universitātēs un augstākās izglītības iestādēs (piem. doktora disertācijas un pētniecības projekti), uz politiku vērstu izpēti, kas veikta ministrijās, Latvijas Bankā, komercbankās, pie sociālajiem partneriem un NVO. Uzmanības centrā galvenokārt būs Latvija, tomēr papildus būtu jāseko pētījumiem, kas veikti, piemēram, Eiropas Savienībā, Pasaules Bankā, Pasaules Ekonomikas Forumā, kā arī citās institūcijās un organizācijās (piem., Eiropas Kopienas Iniciatīva, Baltijas Ekonomikas Forums).

Monitoringa trešais aspekts ietver akadēmiskās literatūras pārzināšanu, kā arī teorētiskas un empīriskas izpratnes attīstību par konkurētspēju un ar to saistītiem jautājumiem. Ir nepieciešams nodrošināt, lai Latvijas Konkurētspējas ziņojumā, tāpat kā pārējos institūta dokumentos un aktivitātēs tiktu atspoguļoti jaunākie sasniegumi gan attiecībā uz teoriju, gan metodoloģiju. „Latvijas Konkurētspējas novērtējums 2011” var kalpot kā piemērs. Lai radītu diagnostikas rīku konkurētspējas analīzei, „Latvijas Konkurētspējas novērtējums 2011” piemērojis, kā to dēvē ekonomikas teorijā - izaugsmes diagnostiku. Turklāt „Latvijas Konkurētspējas novērtējums 2011” aplūko literatūrā minēto „jauno industriālo politiku” un sasaista to ar diskusiju par Latvijas konkurētspēju. Efektīvs veids, kā uzraudzīt un saprast notiekošo attīstības literatūrā, ir aktīva dalība dažādās konkurētspējas iniciatīvās un tīklos. Tas būtu jāapvieno ar aktīvu dalību starptautiskās konferencēs. Tai pat laikā institūtam nepieciešama aktīva darba kārtība, kas ietver semināru organizēšanu ar pieaicinātiem valsts līmeņa, kā arī ārvalstu politikas veidotājiem un zinātniekiem.

Papildus vispārējai uzraudzībai, institūtam regulāri vajadzētu organizēt konferences ar starptautisku ekspertu uzstāšanos. Kopumā tas nostiprinās institūta un Latvijas pozīcijas konkurētspējas pētniecības programmā, kļūstot par reģionālu pētniecības centru konkurētspējas jomā. Turklāt sadarbība ar starptautiska līmeņa pētniekiem konkurētspējas jomā nodrošinās institūtā veiktās izpētes kvalitātes kontroli. Arguments par kvalitātes kontroli attiecas arī uz publikācijām starptautiskajos žurnālos, kas jāattīsta un jāietver institūta aktivitātēs, tādējādi izplatot novērojumus, kas izriet no institūtā veiktajiem pētījumiem.

Starptautisku kontaktu veidošanai institūtam būtu jānodrošina resursi ielūgt starptautiskus pētniekus uz īsāku vai garāku laika periodu. Papildus pētniecības veicināšanai, ielūgtie pētnieki sekmētu institūta kapacitātes veicināšanas pasākumus.

Kā var secināt no „Latvijas Konkurētspējas novērtējuma 2011”, valsts konkurētspējas novērtējumam nepieciešama virkne indikatoru no dažādiem avotiem. Daudzi no šiem avotiem ir publiski pieejami. Tomēr, kā redzams no „Latvijas Konkurētspējas novērtējuma 2011”, analīzes precizitāte un nozīmīgums varētu būt lielāks, ja pētniekiem būtu pieejami dati no citiem avotiem, piemēram, no citiem institūtā veiktajiem pētniecības projektiem vai datiem, kas iegūti institūtā. „Latvijas Konkurētspējas novērtējumā 2011” ir ietverti piemēri no Uzņēmējdarbības globālā monitoringa, dati par Latvijas uzņēmumu inovatīvo darbību un dati no aptaujas par ēnu ekonomiku Baltijas valstīs. Tamdēļ ir vēlams, lai institūts iesaistās plaša mēroga aktivitātēs, nevis strādā tikai pie Latvijas Konkurētspējas novērtējuma un no tā izrietošajiem uzdevumiem. Lai to realizētu, ir nepieciešams aktīvi līdzdarboties pētniecības projektos. Tie varētu būt projekti, kas finansēti no projektiem vai pētniecībai piešķirtiem līdzekļiem, piemēram, Eiropas Savienības, vai no cita veida pasūtījumiem un dotācijām.

Tamdēļ, ceturtais monitoringa aspekts ietver projektu finansējuma iespēju uzraudzību, kas ir saistīts ar Latvijas konkurētspējas novērtējumu, bet neietilpst pamata finansējumā. Ja tas tiks veiksmīgi darīts, tam būs izšķiroša nozīme Latvijas ziņojumu kvalitātes uzlabošanā, sniedzot dziļāku izpratni par aktuālajiem jautājumiem. Institūta rīcībā būtu jaunas datu kopas, kas padziļinātu izpratni par dažādiem jautājumiem, tādējādi aktīva dalība projektos kalpos kā svarīgs zināšanu nodošanas avots. Lai atvieglotu zināšanu nodošanu, institūtam vēlams izveidot ciešus kontaktus ar ES Uzņēmējdarbības Ģenerāldirektorātu (DG Enterprise), kas izstrādā Eiropas Konkurētspējas ziņojumu un risina ar to saistītus jautājumus. Tas nodrošinās zināšanu nodošanu un informēs par Eiropas mēroga jautājumiem. Tas arī vērsīs ES politikas veidotāju uzmanību uz Latvijā veikto konkurētspējas novērtējumu, kas padziļinās ES dokumentos minēto informāciju par Latviju.

Sekmīga konkurētspējas jautājuma ieviešana Latvijas politikas darba kārtībā un Latvijas publiskajās debatēs nav iespējama bez ‘izglītota lietotāja’ ārpus institūta, kā arī labi informētas Latvijas zinātnieku kopienas, iesaistot pētniekus no akadēmiskā, privātā un publiskā sektora. Citiem vārdiem sakot, ir nepieciešams veidot un nostiprināt kapacitāti izmantot institūtā veikto pētījumu rezultātus politikas veidošanas procesā, un Latvijas kapacitāti pētīt un analizēt ar konkurētspēju saistītus jautājumus. Kapacitātes veidošana neattiecas tikai uz institūtu, tā jāveido ārpusē, tādējādi radot „konkurētspējas zināšanu un domu salas” valdībā, publiskajā sektorā, universitātēs un pētniecības centros, kā arī privātajā sektorā un NVO.

Šis novērojums definē vēl vienu kapacitātes uzdevumu, kas ir institūta kapacitātes veidošana caur izglītību un citām aktivitātēm (piemēram, semināri un konferences), sniedzot dalībniekiem un pētniekiem pozitīvu pieredzi. Tā realizēšanai nepieciešama ierēdņu apmācība, kā arī politikas veidotājiem ir jāstrādā pie šiem jautājumiem. Papildus jārada iespēja NVO un

sociālajiem partneriem piedalīties izglītības aktivitātēs. Lai turpinātu stiprināt akadēmisko interesi par jautājumiem, saistītiem ar konkurētspēju, un lai nodrošinātu to, ka topošie universitāšu absolventi ir kompetenti konkurētspējas jautājumos, institūtam sadarbībā ar Latvijas augstākās izglītības iestādēm jāpiedāvā akadēmiskie kursi par konkurētspēju un to saistītiem jautājumiem. Kapacitātes veidošanas ietvaros institūta personālam vajadzētu būt gatavam sniegt konsultācijas un tml.

Papildus izglītības aspektam kā tādām, mācību pasākumiem būs nozīmīga loma Latvijas konkurētspējas rezultātu izplatīšanā, šādi sekmējot tās nokļūšanu Latvijas politikas dienas kārtībā. Nozīmīga daļa no organizētajiem izglītības pasākumiem būs vietējie semināri un konferences par konkurētspējas jautājumiem (kā minēts iepriekš). Tas ļaus vietējiem praktiķiem un akadēmiskās vides ekspertiem gūt starptautisku pieredzi un vērtīgu praksi. Turklāt, par cik ir paredzēts, ka pētījumu rezultāti, kas iegūti citās Latvijas akadēmiskajās iestādēs, pētniecības institūtos un publiskajā sektorā (piemēram, Latvijas Bankā) sniegs nozīmīgu ieguldījumu Latvijas Konkurētspējas novērtējumā, institūta izglītojošās aktivitātes paaugstinās Latvijas vispārējo kapacitāti risināt dažādus konkurētspējas jautājumus.

Nozīmīgs papildinājums institūta kapacitātes veidošanā (kā arī vispārējā komunikācijā) būtu pieeja interneta platformai, kur regulāri tiek ievietota jaunākā informācija par institūta pētījumu rezultātiem, kā arī pieejamas saites uz līdzīgiem pētījumiem utt., kas tapuši ārpus institūta.

Kolektīva kvalifikācija

Lai institūts spētu sekmīgi veikt iepriekš minētās darbības, papildus administratīvajam atbalstam (grāmatvedība, projektu atskaites, sekretāru un vispārējie administratīvie pakalpojumi), institūtam nepieciešami triju kategoriju pētnieki ar atšķirīgu 'darba aprakstu', līdz ar to arī ar kompetenci dažādos jautājumos. Trīs kategorijas ir sekojošas:

- Vecākie pētnieki;
- Pētnieki;
- Pētniecības asistenti

Vecākie pētnieki nosaka institūta darba kārtību un aktīvi sadarbojas starptautiskā līmenī, tādā veidā lielā mērā saistot Latvijas konkurētspējas novērtējumu ar starptautiska līmeņa pētījumiem un otrādi. Turklāt no vecākajiem pētniekiem tiek gaidīts, ka tie piesaistīs pētniecības projektus un finansējumu – šādā kontekstā pētnieka starptautiskajam tīklam būs izšķiroša nozīme. Vecākie pētnieki lielā mērā būs atbildīgi par institūtā veiktā konkurētspējas pētījuma rezultātu izplatīšanu. Tas pats attiecas uz institūta aktivitātēm izglītības jomā.

Vecāko pētnieku kvalifikāciju varētu rezumēt sekojoši:

- Ievērojamas zināšanas un pieredze pētniecībā – akadēmiski un ar politiku saistīti pētījumi attiecīgajās jomās.
- Spēja vadīt un administrēt pētījumus.
- Plaši kontakti ārpus Latvijas – jo īpaši Eiropā.
- Spēja vadīt un pieteikties ES finansētiem projektiem.

- Spēja sekot akadēmiskajai literatūrai attiecīgajā jomā un iekļaut secinājumus Latvijas Konkurētspējas pētījumā.
- Labas pedagoģiskās iemaņas apmācībā un kapacitātes veidošanā, kā arī cita veida saskarsmē.
- Vismaz maģistra grāds ekonomikā vai citās līdzvērtīgās sociālajās zinātnēs, vai statistikā.
- Būtu ļoti vēlams, lai vismaz viens vai divi vecākie pētnieki būtu profesionāļi no citām valstīm. Iespējams uz pusslodzi.

Pētnieki būs atbildīgi par konkurētspējas literatūras monitoringu un sekos Latvijā veiktajiem pētījumiem, kas saistīti ar konkurētspēju. Atsevišķi pētnieki būs atbildīgi par specifiskiem konkurētspējas analīzes virzieniem, tādiem kā starptautiskā tirdzniecība, inovācijas, tieslietu sistēma utt. Arī pētnieki būtu aktīvi iesaistīti padziļinātajā izpētē. Pētnieki varētu būt doktorantūras studenti, kas drīzumā beigs darbu pie disertācijas, vai Doktoru ar grādu ekonomikā.

Pētnieka kvalifikācija ietver:

- Labas zināšanas ekonomikā un spēja sekot akadēmiskām debatēm par attiecīgajām jomām, un spēja integrēt secinājumus politiska rakstura darbos.
- Plaši kontakti Latvijā un spēja sekot/uzraudzīt pētījumus, ko veic dažādi institūti Latvijā.
- Spēcīgas iemaņas lietišķajā pētniecībā.
- Iepriekšējā pieredze lietišķo pētījumu projektos, konkrēti darbs ar analīzi un tekstu (angļu valodā).
- Labas pedagoģiskās prasmes.
- Būtu ļoti vēlams piesaistīt latviešu pētniekus, kas studējuši ārzemēs, kļūt par pētniekiem Latvijā.
- Zinātņu maģistra grāds.

Pētniecības asistenti galvenokārt strādātu ar datiem, tas ietver datu vākšanu, datu apstrādi, datu noformēšanu diagrammās, tabulās u.c. Pētniecības asistentiem būtu jābūt spējīgiem sagatavot īsus ziņojumus par sava darba rezultātiem. Turklāt asistentiem būtu jāatbalsta institūta pētnieki un vecākie pētnieki dažādos ar pētniecību saistītos jautājumos. Pētniecības asistenti varētu būt bakalaura vai maģistra programmu studenti, vai doktorantūras studenti, kas nesen uzsākuši studijas.

Pētnieciskā asistenta kvalifikācija ietver:

- Spēcīgas prasmes attiecībā uz darbu ar kvantitatīviem datiem un to prezentēšanu. Prezentācijas prasmes ietver grafikus, diagrammas u.c.
- Labas rakstīšanas prasmes (arī angļu valodā).

Zināšanu un kompetences nepietiekamība

Lai nodrošinātu kvalitatīvu konkurētspējas monitoringu un novērtējumu, ir nepieciešama prasmju un zināšanu kopa, ko angļu valodā mēdz dēvēt par 'lietišķo ekonomiku' (*applied economics*). Lietišķā ekonomika ietver spēju izprast gan ekonomikas teoriju, gan empīriskās metodes, piemēram, ekonometriju, un pielietot tās konkrētu ekonomikas problēmu un politikas jautājumu risināšanā. Par cik šādu lietišķo ekonomiku nevar viegli iemācīties mācību klasē vai lasot grāmatas, galvenais lietišķās ekonomikas prasmju nodošanas mehānisms ir mācīties darot. Tas parāda, cik būtiski ir izmantot vispārārzītus ekspertus (iespējams, ārvalstu ekspertus) kapacitātes veidošanas pasākumos. Veicot darbu kopīgi ar praktikantiem, zināšanas tiek nodotas ar metodi 'mācies-darot'.

Latvijā labas lietišķās ekonomikas prasmes nav plaši pieejamas. Vienīgā vieta, ap ko koncentrējas kaut kas tuvu kritiskajai masai cilvēku ar nepieciešamo kvalifikāciju, ir SSE Riga un BICEPS, kaut gan „salas” ar attiecīgu kompetenci ir izkaisītas visā Latvijā – augstākās izglītības iestādēs, kā arī valsts un privātajā sektorā. Ilgtspējību veido lielāks skaits cilvēku ar nepieciešamajām prasmēm, nekā šobrīd ir pieejams. Apstāklis, ka SSE Riga/BICEPS klasteris ir veidots ap mācību iestādi, nodrošina stabilu pamatu tā ilgtspējībai.

2. Zināšanu pārnese

Iepriekš aprakstītās konkurētspējas institūta aktivitātes un vēlamā kompetence arī netieši nosaka zināšanu pārneses mehānismu. Tās nosaka arī mērķa grupas, kam tālāk nodot zināšanas, respektīvi konkurētspējas institūta pētniekiem un iekšējiem ekspertiem, kā arī valdības pārstāvjiem, citām ārējām institūcijām un ieinteresētajām pusēm. Turpinājumā aprakstīti galvenie zināšanu pārneses kanāli atbilstoši šīm grupām:

Pētnieki un eksperti

- Svarīgs zināšanu pārneses kanāls pētniekiem ir akadēmiskā literatūra un pētījumi par konkurētspēju. Ir ārkārtīgi būtiski, lai pētnieki regulāri sekotu jaunumiem un piemērotu jaunākās metodes konkurētspējas analīzē, piemēram, izaugsmes diagnostikas ieviešana „Latvijas Konkurētspējas novērtējumā 2011”.
- Eiropas kontekstā, ES finansētie projekti ir būtisks zināšanu pārneses avots. Tamdēļ, papildus zināšanu pārnesei un Latvijas kapacitātes veidošanai, ir jābūt spējai piedalīties un strādāt ar ES pieteikumiem.
- Aktīva dalība tīklos konkurētspējas jautājumu risināšanai, tie ir, piemēram, Eiropas Konkurētspējas tīkls (European Competitiveness Network) un Eiropas Klasteru tīkls (European Cluster Network). Tas veicina dalīšanos ar zināšanām un atklāj Latvijā veikto darbu starptautiskā līmenī, kā arī kolēģiem, kuri strādā šajā jomā. Dalība šādos tīklos sniedz iespēju redzēt Eiropas līmeņa paraugpraksi.
- Zināšanu pārnesei būtu jāņem vērā arī pētījumi, kas ir veikti Latvijā, piemēram, doktora disertācijas, pētījumus pētniecības centros un ministrijās. Ir nepieciešams veikt monitoringu un būt labi informētiem par Latvijas jaunākajiem pētījumiem, tādējādi pārnesot zināšanas no visdažādākajiem Latvijas avotiem komandai, kas strādā konkrēti ar Latvijas konkurētspējas pētījumu.

- Konkurētspējas institūtam, papildus zināšanu pārneses aktivitātēm, būtu regulāri jāorganizē semināri un konferences par konkurētspējas jautājumiem, uz ko tiktu aicināti starptautiski eksperti. Šie pasākumi var būt akadēmiski, vai vairāk uz politiku orientēti.
- Būtu jāizveido cieša saikne/kontakts ar ES Uzņēmējdarbības Ģenerāldirektorātu (DG Enterprise), kas strādā ar Eiropas Konkurētspējas ziņojumu un ar to saistītiem jautājumiem. Tas nodrošinās zināšanu pārnesi abos virzienos: pirmkārt, tādējādi tiks saņemta aktuālā informācija par Eiropas mēroga jautājumiem, un otrkārt, tas sniegs EK pašreizējo informāciju par Latvijas konkurētspējas novērtēšanas procesu.

Valsts institūciju pārstāvji

- Publicitāte un mācības. Tā saistīta ar aktīvu komunikācijas politiku attiecībā uz informācijas izplatīšanu par notiekošajām aktivitātēm konkurētspējas institūtā. Tas ietver: Konkurētspējas novērtējuma rezultātus, regulāru monitoringu un novērtējumu, un periodiskus padziļinātos pētījumus. Veiksmīgas darbības gadījumā komunikācijas politika būs neatņemama sastāvdaļa saziņā ar sociālajiem partneriem, citām ieinteresētajām pusēm utt.
- Pasākumiem ar valsts institūciju pārstāvju iesaistīšanos ir divu veidu ietekme. Papildus politikas veidotāju informēšanai par konkurētspējas institūta darbību, tie būs nozīmīgi arī attiecībā uz „faktu apkopošanu”, iepazīstot kādas ir galvenās bažas un jautājumi, kas nomāc politikas veidotājus, uzņēmējus utt. Strādājot ar akadēmisko kopienu un Latvijas zinātnisko kopienu kopumā būs iespēja noskaidrot „kas notiek” Latvijā saistībā ar konkurētspējas pētījumiem. Tas arī palīdzēs identificēt vajadzības izglītībā.

b.2. Iekšējās kapacitātes uzturēšana ar apmācību

Lai izveidotu pilnvērtīgu institūtu ar ‘kompetenču modeli’ aprakstīto kapacitāti, un jo īpaši, lai nodrošinātu pietiekamu kapacitāti ilgtermiņa attīstībai, būs nepieciešams piesaistīt un apmācīt pētniekus. Pirmkārt ir gaidāms un vēlams, ka vismaz daži no vecākajiem pētniekiem būs ārzemju eksperti ar pieredzi konkurētspējas analīzē (iespējams, var tikt nodarbināti uz nepilnu slodzi). Viens no viņu uzdevumiem būs pasniegt gan akadēmiskus, gan profesionālus kursus par konkurētspējas jautājumiem. Akadēmiskie kursi būtu bakalaura vai maģistra līmenī, un sastādītu daļu no ekonomikas programmas kādā augstākās izglītības iestādē. Savukārt profesionālo kursu mērķauditorija būtu politikas veidotāji un uzņēmēji. Tie varētu būt īsi, intensīvi kursi un veidot daļu no MBA programmas.

Apmācības kursi ietvers:

- Konkurētspējas Mikroekonomiku, kas tika piedāvāta SSE Riga sadarbībā ar Hārvardas universitāti
- Konkurētspējas novērtēšana: principi un prakse
- Izaugsmes diagnostiku
- Izpratne par konkurētspēju (MBA studenti un politikas veidotāji)

Akadēmiskā izglītība priekš studentiem un pētniekiem šajā jomā veicinās jaunās paaudzes „konkurētspējas analītiķu” rašanos Latvijā – paaudzes, kurai piemīt pareizās prasmes, un kas

būs spējīga strādāt ar konkurētspējas jautājumiem gan akadēmiskā, gan politiskā vidē, gan valsts institūciju vidē.

Profesionālā apmācība palīdzēs informēt lēmumu pieņēmējus ekonomikā par galvenajiem konkurētspējas jautājumiem un problēmām.

Vēl viena svarīga izglītības aktivitāte būtu institūta darbinieku īstermiņa mācību vizītes uz citām valstīm. Piemēram, būtu lietderīgi atbalstīt institūta pētnieku stažēšanos līdzīgās iestādēs ārzemēs, kā arī finansēt īsu mācību kursu apmeklēšanu. Šādas vizītes sekmētu labākās starptautiskās prakses pārnesi un uzturēšanu.

Prezentācijas slaidi – Latvijas konkurētspējas uzraudzības institucionālais modelis

The cover slide features logos at the top for CFLA (Latvian Competition and Consumer Rights Protection Agency), ESF (European Social Fund), the European Union flag, and the Latvian Government. Below these, small text reads: 'IZGLAUDZĪBAS TĀVA NĀKOTNE', 'Pasūtītājs: valsts. Projekta izstrādātājs: stratēģisko reformu ieviešanai valsts pārvalde, identifikācijas Nr. 12RP-21.11.101RP-CFLA-2006-002-21.1. akts/daļa: "Valsts konkurētspējas novērtējuma" izstrāde. Projekta 100% šķēršņi finansēti no ESF'.

Latvijas konkurētspējas uzraudzības institucionālais modelis

Piedāvātie varianti

2012. gada marts

ERNST & YOUNG
Quality In Everything We Do

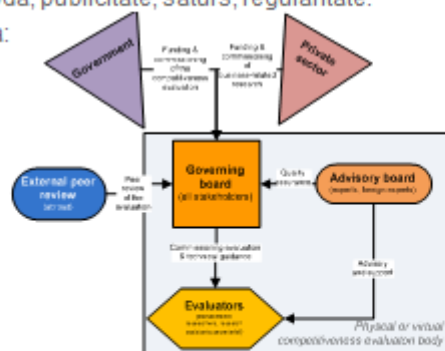
Konkurētspējas uzraudzības institucionālā modeļa izstrāde

- ▶ Konkurētspējas novērtēšanas prakses analīze 10 valstīs (Īrija, Vjetnama/ Singapūra, Igaunija, Polija, Lietuva, Čehija, Jordānija, Horvātija, Krievija, Ukraina)
- ▶ Iepriekšējo Latvijā tapušo pētījumu analīze, kas skar konkurētspējas tematiku, kā arī Latvijā esošās institucionālās un intelektuālās kapacitātes izvērtējums konkurētspējas novērtēšanai

Latvijas
konkurētspējas
uzraudzības
institucionālais
modelis

Ar institucionalizāciju saistīti vispārīgi apsvērumi

- ▶ Finansējuma avoti: diversifikācija, izmantojot valsts, privātā sektora un novērtētāja līdzekļus.
- ▶ Ieinteresētās puses: valdība, akadēmiķi, privātais sektors, sociālie partneri, sabiedrība u.c.
- ▶ Cilvēkresursi: ieinteresēto pušu pārstāvji (sociālās zinātnes).
- ▶ Ziņojuma modelis: valoda, publicitāte, saturs, regularitāte.
- ▶ Pārvaldība un struktūra:

Lapa 3

Latvijas konkurētspējas uzraudzības institucionālais modelis

ERNST & YOUNG
Quality In Everything We Do

1.variants: “Konkurētspējas institūts”

- ▶ Jauna konkurētspējas institūta izveide sadarbībā ar esošajām akadēmiskajām institūcijām.
- ▶ Skaidra un stingra novērtējuma pasūtītāju un autoru nodalīšana.
- ▶ Dažādu pušu iesaistīšana un dažādu finansējuma avotu izmantošana, lai nodrošinātu neatkarību.
- ▶ Institūcijas darbība kā domnīcai vai pētniecības institūtam – izstrādājot dažādus pētījumus par ekonomiku – tādējādi stiprinot kopējo ekonomikas pētniecības kapacitāti Latvijā

Lapa 4

Latvijas konkurētspējas uzraudzības institucionālais modelis

ERNST & YOUNG
Quality In Everything We Do

2.variants: "Valsts institūcija"

- ▶ Konkurētspējas novērtējuma izstrāde uzticēta valsts institūcijām.
- ▶ Valdība – novērtējuma "īpašnieks" un sponsors.
- ▶ Institūcijas organizē, kontrolē un pārvalda ierēdņus, kas kopīgiem spēkiem veic novērtējumu.
- ▶ Ārējie eksperti piesaistīti konsultatīvajā padomē, padziļināto analīžu izstrādei un darba sloga mazināšanai.
- ▶ Ārējie recenzenti.
- ▶ Praktiska novērtējuma rekomendāciju ieviešana.

Lapa 5

Latvijas konkurētspējas uzraudzības institucionālais modelis

ERNST & YOUNG
Quality In Everything We Do

3.variants: "Ārpakalpojums"

- ▶ Konkurētspējas novērtējums iepirkts ārpakalpojumā.
- ▶ Valdība definē formālos novērtējuma kritērijus.
- ▶ Konkurētspējas novērtējumu izstrādā labākais kandidāts (labākais piedāvājums).
- ▶ Ārējie recenzenti.
- ▶ Pilnīgs finansiālais nodrošinājums no valsts.
- ▶ Iepirkums par konkurētspējas novērtējumu izstrādi vidējā termiņā.

Lapa 6

Latvijas konkurētspējas uzraudzības institucionālais modelis

ERNST & YOUNG
Quality In Everything We Do

Institucionālo modeļu salīdzinājums un izvērtējums

	1.variants: "Konkurētspējas institūts"	2.variants: "Valsts institūcija"	3.variants: "Ārpalpojums"
<i>Stiprās puses</i>	- Pilntiesīga institūcija - Neatkarība - Visu ieinteresēto pušu iesaiste - Mazāka slodze valsts institūcijām - Ekonomisko pētījumu kapacitātes stiprināšana Latvijā - Izmantoti vairāki finansējuma avoti	- Izmantoti valsts resursi (lētāk) - Izstrādātas rekomendācijas, kas izmantojamas politiku veidošanai	- Mazāka slodze valsts institūcijām - Uzdevums uzticēts „labākajam” (atklāts konkurss)
<i>Vājās puses</i>	- Dārgs modelis - Sarežģīta institucionālā struktūra	Atkarība no valdības (politiska ietekme)	Dārgs modelis
<i>Iespējas</i>	- Lieliskas bāzes izveide ekonomikas politikas izpētei - Iespējams izmantot labāko starptautisko pieredzi	- Pētniecības kapacitātes attīstība valsts institūciju ietvaros - Iespējams izstrādāt konkrētas un īstenojamas politikas	- Iespējams izmantot labāko starptautisko pieredzi - Viegli maināmi sākotnējie novērtēšanas nosacījumi, kā arī nosacījumi pēc pirmā vērtēšanas cikla
<i>Draudņi</i>	Nepieciešama politiskā griba ilgstošā laika posmā	- Konkurētspējas novērtējumu iespējams izmantot kā politiskas propagandas platformu - Nepieciešama politiskā griba ilgstošā laika posmā	- Mazākas iespējas nodrošināt vērtēšanas nepārtrauktību - Atkarība no privātā sektora - Nepieciešama politiskā griba ilgstošā laika posmā

Lapa 7

Latvijas konkurētspējas uzturēšanas institucionālais modelis

ERNST & YOUNG
Quality In Everything We Do

Diskusijas jautājumi

- ▶ Kurš institucionālais variants būtu visoptimālākais?
- ▶ Kura valsts institūcija varētu būt novērtējuma "īpašnieks"?
- ▶ Kā nodrošināt to, ka konkurētspējas novērtējuma rekomendācijas tiek ieviestas praksē?
- ▶ Kā nodrošināt pēc iespējas lielāku novērtējuma saturisko neatkarību?
- ▶ Kā nodrošināt ilgtspējīgu finansējuma piesaisti?

Lapa 8

Latvijas konkurētspējas uzturēšanas institucionālais modelis

ERNST & YOUNG
Quality In Everything We Do

1. tikšanās protokols

Ieguldījums Tavā nākotnē

Valsts kancelejas projekta "Atbalsts strukturālo reformu ieviešanai valsts pārvaldē",
ID Nr. 1DP/1.5.1.1.1./10/IPIA/CFLA/004/002

iepirkuma Nr. MK VK 2010/9 ESF „Valsts konkurētspējas novērtējuma un ilgtspējīga valsts
konkurētspējas uzraudzības modeļa izstrāde” līguma Nr. 8 no 25.01.2011 ar
„Stockholm School of Economics in Riga” ietvaros

Institucionālā modeļa piedāvājumu apspriešana ar
Ārvalstu Investoru Padomi Latvijā (ĀIPL)

SANĀKSMES PROTOKOLS

Sanāksmē piedalās: reģistrācijas saraksts pielikumā

Sanāksmi vada: ĀIPL izpilddirektors Ģirts Greiškālns

Sanāksmi protokolē: Zane Cunska, projekta analītiķe. Protokols sagatavots atbilstoši "Chatham house" protokola rakstīšanas principiem.

Sanāksmes norises laiks un vieta: 2012. g. 17. janvārī, plkst. 16.00, Rīgas Juridiskā augstskola.

Apskatītie jautājumi:

- 1) Latvijas Konkurētspējas Novērtējuma 2011 īsa prezentācija
- 2) Institucionālā modeļa prezentācijas apspriešana

Sanāksme notiek angļu valodā

1. LKN 2011

A. Paalzow (SSE Riga) izskaidro projekta mērķus un paveikto, īsi prezentē ziņojumu un galvenos secinājumus.

2. Institucionālā modeļa piedāvājumu prezentācija

J. Dirveiks (SIA Ernst & Young) prezentē piedāvātos modeļus.

3. Diskusija

Diskusijā piedalās sanāksmes dalībnieki un atbildes sniedz ziņojuma izstrādātāji.

Jautājums: Kāda šim ziņojumam ir saistība ar Global Competitiveness Report?

Atbilde: šis ir cita tipa ziņojums, Latvijas ziņojums ir daudz dziļāks, taču mēs atsaucamies uz GCR.

Ieguldījums Tavā nākotnē

Komentārs: 2009. gadā viens no ĀIPL pozīcijas ziņojumiem, kas tika prezentēti valdībai, bija par nepieciešamību nodibināt tautsaimniecības konkurētspējas institūtu ar galveno mērķi radīt platformu debatēm, politikas analīzei.

Jautājums: kam ziņojums tiks izmantots? Kas būs ziņojuma īpašnieks, kam domātas rekomendācijas?

Atbilde: valdībai, ministrijām, politikas veidotājiem.

Viedoklis par trim institūta finansējuma veidiem:

Arī privāts institūts var radīt ziņojumu, bet nav pārliecības, ka politikas veidotāji ņems vērā tā ieteikumus un analīzes rezultātus. Šaubas, vai PKC radīts materiāls būs neatkarīgs, ja institūtu finansēs valsts vai arī, ja to veidos ministriju darbinieki. Iespējams, ka pirmais modelis ir vienīgais, kā nodrošināt ārvalstu resursu piesaistišanu.

Jautājums: Cik daudz no pētījumiem jau tiek veikti, piemēram, BICEPS? Varbūt ir iestrādes, ko var izmantot institūta veidošanā, piemēram, akadēmiskās vides sadarbību ar valsti analīzes veikšanā, tādējādi ieviešot vienu no piedāvātajiem modeļiem.

Atbilde: tas varētu būt pamats vienam no modeļiem.

Jautājums: vai ir pētīta ES fondu izmantošanas iespēja?

Atbilde: nav pētīts.

Atbilde: Par šo ziņojumu jau maksā ES. Otrs, mums ir pieeja datiem, kas iegūti, izmantojot ES projektus. Neatkarība var būt nodrošināta arī tad, ja to dara kā Opcija 3 (mūsu gadījumā), jo specifikācija pasaka, kas ir jādara, bet ne kādiem jābūt rezultātiem.

Jautājums: Cik gadus atpakaļ izveidoti institūti citās valstīs?

Atbilde: Vispār tā ir jauna lieta. Citvalstu institūti arī ir ļoti nesen dibināti (piemēram, Singapūrā ar Dr. Cristian Ketels palīdzību).

Secinājumi:

- ĀIP kopumā atbalsta neatkarīgu Latvijas konkurētspējas ziņojuma izstrādi. Tātad tam jātiek veidotam ārpus valsts struktūrām.
- Neatkarīgs konkurētspējas institūts būtu veiksmīgākais modelis.
- Būtu vēlams piesaistīt finansējumu no ārpuses – privātā sektora un/vai ES fondiem.

Sanāksmes vadītājs:

Ģirts Greiškals

Sagatavoja:

Z. Cunska, tālr. 67015828

1. tikšanās dalībnieku saraksts

Ieguldījums Tavā nākotnē

Valsts kancelejas pētījuma “VALSTS KONKURĒTSPĒJAS NOVĒRTĒJUMS” Tikšanās ar Ārvalstu Investoru padomi

2012. gada 17. janvārī, plkst. 16:00

DALĪBNIEKU SARAKSTS (LIST OF PARTICIPANTS)

Norises vieta: Rīgas Juridiskā augstskola, Rīgā, Strēlnieku iela 4a, Senāta telpa

Nr.p.k.	Uzvārds, vārds Name/ surname	Amats/ Position	Iestāde, uzņēmums vai organizācija/ Organization	E-pasts/ e-mail	Paraksts/ Signature
1	Gunars Carlsson	HEAD OF OFFICE & PR	SEB banka	gunar.carlsson@seb.lv	
2	Alf Jansen	CFO	LMT	Alf.Jansen@lmt.lv	
3	Andri Leimanis	HEAD OF CORPORATE AFFAIRS	LATTELECOM	ANDRI.LEIMANIS@LATTELECOM.LV	
4	Valti Pöhl	Member across Director	CLAVISITHEKLEIP	valt.pohl@clavisithek.lv	
5	ERIC TRUSIEWICZ	STRATEGIC PLANNING & ADMINISTRATION DIRECTOR	SIA CEMEX	eric.m.trusiewicz@cemex.com	
6	Ivars Slobenbergs	President	American Chamber of Commerce in Latvia	ivars.slobenbergs@amcham.lv	
7	Rachelle Dubovica	Chairperson of the Board	Narveva Saldus	rachelle.dubovica@narveva.lv	
8	Jerry Wirth	Former Chairman	American Chamber of Commerce in Latvia	jerry@cbm.lv	
Nr.p.k.	Uzvārds, vārds Name/ surname	Amats/ Position	Iestāde, uzņēmums vai organizācija/ Organization	E-pasts/ e-mail	Paraksts/ Signature

Prezentācija tiek organizēta projekta „Atbalsts strukturālo reformu ieviešanai valsts pārvaldē, identifikācijas Nr. 1DP/L5.1.1.1/10/PIA/CFLA/004/002” 3.1. aktivitātes „Valsts konkurētspējas novērtējums” ietvaros. Tas 100% tiek finansēts no ESF.

Lapa 1 no 3

2. tikšanās protokols

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Pētījums veikts Valsts kancelejas administrētā projekta „Atbalsts strukturālo reformu ieviešanai valsts pārvaldē” (identifikācijas Nr. 1DP/1.5.1.1.1/10/IPIA/CFLA/004/002)

3.1. aktivitātes „Valsts konkurētspējas novērtējums”

(iepirkuma ID Nr. MK VK 2010/9 ESF) ietvaros

Projektu 100% finansē Eiropas Sociālais fonds

Institucionālā modeļa piedāvājumu apspriešana ar Ekonomistu Apvienību 2010

SANĀKSMES PROTOKOLS

Sanāksmē piedalās: reģistrācijas saraksts pielikumā

Sanāksmi vada: BICEPS direktors Alfreds Vanags

Sanāksmi protokolē: Zane Cunska, projekta analītiķe

Sanāksmes norises laiks un vieta: 2012. g. 10. februārī, plkst. 15.00, EA2010 telpās.

Apskatītie jautājumi:

- 1) Institucionālā modeļa prezentācija
- 2) Diskusija

1. Institucionālā modeļa piedāvājumu prezentācija

J. Dirveiks (SIA Ernst & Young) prezentē piedāvātos modeļus.

2. Diskusija

2.1. Kurš institucionālais variants būtu visoptimālākais?

M. Bondars (EA2010): Reālākais modelis ir 1.variants - „konkurētspējas institūts”, kas tiek veidots pie akadēmiskas institūcijas, piemēram SSE Rīga.

O. Kehris (EA2010): 3. variants - „ārpakalpojums” nebūtu visoptimālākais variants, jo tad konkurētspējas izvērtējuma rezultāts nav paliekošs un turpmākā izvērtējuma turpināšana ir neskaidra. Labāk būtu veidot konkurētspējas izvērtējumu pēc 1. variantā („konkurētspējas institūts”) kopā ar 2. variantu („Pārresoru koordinācijas centrs” - PKC), kura ietvaros pētnieki iesaistās kā nepilna laika darbinieki, un ar kuriem tiek slēgts ilgtermiņa (vismaz uz trim gadiem) līgums.

I. Šteinbuka (EK pārstāvniecība Latvijā): Būtiska ir atbilstoša personāla piesaiste. Valdības līmenī ir svarīgi definēt konkurētspējas izvērtēšanas nepieciešamību. Valsts institūciju ierēdņiem, iespējams, nav pietiekamas zināšanas, lai veiktu konkurētspējas izvērtējumu pilnvērtīgi.

E. Krastiņš (EA2010): PKC var būt pasūtītājs, taču ierēdņu līmenī, iespējams, nav pietiekamu kompetenču, lai veiktu konkurētspējas izvērtējumu. Iespējams ir gan 1. variants („konkurētspējas institūts”), gan 3. variants („ārpakalpojums”). Pastāv risks, ka 1. variantā gadījumā var netikt izveidota pietiekami augstas kvalitātes institūcija. 3. variantā ieguvums varētu būt kvalitātes zīme, ko pakalpojuma veicējs sniegtu.

2.2. Kā nodrošināt to, ka konkurētspējas novērtējuma rekomendācijas tiek ieviestas praksē?

E. Krastiņš (EA2010): Valsts sektorā nepieciešama tāda ierēdniecība, kas spētu konkurētspējas izvērtēšanas nepieciešamību pietiekami efektīvi komunicēt augstāko ierēdņu darba kārtībā, jo konkurētspējas izvērtēšanas nepieciešamības virzīšana no apakšas uz augšu (*bottom-up*) palielinātu iespēju to realizēt praksē.

M. Kazāks (EA2010, Swedbank): Ja ideja būs nepopulāra, var rasties sarežģījumi to realizēt, tāpēc nepieciešama un būtiska ir sabiedrības domas paušana (piemēram, caur PKC) un sabiedrības informēšana par konkurētspējas izvērtējuma nepieciešamību.

2.3. Kā nodrošināt pēc iespējas lielāku novērtējuma saturisko neatkarību?

O. Kehris (EA2010): Tā kā atbilstošākais ir 1. variants, kura ietvaros tiek veidots „konkurētspējas institūts”, nepieciešams, lai šim institūtam būtu vairāki finansējuma avoti, lai pēc iespējas mazinātu interešu lobiju ietekmi.

M. Bondars (EA2010): Ja finansējums tiktu nodrošināts arī no privātā sektora, tad 1. variantā („konkurētspējas institūts”) būtu iespēja palielināt institūta neatkarību. Piemēram, šis institūts varētu sadarboties arī ar privāto sektoru.

2.4. Kā nodrošināt ilgtspējīgu finansējuma piesaisti?

I. Šteinbuka (EK pārstāvniecība Latvijā): Būtu jāapsver iespējas piesaistīt Eiropas Savienības fondu līdzekļus konkurētspējas izvērtēšanai, piemēram, *Horizon 2020* līdzekļus nākamā plānošanas perioda (2014.-2020.) ietvaros.

M. Bondars (EA2010): Būtu nepieciešams noteikt dotāciju / dāvinājumu (*endowment*), kas tiek piešķirts vismaz divus līdz trīs gadu uz priekšu. Iespējama ir arī citu organizāciju, piemēram, starpbanku asociācijas finansējuma piešķiršana.

Sanāksmes vadītājs:

A. Vanags

Sagatavoja:

Z. Cunska, tālr. 67015828

2. tikšanās dalībnieku saraksts

Ieguldījums Tavā nākotnē

Valsts kancelejas pētījuma

“VALSTS KONKURĒTSPĒJAS NOVĒRTĒJUMS”

Tikšanās ar Ekonomistu apvienību 2010

2012. gada 10. februārī, plkst. 15:00

DALĪBNIEKU SARAKSTS

Norises vieta: Raiņa bulv. 21-16, EA2010 telpās

Nr.p.k.	Uzvārds, vārds Name/ surname	Amats/ Position	Iestāde, uzņēmums vai organizācija/ Organization	E-pasts/ e-mail	Paraksts/ Signature
	Anders Vilnis VILNIS	Darve	SFE Rīga	Anders.Vilnis@SFE.riga.lv	[Signature]
	Mārtiņš Bender	Darve	bicērs	martins.bic@bicrs.lv	[Signature]
	Mārtiņš Bender	EA2010 biedrs	EA2010	bender.m@EA2010.lv	[Signature]
	Ojārs Vēlins Edmunds Krūmiņš	Prezidents EA2010 EA2010, valdes loceklis	EA 2010 EA2010	Ojars.Velins@EA2010.lv edmunds.krumin@EA2010.lv	[Signature]
	Daivs Belāns Peters Mierina	Pārvalde konsultants	ELV ELV	DAIVS.BELANS@ELV.lv PETERS.MIERINA@ELV.lv	[Signature]
	Jana Stankova	EK pārstāvniecības vadītāja		PETERS.MIERINA@ELV.lv	[Signature]

Prezentācija tiek organizēta projekta „Atbalsts strukturālo reformu ieviešanai valsts pārvaldē, identifikācijas Nr. 1DP/1.5.1.1./10/1P/1A/CFLA/004/002” 3.1. aktivitātes „Valsts konkurētspējas novērtējums” ietvaros. Tas 100% tiek finansēts no ESF.

Lapa 1 no 3

[illegible]

Prezentācija tiek organizēta projekta „Atbalsts strukturālo reformu ieviešanai valsts pārvaldē , identifikācijas Nr. DP/1.5.1.1./10/PIA/CFLA/004/002 3.1. aktivitātes „Valsts konkurētspējas novērtējums” ietvaros. Tas 100% tiek finansēts no ESF.

Lapa 2 no 3

3. tikšanās protokols

Ieguldījums Tavā nākotnē

Valsts kancelejas projekta „Atbalsts strukturālo reformu ieviešanai valsts pārvaldē, ID Nr. 1DP/1.5.1.1.1./10/IPIA/CFLA/004/002

iepirkuma Nr. MK VK 2010/9 ESF „Valsts konkurētspējas novērtējuma un ilgtspējīga valsts konkurētspējas uzraudzības modeļa izstrāde” līguma Nr. 8 no 25.01.2011. ar „Stockholm School of Economics in Riga” ietvaros

ORGANIZĒTAS SANĀKSMES PROTOKOLS

Sanāksmē piedalās: reģistrācijas saraksts pielikumā

Sanāksmi vada: Ance Pētersone

Sanāksmi protokolē: Nelda Elsiņa, projekta vadītājas asistente

Sanāksmes norises laiks un vieta: 2012.g.15.februārī, plkst. 15:00 -16:00, Valsts kancelejas 432.kab.

Apskatītie jautājumi:

- 1) Institucionālā modeļa ziņojuma precizētās versijas izskatīšana un komentēšana.
- 2) Pieņemtie lēmumi

1. Institucionālā modeļa ziņojuma precizētās versijas izskatīšana un komentēšana.

Sanāksmes dalībnieki sniedz Izpildītāja pārstāvjiem komentārus par ziņojumu nepilnībām un uzdod precizējošus jautājumus.

Ance Pētersone (VK) norāda, ka papildus viņas sniegtajiem komentāriem no Pasūtītāja puses šoreiz būtu ļoti svarīgi uzklaut ārējo ekspertu, tai skaitā Pārresoru koordinācijas centra (turpmāk PKC) ekspertu viedokli par nepieciešamajiem precizējumiem un nepilnībām ziņojumā.

Mārtiņš Krieviņš (PKC) norāda, ka ziņojumā ir daudz tekstuālu kļūdu, kuras vajag novērst.

Daina Beļicka (SIA Ernst & Young) skaidro, ka teksts sākotnēji bija angļu valodā un ir pilnībā saskaņots ar ģenerāluzņēmēju SSE Riga. Ziņojumu tulkojuši profesionāli tulkotāji. Tekstuālās neprecizitātes centīsies novērst un izlabot, tam ir piesaistīts eksperts.

Mārtiņš Krieviņš (PKC) jautā, uz kādu metodiku balstīti 3 piedāvāto modeļu finanšu aprēķini. Piemēram, augsti kvalificēta eksperta dienas izmaksas neatbilst patiesajai tirgus situācijai un par tādu likmi labus vietējos un ārzemju ekspertus nav iespējams piesaistīt. Augsta līmeņa ārzemju eksperta likme ir 450 – 500 EUR/ dienā. Uz Institucionālā modeļa (IM) ziņojuma aprēķinu pamata tiks balstīts PKC budžets, un šī budžeta ietvaros PKC būs jānodrošina kvalificēti eksperti. Ja cipari būs adekvāti, būs viegli izvēlēties finansiāli izdevīgāko modeli. Iespējams, ka ārpakalpojums būs finansiāli visizdevīgākais modelis. Pagaidām šis ekspertu budžets izskatās par mazu.

Daina Beļicka (SIA Ernst & Young) piedāvā, ka izmaksas var precizēt atbilstoši Pasūtītāja un PKC ieteikumiem. Izpildītāja piedāvātais ekspertu atalgojuma izmaksu aprēķins balstās uz vidējo atalgojuma likmi Latvijas konsultantu tirgū, kur augstākās raudzes konsultanta bruto atalgojums ir 2000 Ls/ mēnesī, jo štata ekspertam jāreķina klāt arī pieskaitāmās izmaksas. Mārtiņa Krieviņa minētais atalgojums var būt tikai ārštata eksperta gadījumā, kuram netiek rēķinātas pieskaitāmās izmaksas. Izmaksas tiks precizētas

Ieguldījums Tavā nākotnē

augsti kvalificēta vietējā eksperta bruto atalgojumu piemērojot 2000 - 2500 Ls/ mēnesī, pamatojot to ar datiem paša šādu ekspertu atalgojumu.

Mārtiņš Krieviņš (PKC) iesaka, ka augsti kvalificēta vietējā eksperta bruto atalgojumam par pamatu varētu ņemt vadošo Latvijas komercbanku vai Latvijas Bankas makroekonomikas ekspertu atalgojuma līmeni.

Attiecībā uz pieskaitāmajām izmaksām Izpildītāja vajadzētu precizēt un pamatot, kāpēc pieskaitāmās izmaksas ir 30% katru gadu. Pirmajā un otrajā gadā tas tā varētu būt augstākas – 40% apmērā, bet nākamajos gados pieskaitāmajām izmaksām būtu jābūt zemākām, jo katru gadu netiks iepirkti pamatlīdzekļi, veikti lieli ieguldījumi, utt.

Daina Belicka (SIA Ernst & Young) skaidro, ka šeit jānošķir investīcijas no peļņas - zaudējumu aprēķina. Pieskaitāmās izmaksas ir konstantas, jo jebkuri pamatlīdzekļi tiek ielikti organizācijas bilanci, kur katru gadu tam parādās noteikts nolietojuma procents, un šajās izmaksās ietilpst arī visas atbalsta funkcijas, tai skaitā grāmatvedības pakalpojumi, kancelejas preces, utt. Pieskaitāmo izmaksu 30% balstās uz Valsts kancelejas pirms 2-3 gadiem sagatavotajām vadlīnijām. Bet Izpildītājs ir gatavs šo % mainīt atbilstoši Pasūtītāja ieteikumam un pamatojumam. Pirmos 2 gadus varam mainīt pieskaitāmās izmaksas uz 40%, bet pēc tam atbilstoši Valsts kancelejas vadlīnijām (25%) .

Mārtiņš Krieviņš (PKC) norāda, ka attiecībā uz izstrādātajiem 3 modeļiem, Konkurētspējas institūta variantā vajadzētu ielikt atsauci uz Latvijas ilgtspējīgas attīstības modeli. PKC gadījumā vajag izvērtējumu un pamatojumu, cik tas ir reālistiski, ja ir uzstādījums maza un efektīva valsts pārvaldē.

Daina Belicka (SIA Ernst & Young) skaidro, ka konkurētspējas institūta variantā tiks uzsvērts, ka šim modelim juridiskā forma būs līdzīga BICEPSam (biedrība). BICEPS redz sevi kā vienu no partneriem, kā arī šo modeli atbalsta Latvijas Ekonomistu apvienība. Tiks ieliktas atsauces un pamatojums.

Mārtiņš Krieviņš (PKC) norāda, ka ārpakalpojuma gadījumā nepieciešams aprakstīt detaļas, kā veidojas šī modeļa ieviešana un funkcionēšana. Ja paredzēts rīkot publisko iepirkumu, tad jānorāda, kas to veiks, piemēram, PKC. Iespējams, ka ārpakalpojums būs finansiāli visizdevīgākais modelis valstij. Noteikti vajadzētu izdiskutēt ar Gintu Freimani, vai viņš piekrīt šim modelim. Jāprecizē, kas pasūta pakalpojumu. Vai PKC loma ir sagatavot iepirkuma Tehnisko specifikāciju, kuru recenzē un apstiprina ārējie eksperti, lai precizētu, kādu pakalpojumu grib saņemt gala produktā?

Attiecībā uz PKC modeli, ziņojumā minētā shēma īsti nav skaidra. Jāprecizē, kas tie par ekspertiem, ko deleģē ministrijas un kā tos domāts motivēt iesaistīties? Vai domāts piesaistīt darba grupas, kā domāts piesaistīt konsultatīvo padomi.

Daina Belicka (SIA Ernst & Young) skaidro, ka šeit aprakstīta procedūra, kāda pašlaik darbojas valsts pārvaldē.

Ģirts Blumers (VK) iesaka, ka var izmantot Reformu vadības grupu. Svarīgi aprakstīt procesu, kādā veidā PKC motivēs ierēdņus iesaistīties un strādāt.

Mārtiņš Krieviņš (PKC) skaidro, ka PKC šo iesaistīšanu ļoti efektīvi un ātri var noorganizēt caur valsts sekretāriem. Jāpapildina punktā 3.3.2.2. jāprecizē termins „vērtētāji” ar konkurētspējas vērtētāji (domāti reālie konkurētspējas novērtējuma autori - pētnieki).

Ieguldījums Tavā nākotnē

52.lpp. minētā diagramma Nr.8 īsti nav skaidra. Šeit minēts veicināšanas plāns, bet tas ir tikai viens papildus plāns jau esošajiem plāniem un tad īsti nav jēga. Vajadzētu sasaisti ar Valdības rīcības plānu un NAPu.

Ģirts Blumers (VK) iesaka ielikt atsauci, ka nepieciešams pārskatīt esošo politikas plānošanas dokumentu sistēmu.

Mārtiņš Krieviņš (PKC) vēlas precizēt, kāpēc konkurētspējas novērtējuma ziņojuma atjaunošanas periods ir 3 gadi.

Jānis Dirveiks (SIA Ernst & Young) skaidro, ka tas ir optimāls periods saistībā ar ekonomikas izmaiņām.

Daina Beļicka (SIA Ernst & Young) skaidro, ka šinī diskusijā par konkurētspējas novērtējuma ziņojuma atjaunošanas 3 gadu periodu noteikti vajadzētu G. Freimaņa un A. Vanaga dalību. Tad varētu izdiskutēt plusus un mīnus, un tos iekļaut ziņojumā.

Ance Pētersone (VK) norāda, ka MPB padomniekam G. Freimanim interesē tieši Institucionālā modeļa izvēles un ieviešanas argumentācija. To noteikti nākamnedēļ vajadzētu pārrunāt M. Krieviņam ar G. Freimani.

Mārtiņš Krieviņš (PKC) vēlas precizēt, kāpēc 35.lpp. rakstīts, ka konkurētspējas novērtējuma ziņojuma (KNZ) vidējais apjoms ir aptuveni 100 lapas, ja esošais izstrādāts uz 200 lpp un kas ir domāts ar padziļinātajiem pētījumiem? Jo tos pēc būtības būtu jāveic nozares ministrijām.

Jānis Dirveiks (SIA Ernst & Young) skaidro, ka esošais ir pats pirmais ziņojums, tādēļ ļoti pamatīgs un padziļināts, bet nākamie varētu būt mazāk apjomīgi – uz 100 lpp, un šis apjoms ir ņemts, pamatojoties uz ārzemju KNZ vidējo apjomu ~ 100 lpp. Padziļinātie pētījumi nozīmē kādas svarīgas nozares detalizēts pētījums. Arī šinī gadījumā kopā ar KNZ ir izstrādāti 2 padziļinātie pētījumi.

Daina Beļicka (SIA Ernst & Young) piedāvā, ka atbilstoši sanāksmē izskanējušajiem komentāriem ziņojums ar Track-changes instrumentu tiks rediģēts un līdz nākamajai pirmdienai (20.02.2012.) atsūtīs Pasūtītājam elektronisko versiju.

Mārtiņš Krieviņš (PKC) norāda, ka pirms kaut ko labot ar „track – changes” dokumentā, tas būtu jāizdiskutē ar G. Freimani un SSE Rīga par KN periodu un padziļinātajiem pētījumiem.

Daina Beļicka (SIA Ernst & Young) jautā, kas organizē nākamnedēļ šo tikšanos?

Ance Pētersone (VK) norāda, ka būtu jāorganizē kopīga tikšanās. Nosūtīs epastu G. Freimanim, kurā datumā viņš var piedalīties sanāksmē. Savukārt, pētnieku dalību tad organizē Ernst & Young pārstāvji.

Daina Beļicka (SIA Ernst & Young) norāda, ka šo tikšanos būtu jāorganizē SSE Rīga, jo viņi ir ģenerāluzņēmējs.

Mārtiņš Krieviņš (PKC) norāda, ka 52.lpp. īsti nav skaidra Valsts kancelejas loma, jo PKC strādā pa tiešo ar MP rezolūciju. Viņš VK lomu nekur neredz.

Daina Beļicka (SIA Ernst & Young) rezumē, ka tiks ņemti vērā Pasūtītāja un PKC ekspertu viedokļi, attiecīgi ziņojums tiks rediģēts ar „track – changes” un iesūtīts Pasūtītājam elektroniski līdz 20.02.2012.

2. Pieņemtie lēmumi.

Ieguldījums Tavā nākotnē

- 1) Daina Beļicka (SIA Ernst & Young) rezumē, ka tiks ņemti vērā Pasūtītāja un PKC ekspertu viedokļi, attiecīgi ziņojums tiks rediģēts ar „track – changes” un iesūtīts Pasūtītājam elektroniski līdz 20.02.2012.
- 2) Sanāksmes dalībnieki vienojas, ka tā kā SIA Ernst & Young pārstāvjiem nav laika turpināt sanāksmi, tiks ņemti vērā elektroniski iesūtītie komentāri (pielikumā) un attiecīgi pilnveidots nodevums.
- 3) Ance Pētersone (VK) sadarbībā ar SSE Riga noorganizēs tikšanos, lai kopīgi ar PKC un G. Freimani izdiskutētu un precizētu visus jautājumus par IM modeļa ieviešanu.

Sanāksmes vadītājs:

A.Pētersone

Sagatavoja:

N Elsīņa, tālr. 26450388

Ieguldījums Tavā nākotnē

Valsts kancelejas pētījuma

“VALSTS KONKURĒTSPĒJAS NOVĒRTĒJUMS” metodoloģijas prezentācijas un ziņojuma validācijas sanāksmes

2012. gada 15.februārī plkst.15:00 – 16:00

DALĪBNIEKU REĢISTRĀCIJAS SARAKSTS

Prezentācijas vadītājs: Ance Pētersone, Valsts kancelejas Stratēģiskās analīzes departamenta konsultante

Prezentācijas norises vieta: Rīgā, Brīvības bulvāris 36, Valsts kancelejas 432.kab.

Nr.p.k.	Uzvārds, vārds	Amats	Iestāde, uzņēmums vai organizācija	Tālrunis	E-pasts	Paraksts
1.	Zane Cunska	Projekta vadītājs	Stockholm School of Economics in Riga	67015828	zanec@lu.lv	
2.	Jānis Dirveiks	eksperts	Ernst & Young		Janis.dirveiks@lv.ey.com	
3.	Daina Belicka	eksperte	Ernst & Young		Daina.belicka@lv.ey.com	
4.	Ģirts Blumers	Stratēģiskās analīzes departamenta vadītāja vietn.	Valsts kanceleja		Girts.blumers@mk.gov.lv	
5.	Ance Pētersone	Stratēģiskās analīzes departamenta konsultante, projekta vadītāja	Valsts kanceleja		Ance.petersone@mk.gov.lv	
6.	Rudīte Osvalde	Stratēģiskās analīzes departamenta vadītāja vietn.	Valsts kanceleja		Rudite.osvalde@mk.gov.lv	
7.	Nelda Elsiņa	Projekta asistente	Valsts kanceleja	26450388	Nelda.elsina@mk.gov.lv	
8.	Mārtiņš Kravins	PLC vadītājs	PLC	89239362	martin.kravins@plc.lv	
9.						

4. tikšanās protokols

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Pētījums veikts Valsts kancelejas administrētā projekta „Atbalsts strukturālo reformu ieviešanai valsts pārvaldē” (identifikācijas Nr. 1DP/1.5.1.1.1./10/IPIA/CFLA/004/002)

3.1. aktivitātes „Valsts konkurētspējas novērtējums”
(iepirkuma ID Nr. MK VK 2010/9 ESF) ietvaros
Projektu 100% finansē Eiropas Sociālais fonds

Institucionālā modeļa piedāvājumu apspriešana ar ekonomistiem un pētniekiem

SANĀKSMES PROTOKOLS

Sanāksmē piedalās: reģistrācijas saraksts pielikumā

Sanāksmi vada: BICEPS direktors Alfreds Vanags

Sanāksmi protokolē: Lelde Ivaņkova, projekta analītiķes asistente

Sanāksmes norises laiks un vieta: 2012. g. 17. februārī, plkst. 11.00, SSE Rīga, 307. telpa.

Apskatītie jautājumi:

- 1) Institucionālā modeļa prezentācija
- 2) Diskusija

1. Institucionālā modeļa piedāvājumu prezentācija

J. Dirveiks (SIA Ernst & Young) prezentē piedāvātos modeļus.

2. Diskusija

2.1. Kurš institucionālais variants būtu visoptimālākais?

A. Jakobsons (LDDK): Šis ziņojums ir labs un vērtīgs, tomēr jāraugās, lai ziņojumā minētie priekšlikumi tiktu ieviesti arī dzīvē. Šajā gadījumā varētu derēt 3. variants (“ārpakalpojums”) ar noteikumu, ka laika periodā, kad netop ziņojums, (2 gadi), to aizpilda PKC, uzturot un aktualizējot informāciju. 1. variants (“konkurētspējas institūts”) būtu iespējams, ja uz tā bāzes varētu izveidot labu pētniecības institūtu. 2. varianta (“Pārresoru koordinācijas centrs”) problēma ir politiskais aspekts. PKC ir premjeru atbalstošs birojs, kā arī māj bažas par to, kāda būs tā nākotne, kad NAP būs pabeigts. 3. ir labs variants (“ārpakalpojums”), jo nav tiešā veidā saistīts ar valsts vidi.

Ē. Sumilo (LU): Sadarbības kultūra starp zinātni un valdību ir zemā līmenī un tā ir jāuzlabo. Pie attīstītas sadarbības kultūras optimāls būtu 3. variants (“ārpakalpojums”), tomēr, ņemot vērā

realitāti un to, ka uzticēšanās un sadarbības tehniskā puse nav izstrādāta, mūsu gadījumā tas situāciju neuzlabotu. Optimālākais ir 1. variants ("konkurētspējas institūts"). Šobrīd ir izdevīga situācija, jo veidojas jauna institūcija un tai pat būtu izdevīgi pievienot jaunu funkciju. Pašlaik pētījumi un politika nav saistīti, tamdēļ, ja starp tiem nepastāvēs saikne, valsts neieklausīsies. Zinātne šoreiz nav pašmērķis.

K. Benkovskis (LB): 2. variants ("Pārresoru koordinācijas centrs"), jo tādējādi pastāvētu tieša sadarbība ar premjeru, kas ir zināms plus. Ja tiks izveidots jauns institūts, kur tiks ņemti cilvēki, kas strādās darba grupās un jaunajā institūcijā? Pašlaik trūkst labu pētnieku, tātad tie būs tie paši cilvēki, kas strādā šobrīd. Līdz ar to, nekādas izmaiņas netiks ieviestas.

R. Karnīte (EPC): 1. variants ("konkurētspējas institūts") būtu vērtīgākais, jo Latvijā vairs nepastāv neviens neatkarīgs ekonomikas pētniecības institūts. Pētnieciski, visu tautsaimniecību aptveroši darbi nekur netiek veikti. Nevajag vērtēt ilgtermiņa projektus pēc šī brīža situācijas. Šādi pētījumi nav vajadzīgi bieži, bet ir nepieciešama pastāvīga un ilgstoša pētījuma infrastruktūra – datu bāzu veidošana, novērošana utt. Tas nav jāveic valstij, un tai nebūtu jābūt premjera pakļautībā. Tā ir pārāk liela pakļaušanās viena cilvēka viedoklim. Visi varianti ir labi, ja vien tiek izstrādāts kvalitatīvs ziņojums. Šāda jauna institūcija varētu tikt pievienota, piemēram, Ekonomikas ministrijai vai kādai augstskolai, un tai noteikti jābūt valsts pārvaldībā, jo tikai valsts var dabūt bāzes finansējumu. Kas attiecas uz 3. variantu ("ārpakalpojums"), pastāv risks, ka būs nepieciešams iesaistīt daudzus ārzemju pētniekus, bet no pieredzes zinām, ka daudzus ārzemju pētniekus nevajadzēja klausīt. Mēs nedrīkstam iznīcināt savu zinātni un tai ir jābūt ekspertīzes līmenī.

2.2. Kā nodrošināt to, ka konkurētspējas novērtējuma rekomendācijas tiek ieviestas praksē?

A. Jakobsons (LDDK): Svarīgi ir kanāli, kā to aktualizēt. Darba devēju konfederācija uzskata, ka šis ziņojums ir ļoti svarīgs. Viens no mūsu kanāliem ir Nacionālā trīspusējā sadarbības padome (NTSP).

Ē. Sumilo (LU): Būtiski ir, lai valdība apzinās, ka LKZ ir nepieciešams. Par NAP jau ir šāda pārliecība. Ja LKZ sasaista ar NAP, tad tas ir veids kā to aktualizēt.

K. Benkovskis (LB): Komisija (*iespējams tautsaimniecības komisija*) noteikti vērtēs šo ziņojumu, tam varētu būt kāda ietekme.

R. Karnīte (EPC): Mēs visi zinām, kā, piemēram, ES komisijas rekomendācijas tiek ieviestas dzīvē. Nekad nebūs tā, ka viss, ko kāds iesaka, tiks reāli ieviests. Ziņojumam ir jābūt informatīvam un jāsniedz rekomendācijas, tomēr valdībai ir labāk zināms, ko un cik lielā mērā ņemt vērā. Ieteikumi tiek ņemti vērā atkarībā no situācijas, bet tas nenozīmē, ka ziņojumam nav jābūt.

2.3. Kā nodrošināt pēc iespējas lielāku novērtējuma saturisko neatkarību?

K. Benkovskis (LB): Ja institūcija būs atkarīga no valsts, par kādu neatkarību mēs varam runāt. 3. variants ("ārpakalpojums") varbūt šajā ziņā būtu labāks variants. Tādā gadījumā cilvēki jāpiesaista no ārzemēm. Piemēram, Latvijas bankā ir pieaugusi pētījumu kvalitāte, jo notiek sadarbība ar ārzemju pētniekiem.

2.4. Kā nodrošināt ilgtspējīgu finansējuma piesaisti?

Ē. Sumilo (LU): Ir jārunā ar jaunizveidoto institūciju, kā tā redz finansējumu šim ziņojumam.

Sanāksmes vadītājs:

A. Vanags

Sagatavoja:

L. Ivaņkova, tālr. 67039320

4. tikšanās dalībnieku saraksts

EIROPAS SAVIENĪBA

CFIA
CENTRĀLĀ FINANŠU
UNĒ INVESTĪCIJU AĢENTŪRA

VALSTS
KANĒLEJA

ESF
EIROPAS SOCIĀLAIS
FONDŠ

Ieguldījums Tavā nākotnē

Valsts kancelejas pētījuma

“VALSTS KONKURĒTSPĒJAS NOVĒRTĒJUMS”

Tikšanās ar ekonomistiem un pētniekiem

2012. gada 17. februārī, plkst. 11:00

DALĪBNIEKU SARAKSTS

Norises vieta: SSE Riga, Strēlnieku iela 4a, 307. telpa

Nr.p.k.	Uzvārds, vārds Name/ surname	Amats/ Position	Iestāde, uzņēmums vai organizācija/ Organization	E-pasts/ e-mail	Paraksts/ Signature
	Andreas Prazan	Recteur	SSE Riga	Andreas.Prazan@HHH.SE	[Signature]
	Andrijs Jaceksons		LPDR, RBS	AJAKOBSONS@RBS.LV	[Signature]
	RAITA KHARITIE	Member of the board	E PC Ltd	raita@epc.lv	[Signature]
	Konstantins Seghevis	Head of Division	Bank of Latvia	konst@bank.lv	[Signature]
	Enrica Sumila	Prof Head of Dept.	ML	enrica.sumila@ec.europa.eu	[Signature]
	Janis Divinskis	Valsts Kanceleja	ty	janis.divinskis@valsts.gov.lv	[Signature]
	Alex Vanovs	BICEPS doktors	BICEPS	alex@biceps.org	[Signature]

Prezentācija tiek organizēta projekta „Atbalsts strukturālo reformu ieviešanai valsts pārvaldē, identifikācijas Nr. 1DP/1.5.1.1./10/1PJA/CFLA/004/002” 3.1. aktivitātes „Valsts konkurētspējas novērtējums” ietvaros. Tas 100% tiek finansēts no ESF.

Lapa 1 no 2

5. tikšanās protokols

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Pētījums veikts Valsts kancelejas administrētā projekta „Atbalsts strukturālo reformu ieviešanai valsts pārvaldē” (identifikācijas Nr. 1DP/1.5.1.1.1./10/IPIA/CFLA/004/002)

3.1. aktivitātes „Valsts konkurētspējas novērtējums”

(iepirkuma ID Nr. MK VK 2010/9 ESF) ietvaros

Projektu 100% finansē Eiropas Sociālais fonds

**Institucionālā modeļa piedāvājumu apspriešana ar
valsts iestāžu pārstāvjiem**

SANĀKSMES PROTOKOLS

Sanāksmē piedalās: reģistrācijas saraksts pielikumā

Sanāksmi vada: BICEPS direktors Alfreds Vanags

Sanāksmi protokolē: Lelde Ivančova, projekta analītiķes asistente

Sanāksmes norises laiks un vieta: 2012. g. 17. februārī, plkst. 15.00, Valsts kanceleja, 432. telpa.

Apskatītie jautājumi:

- 1) Institucionālā modeļa prezentācija
- 2) Diskusija

1. Institucionālā modeļa piedāvājumu prezentācija

J. Dirveiks (SIA Ernst & Young) prezentē piedāvātos modeļus.

2. Diskusija

2.1. Kurš institucionālais variants būtu visoptimālākais?

V. Stūris (VPK): Vēlētos, lai būtu redzams arī modeļu reitings, ne tikai kvalitatīvā, bet arī kvantitatīvā informācija. Starp 1. (“konkurētspējas institūts”) un 3. (“ārpakalpojums”) variantu ir ļoti neliela atšķirība. Optimālākais variants būtu, ja valsts slēgtu ar esošu pētniecības institūtu ilgtermiņa līgumu (*framework contract*). Šajā gadījumā iegūtu abas puses, kā arī celtos izpildītāja kapacitāte, datu bāzes utt. 2. variantam (“Pārresoru koordinācijas centrs”) vajadzīga gan nauda, gan cilvēki, bet no ieviešanas puses, šis variants ir labs. Optimālākais būtu, ja valsts grieztos pie jau esošas institūcijas un izpildītājiem, kas jau iepriekš ir strādājuši ar LKZ, tātad 1. variants (“konkurētspējas institūts”) ar ilgtermiņa līgumu. Skatoties pēc banku kapacitātes, iespējams, tām ir iespēja iesaistīties, piemēram, Latvijas banka varētu būt izpildītājs.

G. Blumers (VK): Igtermiņa līgums (*framework contract*) varētu darboties. 1. variantā ("konkurētspējas institūts") tas strādātu vislabāk. Runājot par banku iesaistīšanos, Latvijas bankai ar valdību ir atšķirīgas prognozes un viedokļi. Iespējams, ar laiku radīsies vairāk institūciju, kas vēlēšies veikt šādu pētījumu. Par visiem trim modeļiem būtu jāmin, kā tie tiks novesti līdz ieviešanai.

R. Osvalde (PKC): 1. variants ("konkurētspējas institūts") ir visvairāk attīstāms. Arī ideju par banku varētu attīstīt, piemēram, PKC + banka kā orgāns. Par modeļu ieviešanu – kā, kādā veidā, cik ilgā laikā.

2.2. Kā nodrošināt to, ka konkurētspējas novērtējuma rekomendācijas tiek ieviestas praksē?

G. Blumers (VK): Var ieviest laika plānošanas modeli.

V. Stūris (VPK): Jāatsvaidzina fiskālās disciplīnas likums.

R. Osvalde (PKC): Valstī ir jābūt vienam galvenajam pasūtītājam, kam ir vēlme ieviest šādu ziņojumu.

2.3. Kā nodrošināt ilgtspējīgu finansējuma piesaisti?

G. Blumers (VK): Vai ar valsts finansējumu tiek domāts arī ES fondu līdzekļi? Līdz šim finansējums bija problēma, tamdēļ viens no variantiem varētu būt fondu līdzekļi. Tās varētu būt arī dividendes.

V. Stūris (VPK): Ja iestājas cikliskums, tie var tikt formulēti kā uzturēšanas izdevumi, bet struktūrfondi nefinansē uzturēšanas izdevumus. Tomēr jāatceras, ka valsts budžets nav vienīgais.

Sanāksmes vadītājs:

A. Vanags

Sagatavoja:

L. Ivankova, tālr. 67039320

5. tikšanās dalībnieku saraksts

EIROPAS SAVIENĪBA

CFLA
CENTRĀLĀ FINANŠU
UN UZDEVU AĢENTŪRA

VALSTS
KANCELEJA

ESF
EIROPAS SOCIĀLAIS
FONDS

Ieguldījums Tavā nākotnē

Valsts kancelejas pētījuma

“VALSTS KONKURĒTSPĒJAS NOVĒRTĒJUMS”

Tikšanās ar valsts pārvaldes ekspertiem

2012. gada 17. februārī, plkst. 15:00

DALĪBNIKU SARAKSTS

Norises vieta: Valsts Kanceleja, Brīvības iela 36., 432. telpa

Nr.p.k.	Uzvārds, vārds Name/ surname	Amats/ Position	Iestāde, uzņēmums vai organizācija/ Organization	E-pasts/ e-mail	Paraksts/ Signature
1.	VALERIJS ŠOKS	VPK, KOORDINATORS	VPK	valerjs.soks@protonmail.lv	
2.	Ilga Blumai	VR 1000 nodarbošanās		ilga.blumai@am.gov.lv	
3.	Ilga Blumai	PKL nodarbošanās	PKL	ilga.blumai@am.gov.lv	
4.	VADARIS KET	Dirigents	PACE-BS	ket.vadars@pacebs.lv	
5.	Andris Parnis	Režisors	SE Kopa	Andris.Parnis@HPL.lv	
6.	Jānis Purnis	Valsts Konsultants	ES	janis.purnis@am.gov.lv	

Prezentācija tiek organizēta projekta „Atbalsts strukturālo reformu ieviešanai valsts pārvaldē, identifikācijas Nr. 1DP/1.5.1.1.1/10/IP/LA/CFLA/004/002” 3.1. aktivitātes „Valsts konkurētspējas novērtējums” ietvaros. Tas 100% tiek finansēts no ESF.

Lapa 1 no 2

6. tikšanās protokols

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Pētījums veikts Valsts kancelejas administrētā projekta „Atbalsts strukturālo reformu ieviešanai valsts pārvaldē” (identifikācijas Nr. 1DP/1.5.1.1.1./10/IPIA/CFLA/004/002)

3.1. aktivitātes „Valsts konkurētspējas novērtējums”

(iepirkuma ID Nr. MK VK 2010/9 ESF) ietvaros

Projektu 100% finansē Eiropas Sociālais fonds

**Institucionālā modeļa piedāvājumu apspriešana ar
Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisiju**

SANĀKSMES PROTOKOLS

Sanāksmē piedalās: reģistrācijas saraksts pielikumā

Sanāksmi vada: komisijas priekšsēdētājs Vjačeslavs Dombrovskis

Sanāksmi protokolē: Lelde Ivaņkova, projekta analītiķes asistente

Sanāksmes norises laiks un vieta: 2012. g. 21. februārī, plkst. 11.00, LR Saeima.

Apskatītie jautājumi:

- 1) LKZ 2011 un institucionālā modeļa prezentācija
- 2) Diskusija

1. LKZ 2011 un institucionālā modeļa piedāvājumu prezentācija

A. Vanags (BICEPS) prezentē Latvijas Konkurētspējas ziņojumu un piedāvātos institucionālos modeļus.

2. Diskusija

Jautājums: Kāda ir metodika, pēc kādiem kritērijiem tiek vērtēta konkurētspēja?

Tiek apstrīdēti minētie ēnu ekonomikas apmēri – 38%. Tiek atzīmēts, ka ēnu ekonomika sastāda ne vairāk kā 20%. Vai nešķiet, ka ēnu ekonomika ir tikai sekas? Valstij joprojām nav attīstības stratēģijas.

Jautājums: Kad pētījums būs pieejams plašākai sabiedrībai?

2.1. Kurš institucionālais variants būtu visoptimālākais?

I. Zariņš (komisijas loceklis): Optimālākais būtu izveidot nacionālās attīstības padomi. Pirms iedziļināties šajā jautājumā, vēlētos iepazīties ar ziņojumu. Iespējams, 3. variants ir reāls („ārpakalpojums”) - piesaistīt ārzemju pētniekus, kas paveic darbu un pēc tam aizbrauc, priekš kam valstij uzturēt vēl vienu institūciju. Tomēr, ja veido institūciju, tad tai ir jābūt kompetentai institūcijai, kas vērtē gan konkurētspēju, gan fiskālās disciplīnas likumu.

Komentārs: Modelim ir jābūt, tas ir jāizveido, bet tas noteikti nebūs vienkāršs.

Zanda Kalniņa – Lukaševica (komisijas locekle): Vai tas ir PKC, vai kā citās valstīs, tas iet kopā ar fiskālās disciplīnas padomes kompetenci, tam ir jāietver fiskālās disciplīnas likums. Šādas padomes skatās ne tikai uz deficītu, bet kopumā, kā tiek ietekmēta makroekonomika un tautsaimniecība. Tas šobrīd likumā ļoti pietrūkst.

--

Ir jānoskaidro, kuras būtu tās personības, kam uzticēt vadību. Cik valstī ekonomistu, tik viedokļu. No nozaru skatījuma, neredzu šajā pētījumā nevienu vārdu par laukiem. Atbalstu viedokli par šādu institūciju (nacionālās attīstības padomi), ja tā būtu autoritāra un kāds to klausīs.

Sanāksmes beigās izskan vēlme dzirdēt pētījuma rezultātus atkārtotā sanāksmē, pēc šī pētījuma pabeigšanas.

Sanāksmes vadītājs:

V. Dombrovskis

Sagatavoja:

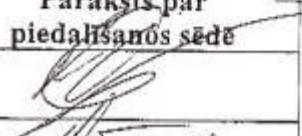
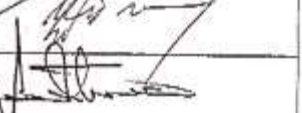
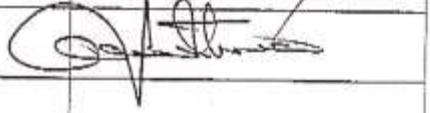
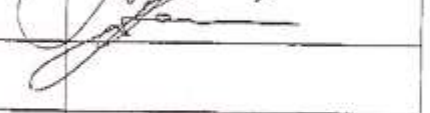
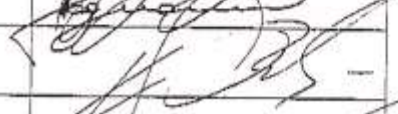
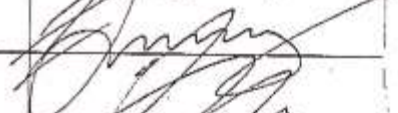
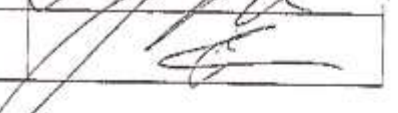
L. Ivančkova, tālr. 67039320

6. tikšanās dalībnieku saraksts

21/02 2012 12:04 +37167087364

SAEIMA TAUTSAIMNIECĪBAS KOMISIJA #0228 P.002/002

**LR 11. Saeimas
Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas sēde
2012.gada 21.februārī**

Nr. p.k.	Deputāta vārds, uzvārds	Amats komisijā	Paraksts par piedalīšanos sēdē
1.	Vjačeslavs Dombrovskis	priekšsēdētājs	
2.	Jānis Dūklavs	priekšsēdētāja biedrs	
3.	Jānis Tutins	sekretārs	
4.	Raivis Blumfelds		
5.	Zanda Kalniņa - Lukaševica		
6.	Ingmārs Līdaka		
7.	Romāns Naudiņš		
8.	Klāvs Olšteins		
9.	Dmitrijs Rodionovs		
10.	Artūrs Rubiks		
11.	Edvards Smiltēns		
12.	Dzintars Zaķis		
13.	Ivars Zariņš		

LR 11.Saeimas
Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas sēdes
2012. gada 21. februārī
pieaicināto un piedalījušos personu saraksts

Nr. p.k.	Vārds, uzvārds	Ieņemamais amats	Telefona numurs un e-pasta adrese
1.	Anete Logina	VAS, Latvijas Tūrisma admi. Juridiskā dep. juriskonsults	67062156 anete.logina@tja.lv
2.	Laura Biebartiņa	Saules rīcības pārvalde, deputāts	67028190 Laura.Biebartina@sam.gov.lv
3.	Olga Antenjova	Saules rīcības ministrijas Saeimas transformācijai depart. tālrunu dienests	67028029 olga.antenjova@sam.gov.lv
4.	Jānis Bāliņš	Latvijas 9. skola, 10. klase in. g. klase, 10. klase, 10. klase 10. klase, 10. klase, 10. klase	29174262 janiis@pariss.lv
5.	Noimunds Tetēns	SIA "Mārcis" komerciodators	29435955 nt556@inbox.lv
6.	Māris Kirsis	EM PS	MLV15.KIRSI@EM.GOV.LV
7.	Indris Jons	Indris Jons ET konsultācija Indris Jons, Indris Jons, Indris Jons	+3713249 indris.jons@sam.gov.lv
8.	Mārgāte Mikelšone	licīgāņu pārvalde	margate.mikelšone@sam.gov.lv
9.	Laila Medina	TM BV	laila.medina@tm.gov.lv 67046146
10.	Ignese Štode	Administratīvā apziņošana	ignese.stode@sam.gov.lv
11.	Iona Mendžiņa	VARAM DAP arv. univ.	67028432 Iona.mendzina@varam.gov.lv
12.	Janis Dirveks	Grant & Young Veiksmas konsultants	2688964 janis.dirveks@lv.g.com
13.	Elde Jankova	BICEPS ADHIF STRATORE	26025656; 67039320 elde@biceps.org
14.	Anders Paterson	High Education Investments, Rektors	29458140 ANDERS.PATERSON@SSE-121A
15.			
16.			

7. publiskās apspriedes protokols

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Pētījums veikts Valsts kancelejas administrētā projekta „Atbalsts strukturālo reformu ieviešanai valsts pārvaldē” (identifikācijas Nr. 1DP/1.5.1.1.1./IPIA/CFLA/004/002)

3.1. aktivitātes „Valsts konkurētspējas novērtējums”

(iepirkuma ID Nr. MK VK 2010/9 ESF) ietvaros

Projektu 100% finansē Eiropas Sociālais fonds

Institucionālā modeļa piedāvājumu apspriešana,

Publiskā apspriede

PROTOKOLS

Sanāksmē piedalās: reģistrācijas saraksts pielikumā

Sanāksmi vada: BICEPS direktors Alfreds Vanags

Sanāksmi protokolē: Lelde Ivāņkova, projekta analītiķes asistente

Sanāksmes norises laiks un vieta: 2012. g. 6. martā, plkst. 15.00, SSE Rīga, Soros auditorija.

Apskatītie jautājumi:

- 1) LKZ 2011 prezentācija
- 2) Institucionālā modeļa prezentācija
- 3) Diskusija

1. LKZ 2011 un institucionālā modeļa piedāvājumu prezentācija

A. Vanags (BICEPS) prezentē Latvijas Konkurētspējas ziņojumu.

2. Institucionālā modeļa piedāvājumu prezentācija

J. Dirveiks (SIA Ernst & Young) prezentē piedāvātos modeļus.

3. Diskusija

Izskanēja jautājums, vai ir zināma to valstu pieredze, kur konkurētspējas ziņojums ir veikts tikai vienu reizi. Kādi ir bijuši turpmākie soļi un darbības, kādēļ šāds ziņojums nav tapis atkārtoti?

LR Finanšu ministrijas pārstāvis vaicāja, vai ir precīzāk zināmas konkurētspējas ziņojuma izmaksas. Kā arī, kāda ir pievienotā vērtība no tā, ka ziņojums top reizi trijos gados. Ja pēc trim gadiem atkal top konkurētspējas ziņojums, to nav kur ielikt (piem, šobrīd tas sasaistās ar NAP), jo tajā brīdī vidēja termiņa dokumenti netop. Vai tas atmaksājas? Izskanēja piedāvājums to sasaistīt ciklā ar vidējā termiņa plānošanu un veikt to reizi septiņos gados, starplaikā turpinot monitoringu un veicot analīzi. LR Labklājības ministrija (LM) ieteica atsevišķas valsts pārvaldes funkcijas nodot akadēmiskai institūcijai.

3.1. Kurš institucionālais variants būtu visoptimālākais?

LR Finanšu ministrija: FM viedoklis ir, ka Pārresoru koordinācijas centrs (PKC) ir institūcija, kam būtu jāveic šāda veida analīze, tai skaitā konkurētspējas novērtēšana. Ja PKC nespēj to paveikt kapacitātes vai resursu trūkuma dēļ, viņi tālāk meklē finansējumu un pasūta 'ārpakalpojumu'. Jaunas institūcijas veidošana ir nelietderīga. Ja neatkarīga institūcija nodarbosies arī ar privātā sektora pasūtījumiem, pa kuru laiku viņi veidos šo konkurētspējas ziņojumu?

Biznesa kompetences centrs: Turpinot iesākto par to, ka PKC pārraudzībā varētu nodot konkurētspējas ziņojuma veidošanu. Cik zināms, PKC lielākoties strādā ierēdņi, bet pētnieki nav iesaistīti, tamdēļ rodas šaubas par pētījuma kvalitāti un objektivitāti.

PKTK: Runājot par saturisko neatkarību, ir jāatceras, ka atsevišķās nozarēs valsts institūcijās ir dziļākas zināšanas, vietējās situācijas pārzināšana un pieredze, ko būtu nelietderīgi atmet.

Latvijas Darba devēju konfederācija (LDDK): Mēs skatāmies uz 7 gadu ciklu, kura laikā tiek izstrādāti 2-3 ziņojumi, kas ir ārpakalpojums, bet starplaikā monitoringu veic valsts institūcija, piemēram, PKC, LIAA, Ekonomikas ministrija un tml. Ja PKC vai premjerministra rokās tiek nodots monitorings, darba apjoms samazinās, jo pētnieki ir norādījuši virzienu, kurā tālāk strādāt, attiecīgi darba process varētu būt vienkāršāks.

3.2. Kā nodrošināt ilgtspējīgu finansējuma piesaisti?

FM: ES fondi kā finansējuma avots ir laba doma. Tomēr izvēlētajai institūcijai, kas tiks deleģēta veikt konkurētspējas ziņojumu, pašai ir jāmeklē finansējums, jo iespējas un finansējums no valsts budžeta ir ierobežots.

LM: Ir sarežģīti nodrošināt, ka, pat ja finansējums ir atrasts, pētījums ir kvalitatīvs Latvijas apstākļos.

Sanāksmes vadītājs:

A. Vanags

Sagatavoja:

L. Ivaņkova, tālr. 67039320

7. publiskās apspriedes dalībnieku saraksts

Ieguldījums Tavā nākotnē

Valsts kancelejas pētījuma

“VALSTS KONKURĒTSPĒJAS NOVĒRTĒJUMS”

Publiskā apspriede

2012. gada 6. martā, plkst. 15:00

DALĪBNIEKU SARAKSTS

Norises vieta: SSE Rīga, Strēlnieku iela 4a, Soros auditorija

Nr.p.k.	Uzvārds, vārds Name/ surname	Amats/ Position	Iestāde, uzņēmums vai organizācija/ Organization	E-pasts/ e-mail	Paraksts/ Signature
1.	Reģināte Apse Kareļiņa	valsts kanceleja	EH	Apse.Reginate@valsts.gov.lv	
3.	INĒTA KALANOV PRESĒS SEKRĒTĀRE	Preses sekretāre	Konferences nodoms	ineta.kalanova@ep.gov.lv	
4.	Dzintars Sīmanis	Pārvaldnieks p.i.	—	dzintars.simanis@ep.gov.lv	
5.	Sarmīte Urdiņa	Directora vietniece	EPV	sarmite.urdina@ep.gov.lv	
6.	Valdis Bērns	Valsts kanceleja	EPV	valdis.berns@ep.gov.lv	
7.	Solovjova Elīna	Finanšu un attīstības	LM	solovjova.elina@ep.gov.lv	
8.	Valdis Bērns	Valsts kanceleja	BCEPS	valdis.berns@ep.gov.lv	
9.	Anna Zassova	pētniece	BCEPS	anna.zassova@ep.gov.lv	

Prezentācija tiek organizēta projekta „Atbalsts strukturālo reformu ieviešanai valsts pārvaldē, identifikācijas Nr. IOP1.5.1.1.1/10/PIA/CTLA/004/002” 3.1. aktivitātes „Valsts konkurētspējas novērtējums” ietvaros. Tas 100% tiek finansēts no ESF.

Ieguldījums Tavā nākotnē

Nr.p.k.	Uzvārds, vārds Name/surname	Amats/ Position	Iestāde, uzņēmums vai organizācija/ Organization	E-pasts/ e-mail	Paraksts/ Signature
10	Gunnar Lyngdahl	CHAIRMAN	SWEDISH CHAMBER OF COMMERCE	gunnar.lyngdahl@sejg.se	
11	Oļegs Krasnopjorovs	Valsts sekretārs	Katnijas Banka	Oleg.Krasnopjorovs@bank.lv	
12	Romane Ringuļeviča	Economist	Latvijas Banka	Romane.Ringuļeviča@bank.lv	
13	Artūrs Freibergs	Konkurētība	RBS, LDDK	ARTURS@RBS.LV	
14	Janis Dīrvars	SIA SPASS & YOUNG	by	Janis.Dirvars@dy.com	
15	Leon Dīrvars	MAKROEKONOMIKAS ANALĪZE	Latvijas Finanšu ministrija	igoulux@inbox.lv	
16	Āina Kūla	MAKROEKONOMIKAS ANALĪZE	Latvijas Finanšu ministrija	aina.kula@ma.gov.lv	
17	Andis Bērns	DEPUTĀTS, SIE/2.p.	SIE/2.p.	Andis.Berns@sie.gov.lv	
18	Lelde Lāņupe	Proje vadošā	PIETIS	lelde@pietis.lv	
19	Māra Lāce	CEO	Dev. kls	maja.lace@devclass.lv	
20	Alise Gīte	Head of	BKC	alise.gite@bkc.gov.lv	
21	Anna Lāņupe	Projekta vadītāja	FRTK	anna.lanupe@ftrk.lv	
22	Anna Jankovska	reģistrācijas pasp.	FRTK	anna.jankovska@ftrk.lv	
23	Diāna Rāva	Projekta vadītāja	SIE/2.p.	Diāna.Rava@sie.gov.lv	
24	Marta Zumbaga		Latvijas ministrija	marta.zumbaga@ma.gov.lv	

Prezentācija tiek organizēta projekta „Atbalsts strukturālo reformu ieviešanai valsts pārvaldē, identifikācijas Nr. IDP/L5.1.1.1/10/PIA/CFLA/004/002” 3.1. aktivitātes „Valsts konkurētspējas novērtējums” ietvaros. Tas HOP-a tiek finansēts no ESF.

[illegible]

Prezentācija tiek organizāta projekta „Atbalsts strukturālo reformu ieviešanai valsts pārvaldē, identifikācijas Nr. DP/15.1.1./1.0/1PLA/CFLA/004/002” 3.1. aktivitātes „Valsts konkurētspējas novērtējums – ietvaros. Tas 100% tiek finansēts no ESF”.

Latvijas konkurētspējas novērtējums 2011

Alfs Vanags
Kristians Ketelss

20.04.2012.

REGULĒJAMS TAVĀ NĀKOTNĒ
Pētījuma veikta Projektā „Atbalsts struktūru reformu ieviešanai un attīstībai”
Nr. 10P15.5.1.1.1/10P15A-CFLA/004/02.3.1. „Atbalsta, „Latvijas konkurētspējas novērtējums”
ieviešanai”
Projekts 100% šķērsfinansēts no ESF

Why a Latvian Competitiveness Report?

- Lack of **systematic diagnostics** supporting Latvian policy making prior to the crisis
- **New thinking** on the drivers of economic growth and prosperity differences across countries

Knowledge	Capacity	Willingness
What issues does Latvia face?	What priorities should Latvia address?	What can mobilize and sustain action?

Latvia Competitiveness Report

Project Objectives

- Design of a **methodology** for competitiveness assessment
 - Firmly rooted in the best current **scientific understanding** of the underlying drivers of country prosperity
 - **Feasible** to implement given the available data, capabilities, and resources in Latvia
 - Effective in generating **actionable recommendations** that address the needs of Latvian policy makers
- Application of the methodology to deliver the first **Latvian Competitiveness Report**
- Development of a proposal for an **institutional structure** to deliver competitiveness reports on Latvia in the future

Latvia Competitiveness Report

Conceptual Foundation and Structure

- Based on **leading international research** at Harvard, World Bank, etc.
 - Draws on the **experience from similar reports** in other countries, e.g. Singapore, Ireland, etc.
 - Builds on **new models** to move beyond the mere identification of strengths and weaknesses
- ↓
- The Latvian Competitiveness Report **breaks new ground**, not just for the Baltic countries

1. Methods and Data Sources

Assessment

2. Prosperity Outcomes

3. Intermediate Indicators

4. Competitiveness Fundamentals

In-depth studies of selected policy areas

Diagnostics and Assessment

5. Competitiveness Diagnostics

6. Assessment: Towards Action Priorities for Latvia

Benefits of the Latvian Competitiveness Report

- Common language
- Common fact base
- Suggested policy priorities
- Benchmark to evaluate policy orientation and impact
- Motivate action

The Latvian Competitiveness Report: From Analysis to Action

- Need to integrate the Report in the **policy process**
- Need to **continuously develop** the report in line with Latvia's needs
 - Enhance the reflection of on-going policy efforts in the Report
 - Strengthen the systematic identification of policy priorities
 - Tackle topics of particular interest to Latvia
- Need to ensure **independence** and **recurrence** of the Report

Konkurētspējas novērtēšanas rezultāti

- Ziņojumā tiek identificēti un analizēti vairāk nekā 100 Latvijas konkurētspējas indikatori
- Lielākā daļa no tiem liecina, ka Latvija pastāvīgi nespēj sasniegt savu potenciālu
- Jautājums: kāpēc tā?

Galvenie analītiskie secinājumi

- Problēmu pastāvēšana norāda uz sistēmiskām politikas veidošanas problēmām
- Problēma pastāv politisko institūciju līmenī un tautsaimniecības politikas īstenošanas procesā
- Klasiskā laika nekonsekvenču (*time inconsistency*) problēma
- Politikas veidotāji prot identificēt (un identificē) pareizas politikas, bet institucionālie mehānismi to izpildei izrādās nepietiekami vai neeksistē vispār

Rekomendācijas

Galvenās rekomendācijas:

- Institucionāla reforma
- Politikas prioritizēšana

Ceļš uz institucionālo reformu (1)

Institucionālās problēmas:

- fragmentācija
- īstermiņa domāšana
- neadekvāta prioritizēšana
- laika nekonsekvences politikas veidošanā

Risinājumi:

- Mehānismi, kas ierobežo politikas veidotājus. Piemēram, esošie (vai bijušie) ir:
 - Latvijas banka
 - Starptautisko aizdevēju noteiktā politika
 - ES iestāžu process

Ceļš uz institucionālo reformu (2)

Apsveramās reformas:

- plašāka uz likumu balstītu mehānismu izmantošana, lai izvairītos no laika nekonsekvenču problēmām. Piemēram Fiskālais disciplīnas likums.
- lielāka ārējo (ārvalstu) ekspertu izmantošana valsts pārvaldē
- vēlēšanu reforma, īpaši, lai palielinātu Saeimas deputātu atbildību

Politikas prioritizēšana (1)

- Labam konkurētspējas plānam nepieciešams nosacījums, ierobežot prioritāšu skaitu.
- LKZ tiek piedāvāti divi kritēriji:
 - Konkurētspējas gaidāmā ietekme;
 - Ieviešanas laika nobīde.

Politikas prioritizēšana (2)

- Kritēriju piemērošana ierosina trīs prioritārās darbības jomas
 1. Ēnu ekonomikas apmēra radikālai samazināšanai
 2. Izglītības sistēmas kvalitātes uzlabošanai
 3. Satiksmes infrastruktūras uzlabošanai
- Analīze liecina, ka visās jomās:
 - Atdeve ir liela
 - Ieviešana prasa krietnu laika periodu

Ēnu ekonomika un konkurētspēja: kā piemērs (1)

Kāpēc ēnu ekonomika ir tik svarīga? Kas ir jauns?

- Ekonomika tiek izkropļota
 - Stimuli virzīti uz īstermiņa iespēju izmantošanu un pret ilgtermiņa investīcijām produktivitātes paaugstināšanā
 - Ekonomika tiek virzīta uz darbaspēka intensīvām, zemas produktivitātes aktivitātēm
 - Ēnu ekonomika stipri samazina daudzu, citkārt noderīgu valdības politiku ietekmi
- Šādi efekti darbojas visās tautsaimniecības jomās, ne tikai tajās, kur ēnu ekonomika ir tieši sastopama
- Tautsaimniecība ir ieslēgta „sliktajā līdzsvarā”

Ēnu ekonomika un konkurētspēja (2)

Rekomendācijas

- Tikai radikāla pieeja izvedīs Latvijas tautsaimniecību no patlaban esošā sliktā līdzsvara.
- Stimuli un sankcijas: gan individuālā (t.i., darbinieka), gan uzņēmumu līmenī.
- Lūgt tehnisko palīdzību Skandināvijas nodokļu vadības institūcijās, piemēram, Dānijas, lai pamatīgi pārbaudītu un praktiski vadītu Latvijas VID kādu laika periodu, kas būtu pietiekams, lai izskaustu izvairīšanos no nodokļiem.

Ēnu ekonomika un konkurētspēja (3)

Atdeve

- Augstāka produktivitāte un IKP
- Starptautisks pētījums* liecina - ja ēnu ekonomika samazinātos par 1% no IKP, tad darbaspēka produktivitāte pieaugtu par 0.55%
- **Latvijas apstākļos:**
 - Ēnu ekonomika Latvijā: 38% no IKP $\Rightarrow$ 15% no IKP
 - Produktivitātes un IKP pieaugums = 12.7%**
 - Ēnu ekonomika Latvijā: 38% no IKP $\Rightarrow$ 0% no IKP
 - Produktivitātes un IKP pieaugums = 21%**

*Leal Ordóñez no Meksikas

Latvijas konkurētspējas uzraudzības institucionālais modelis (1)

Izstrāde:

- Prakses analīze 10 valstīs:
(Īrija, Vjetnama, Singapūra, Igaunija, Polija, Lietuva, Čehija,
Jordānija, Horvātija, Krievija, Ukraina)
- Latvijā esošās institucionālās un intelektuālās kapacitātes
izvērtējums konkurētspējas novērtēšanai; konsultācijas ar
ekspertiem un *'stakeholders'*

Latvijas konkurētspējas uzraudzības institucionālais modelis (2)

Rekomendācijas

- Ir jābūt politiskai gribai izveidot pastāvīgu konkurētspējas
monitoringa un novērtēšanas procesu.
- Svarīgi, lai tas tiktu īstenots neatkarīgā institūtā ārpus valdības.
- Ir nepieciešams adekvāts un stabils finansējums, lai nodrošinātu
ilgtspējību.

Balstoties uz analīzi un konsultācijām, tiek piedāvāti trīs varianti:

1. *Konkurētspējas institūts, kas balstīts uz esošu akadēmisko institūciju*
2. *Jaunizveidots konkurētspējas institūts*
3. *Ārpakalpojums*

Publicitātes atskaite

Publikāciju saraksts

Publikāciju saraksts

Nr.	Datums	Medijs	Autors	Publikācijas nosaukums	Saite uz publikāciju
1.	18.04.12.	Nra.lv	Redakcija	Iepazīstinās ar vērienīgāko Latvijas konkurētspējas izvērtējumu	http://nra.lv/latvija/politika/70312-iepazistinas-ar-verienigako-latvijas-konkuretspesjas-izvertējumu.htm
2.	18.04.12.	Bizness.lv	Nra.lv	Iepazīstinās ar vērienīgāko Latvijas konkurētspējas izvērtējumu	http://www.bizness.lv/sabiedriba/id/18234/iepazistinas-ar-verienigako-latvijas-konkuretspesjas-izvertējumu
3.	18.04.12.	LETA	LETA	Iepazīstinās ar vērienīgāko Latvijas konkurētspējas izvērtējumu	http://www.leta.lv/search/find/?patern=konkur%C4%93tsp%C4%93ja&mode[]=stem&item=942AD198-0E29-4808-99EC-153C2F41402D
4.	18.04.12.	LatvijasRadio.lv	LETA	Iepazīstinās ar vērienīgo Dombrovska iniciēto Latvijas konkurētspējas izvērtējumu	http://www.latvijasradio.lv/zinas/raksts.php?id=38939&gr=0
5.	20.04.12.	LTV 7 ziņas	Mihails Kozlovs, Krišjānis Leitītis	Sižets par Latvijas konkurētspēju	http://ltv.zinas.lv/?n=zinas&id=5968
6.	20.04.12.	TV 3 ziņas	Jānis Zvērs, Ingmārs Stankevičs	Sižets par Latvijas konkurētspēju	http://www.tv3play.lv/play/270836/?autostart=true
7.	20.04.12.	LNT ziņas	Redakcija	Sižets par Latvijas konkurētspēju	http://www.tvnet.lv/online_tv/21161-lnt_zinas_20120420
8.	20.04.12.	PBK ziņas	Redakcija	Репортаж татьяны коваленко о лера горячева	http://www.ltv.lv/2012/04/20/
9.	20.04.12.	Apollo.lv	LETA	Eksperti iesaka nodokļu nemaksāšanas izskausanaī uz kādu laiku nodot VID dāņu rokās	http://www.apollo.lv/portal/news/articles/271934?utm_source=feedburner&utm_medium=feed&utm_campaign=Feed%3A+Apollolv-Zinas+%28apollo.lv+-+%22Port%C4%81s+%3E+Zi%C5

Nr.	Datums	Medijs	Autors	Publikācijas nosaukums	Saite uz publikāciju
10.	20.04.12.	Diena.lv	LETA	Eksperti iesaka nodokļu nemaksāšanas izskausšanai uz kādu laiku nodot VID dāņu rokās	http://www.diena.lv/latvija/zinas/eksperti-iesaka-nodoklu-nemaksasanas-izskausanai-uz-kadu-laiku-nodot-vid-danu-rokas-13943128
11.	20.04.12.	Delfi.lv	Redakcija	Pētnieki iesaka ar ēnu ekonomiku cīnīties, VID vadību nodot dāņu rokās	http://business.delfi.lv/biznesa_vide/petnieki-iesaka-ar-enu-ekonomiku-cinities-vid-vadibu-nodot-danu-rokas.d?id=42298204
12.	20.04.12.	Baltic-course.com	Ольга Павук	Эксперты из Гарварда: Латвия перманентно не способна реализовать свой потенциал	http://www.baltic-course.com/rus_analytics/?doc=56320
13.	20.04.12.	Telegraf.lv	Инна АКОПОВА	Исследование: СГД следует отдать датчанам	http://www.telegraf.lv/news/issledovanie-sgd-sleduet-otdaty-datchanam
14.	20.04.12.	Ezinas.lv	LETA	Eksperti iesaka nodokļu nemaksāšanas izskausšanai uz kādu laiku nodot VID dāņu rokās	http://www.ezinas.lv/topics/read/83233/eksperti-iesaka-nodoklu-nemaksasanas-izskausanai-uz-kadu-laiku-nodot-vid-danu-rokas
15.	20.04.12.	100storon.ru	Газета «Телеграф»	Исследование: СГД следует отдать датчанам	http://www.100storon.ru/default/20120420/253495683.html
16.	20.04.12.	BNS	Baiba Krastiņa	Eksperti: Latvijas konkurētspējas palielināšanai nepieciešamas reformas vēlēšanu sistēmā un valsts pārvaldē	
17.	20.04.12.	BNS	BNS	Iepazīstinās ar Latvijas konkurētspējas izvērtējumu	
18.	20.04.12.	LETA	Kaspars Krafis	Prese konferences atspoguļojums foto galerijā	http://www.leta.lv/photo/album/82BEA93F-B60F-4641-8630-EE6AB70D38CD/
19.	20.04.12.	LETA	LETA	Iepazīstinās ar vērienīgāko Latvijas konkurētspējas izvērtējumu	http://www.leta.lv/search/find/?patern=konkur%C4%93isp%C4%93jas%20izv%C4%93rt%C4%93jums&mode[]=stem&item=03841C01-1971-4197-8214-6F03D70E422B

Nr.	Datums	Medijs	Autors	Publikācijas nosaukums	Saite uz publikāciju
20.	20.04.12.	Latvijas Radio	Dace Strāne	Intervija ar BICEPS izpilddirektoru Alfu Vanagu	
21.	20.04.12.	Reuters	Aleksejs Tupinsh	Latvijas konkurētspēju iesaka celt ar reformām vēlēšanu sistēmā un valsts pārvaldē	
22.	20.04.12.	Bloomberg News	Aaron Eglitis	Latvijas konkurētspēju iesaka celt ar reformām vēlēšanu sistēmā un valsts pārvaldē	
23.	20.04.12.	F64	Kaspars Krafts		www.f64.lv
24.	21.04.12.	Rus.apollo.lv	Redakcija	Гарвардский ученый: Латвия перманентно неспособна реализовывать свой потенциал	http://rus.apollo.lv/ekonomika/mneniya/garvardskii-uchenyi-latviya-permanentno-nesposobna-realizovyvat-svoipotentsial?article=1509
25.	21.04.12.	Rus.apollo.lv	Redakcija	Домбровексис получил план радикальных реформ	http://rus.apollo.lv/novosti/mneniya/dombrovskis-poluchil-plan-radikalnykh-reform?article=1510
26.	22.04.12.	Reitingi.lv	Redakcija	Рекомендуют поднимать конкурентоспособность Латвии посредством реформ избирательной системы и госуправления	http://www.reitingi.lv/ru/news/ekonomika/30195.htm
27.	22.04.12.	Nasha.lv	Соня	Домбровексис получил план радикальных реформ! У нас есть план, господа!	http://www.nasha.lv/rus/blog/blogs/pranky/101557.html
28.	23.04.12.	Dienas Bizness	Zanda Zablovskā	Atbildībai jāveicina konkurētspēju	
29.	23.04.12.	Bizness&Baltija	Dmitrijs Lindermans	Devalvācijas spoks	
30.	23.04.12.	Plz.lv	Redakcija	Latvijas konkurētspēju iesaka celt ar reformām vēlēšanu sistēmā un valsts pārvaldē	http://www.plz.lv/?p=10648
31.	23.04.12.	Latvijas Radio	Aloņa Zandere	Latvijas konkurētspēju iesaka celt ar reformām vēlēšanu sistēmā un valsts pārvaldē	

Nr.	Datums	Medijs	Autors	Publikācijas nosaukums	Saite uz publikāciju
				pārvaldē	
32.	24.04.12.	Telegrāfs	Inna Akopova	Pētījums: VID nepieciešams atdod dāņiem	
33.	24.04.12.	Bizness Delfi	LETA	FM: VID vadības grožu nodošana dāņu rokās nav iespējama	http://business.delfi.lv/biznesa_vid/fm-vid-vadibas-grozu-nodosana-danu-rokas-nav-iespejama.d?id=42305600
34.	24.04.12.	Apollo.lv	LETA	FM: VID vadības grožu nodošana dāņu rokās nav iespējama	http://www.apollo.lv/portal/news/articles/272278?utm_source=feedburner&utm_medium=feed&utm_campaign=Feed%3A+Apollo.lv+-Zinas+(apollo.lv+-+%22Port%C4%81s+%3E+Zi%C5%86as%22)
35.	24.04.12.	Puaro.lv	LETA	FM: VID vadības grožu nodošana dāņu rokās nav iespējama	http://puaro.lv/lv/puaro/fm-vid-vadibas-grozu-nodosana-danu-rokas-nav-iespejama
36.	24.04.12.	LA.lv	LETA	FM: VID vadības grožu nodošana dāņu rokās nav iespējama	http://la.lv/index.php?option=com_content&view=article&id=348330:fm-vid-vadibas-grou-nodoana-du-roks-nav-iespjama&catid=85&Itemid=108
37.	24.04.12.	LETA	LETA	FM: VID vadības grožu nodošana dāņu rokās nav iespējama	http://www.leta.lv/search/find/?patern=d%C4%81%C5%86i%20vid&mode[]=stem,wide&item=D9B01962-5D1F-47E1-9ABB-85802BDF5FF1
38.	25.04.12.	Latvijas Vēstnesis	Lidija Dūmiņa	Valsts kanceleja: Par Latvijas konkurētspējas izvērtējumu	

NRA, 18.04.2012

Latvijā > Politika | 18. aprīlis, 16:07
Portāls nra.lv

 Drukāt

 1 komentārs

Rakstīt redakcijai

Iepazīstinās ar vērienīgāko Latvijas konkurētspējas izvērtējumu

Rīt Ministru Kabineta bibliotēkā eksperti tiks iepazīstināti ar līdz šim vērienīgāko Latvijas konkurētspējas izvērtējumu.

Šobrīd Latvija neizmanto visu attīstības potenciālu, izaugsmi bremzē sistēmiskas politikas veidošanas problēmas, kuru risināšanai nepieciešama institucionāla reforma un politikas prioritizēšana, secināts izvērtējumā.

Latvijas konkurētspējas izvērtējums tapis Valsts kancelejas īstenotajā projektā "Valsts konkurētspējas izvērtējums un ilgtspējīgas konkurētspējas monitoringa sistēmas izveide". Tas veikts pēc Ministru prezidenta Valda Dombrovska iniciatīvas, lai nodrošinātu mērķtiecīgu darbu pie Latvijas konkurētspējas palielināšanas un tam izmantotu pasaules labāko pieredzi.

Iepazīstinās ar vērienīgāko Latvijas konkurētspējas izvērtējumu

Autors: NRA.lv / 18. aprīlis 2012, 16:50

Ieteikt

Tweet

2

Recommend

+1

0

Nosūtīt uz e-pastu

Drukāt

Rīt Ministru Kabineta bibliotēkā eksperti tiks iepazīstināti ar līdz šim vērienīgāko Latvijas konkurētspējas izvērtējumu.

Reklāma

Šobrīd Latvija neizmanto visu attīstības potenciālu, izaugsmi bremzē sistēmiskas politikas veidošanas problēmas, kuru risināšanai nepieciešama institucionāla reforma un politikas prioritizēšana, secināts izvērtējumā.

Latvijas konkurētspējas izvērtējums tapis Valsts kancelejas īstenotajā projektā "Valsts konkurētspējas izvērtējums un ilgtspējīgas konkurētspējas monitoringa sistēmas izveide". Tas veikts pēc Ministru prezidenta Valda Dombrovska iniciatīvas, lai nodrošinātu mērķtiecīgu darbu pie Latvijas konkurētspējas paaugstināšanas un tam izmantotu pasaules labāko pieredzi.

Iepazīstinās ar vērienīgāko Latvijas konkurētspējas izvērtējumu

2012.gada 18.aprīlis.

Informāciju sagatavoja Ilze Meirupska, sabiedrisko attiecību aģentūras "Deep White" pārstāve.

Šo piektdien, 20.aprīlī, Ministru Kabineta bibliotēkā plašsaziņas līdzekļi un eksperti tiks iepazīstināti ar līdz šim vērienīgāko Latvijas konkurētspējas izvērtējumu. Šobrīd Latvija neizmanto visu attīstības potenciālu, izaugsmi bremzē sistēmiskas politikas veidošanas problēmas, kuru risināšanai nepieciešama institucionāla reforma un politikas prioritizēšana, secināts izvērtējumā.

• Kas ir būtiskākie Latvijas konkurētspējas problēmu cēloņi? • Kuras ir prioritārās darbības jomas Latvijas konkurētspējas stiprināšanai? • Kādas reformas valsts pārvaldei rekomendē Latvijas un starptautiskie eksperti?

Uz šiem un citiem nozīmīgiem jautājumiem atbildēs Latvijas vēsturē vērienīgākais valsts konkurētspējas izvērtējums, ko Hārvardas Biznesa skolas Stratēģijas un konkurētspējas institūta vadošā līdzstrādnieka Kristiana Ketelsa (Christian H. M. Ketels) vadībā veic Rīgas Ekonomikas augstskola - Stockholm School of Economics in Riga - sadarbībā ar partneriem no Baltijas Starptautiskā Ekonomikas Politikas Studiju Centra (BICEPS) un Ernst & Young.

Latvijas konkurētspējas izvērtējums tapis Valsts kancelejas īstenotajā projektā "Valsts konkurētspējas izvērtējums un ilgtspējīgas konkurētspējas monitoringa sistēmas izveide". Tas veikts pēc Ministru prezidenta Valda Dombrovskā iniciatīvas, lai nodrošinātu mērķtiecīgu darbu pie Latvijas konkurētspējas palielināšanas un tam izmantotu pasaules labāko pieredzi.

Aicinām uz preses konferenci un Latvijas konkurētspējas izvērtējuma prezentāciju šā gada 20.aprīlī, plkst. 14:00 Ministru Kabineta bibliotēkā, (adrese - Brīvības iela 36, Rīga).

Preses konferencē piedalīsies: o Ministru prezidents Valdis Dombrovskis o Hārvardas Biznesa skolas Stratēģijas un konkurētspējas institūta vadošais līdzstrādnieks Kristians Ketelss o BICEPS izpilddirektors Alfs Vanags

Lūdzam apstiprināt savu dalību pasākumā, zvanot Ilzei Meirupska pa tālruni 28377234 vai rakstot uz e-pastu ilzem@deepwhite.lv.

Lai iekļūtu Ministru kabineta ēkā, nepieciešams uzrādīt arī personu apliecinošu dokumentu. Lūdzam ierasties savlaicīgi, jo tiks veikta personu un mantu drošības pārbaude. Vienreizējās caurlaides pieteikšana, zvanot pa tālruni 67082902 vai sūtot e-pastu uz ilze.eida@mk.gov.lv. Žurnālistiem, kuri savu dalību preses konferencē būs pieteikuši I.Meirupskai, caurlaides tiks pieteiktas.

Papildu informācija:

Krista Grasberga, M: 26315151 E: krista@deepwhite.lv Ilze Eida, Valsts kancelejas Komunikācijas departamenta vadītāja vietniece Tālrunis: 67082902, 26533905 E-pasts: ilze.eida@mk.gov.lv

Publicēta: 18.04.2012 14:39
Preses reļiže, LETA
Copyright © LETA

Iepazīstinās ar vērienīgo Dombrovska iniciēto Latvijas konkurētspējas izvērtējumu

2012.04.18.

Šonedēļ sabiedrība tiks iepazīstināta ar līdz šim vērienīgāko Latvijas konkurētspējas izvērtējumu, kas veikts pēc Ministru prezidenta Valda Dombrovska iniciatīvas, informēja pasākuma rīkotāji.

Izvērtējumu Hārvarda Biznesa skolas Stratēģijas un konkurētspējas institūta vadošā līdzstrādnieka Kristiana Ketelsa vadībā veica Rīgas Ekonomikas augstskola sadarbībā ar partneriem no Baltijas Starptautiskā ekonomikas politikas studiju centra (BICEPS) un "Ernst&Young". Pētījumā secināts, ka patlaban Latvija neizmanto visu attīstības potenciālu un izaugsmi bremzē sistēmiskas politikas veidošanas problēmas, kuru risināšanai nepieciešama institucionāla reforma un politikas prioritizēšana.

Latvijas konkurētspējas izvērtējums tapis Valsts kancelejas īstenotajā projektā "Valsts konkurētspējas izvērtējums un ilgtspējīgas konkurētspējas monitoringa sistēmas izveide". Tas veikts pēc Dombrovska iniciatīvas, lai nodrošinātu mērķtiecīgu darbu pie Latvijas konkurētspējas palielināšanas un tam izmantotu pasaules labāko pieredzi.

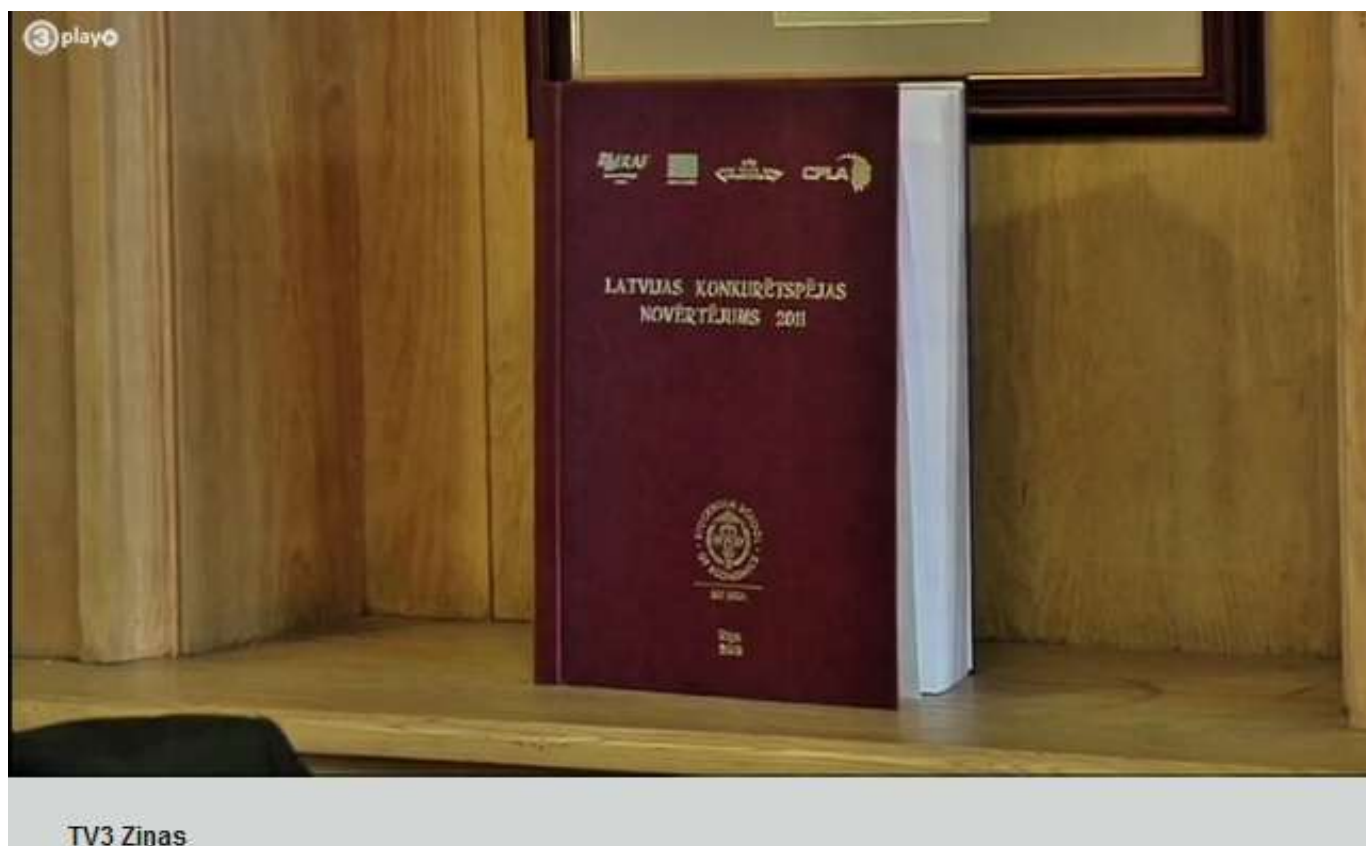
LETA

Новости 20.04.2012

НОВОСТИ 20.04.2012 22:03

TV 3 ziņas, 20.04.2012.

LNT ziņas, 20.04.2012.

LNT Ziņas 2012.04.20

Последний выпуск новостей

Eksperti iesaka nodokļu nemaksāšanas izskaušanai uz kādu laiku nodot VID dāņu rokās

LETA

Piektdiena, 20. aprīlis (2012) 17:45 | Komentāri: **(101)**

Drukāt Nosūtīt draugam

Latvijas valdībai vajadzētu lūgt tehnisko palīdzību Skandināvijas, piemēram, Dānijas, nodokļu valdības institūcijām, lai tās pamatīgi pārbaudītu un kādu laiku praktiski vadītu Valsts ieņēmumu dienestu (VID), lai izskaustu valstī pastāvošo izvairīšanos no nodokļiem, teikts vērienīgajā Latvijas konkurētspējas izvērtējumā.

Foto: Reinis Oliņš/«Apollo»

Minēto izvērtējumu veica pēc Ministru prezidenta Valda Dombrovska (V) iniciatīvas Hārvarda Biznesa skolas Stratēģijas un konkurētspējas institūta vadošais līdzstrādnieks Kristiana Ketelsa sadarbībā ar Rīgas Ekonomikas augstskolu tās partneriem no Baltijas Starptautiskā ekonomikas politikas studiju centra (BICEPS) un «Ernst&Young».

«Dānijā ir pasaules vadošie eksperti nodokļu sistēmā,» šodien pētījuma prezentācijā sacīja BICEPS izpilddirektors Alfs Vanags, kurš gan atzina, ka paši dāņi par šādu rekomendāciju vismaz vēl pagaidām nav informēti.

Foto: LETA

Eksperti iesaka nodokļu nemaksāšanas izskaušanai uz kādu laiku nodot VID dāņu rokās 943

LETA, 2012. gada 20. aprīlis 18:15

Latvijas valdībai vajadzētu lūgt tehnisko palīdzību Skandināvijas, piemēram, Dānijas, nodokļu valdības institūcijām, lai tās pamatīgi pārbaudītu un kādu laiku praktiski vadītu Valsts ieņēmumu dienestu (VID), lai izskaustu valstī pastāvošo izvairīšanos no nodokļiem, teikts vērienīgajā Latvijas konkurētspējas izvērtējumā.

Minēto izvērtējumu veica pēc Ministru prezidenta Valda Dombrovska (V) iniciatīvas Hāvarda Biznesa skolas Stratēģijas un konkurētspējas institūta vadošais līdzstrādnieks Kristiana Ketelsa sadarbībā ar Rīgas Ekonomikas augstskolu tās partneriem no Baltijas Starptautiskā ekonomikas politikas studiju centra (BICEPS) un *Ernst&Young*.

Bizness > Biznesa vide

Pētnieki iesaka ar ēnu ekonomiku cīnīties, VID vadību nododot dāņu rokās (88)

www.DELFI.lv | 20. aprīlis 2012 17:21

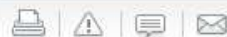

Foto: Publicitātes foto

Lai izskaustu izvairīšanos no nodokļu samaksas un apkarotu ēnu ekonomiku Latvijā, varētu lūgt tehnisko palīdzību Skandināvijas, piemēram, Dānijas nodokļu vadības institūcijās, kas rūpīgi pārbaudītu un praktiski vadītu Latvijas Valsts ieņēmumu dienestu (VID).

Šis ir viens no "Valsts konkurētspējas novērtējuma un ilgtspējīga valsts konkurētspējas uzraudzības modeļa izstrāde" ziņojumā iekļautajiem pētnieku priekšlikumiem Latvijas konkurētspējas celšanai, portālu "Delfi" informēja Valsts kanceleja.

Valdības mājā piektdien prezentētā ziņojuma metodoloģija balstīta uz vadošajiem starptautiskajiem pētījumiem, identificējot un analizējot vairāk nekā 100 Latvijas konkurētspējas indikatoru. "Lielākā daļa no tiem liecina – Latvija pastāvīgi nespēj sasniegt savu potenciālu," stāsta Hārvardas Biznesa skolas Stratēģijas un konkurētspējas institūta vadošais līdzstrādnieks Kristians Ketelss.

Эксперты из Гарварда: Латвия перманентно не способна реализовать свой потенциал

Ольга Павук, БК, Рига, 20.04.2012.

 [версия для печати](#)

 [Опубликовать](#)

25

 Мне нравится

 Станьте первым из друзей, кому это понравилось.

Латвия не использует весь потенциал, рост тормозят проблемы, связанные с созданием системной политики, а для их решения необходима государственная реформа и определение приоритетов развития. Теневая экономика, низкое качество системы образования и отсутствие транспортной инфраструктуры — проблемы, тормозящие конкурентоспособность страны. Таковы главные выводы самого масштабного в истории страны исследования латвийской конкурентоспособности, проведенного экспертами Гарвардской школы бизнеса, представленного сегодня в Кабинете министров Латвии журналистам и экспертам.

На презентации проекта «Оценка конкурентоспособности Латвии». Рига, 20.04.2012.
Пресс-фото.

В проекте «Оценка конкурентоспособности государства и разработка модели мониторинга долгосрочной конкурентоспособности государства», методология которого основана на ведущих международных исследованиях, выявлены и проанализированы свыше 100 индикаторов латвийской конкурентоспособности. «Большая часть из них показывает, что Латвия перманентно не способна реализовывать свой потенциал», — говорит ведущий сотрудник Института стратегии и конкурентоспособности Гарвардской школы бизнеса **Кристиан Кетельс**. (Christian H. M. Ketels).

Хорошие идеи хоронят политики

«Мы постоянно отстаем от того, где объективно должны были быть», — добавляет исполнительный директор Балтийского международного центра изучения экономической политики (BICEPS) **Альфс Ванас**. «В основе этого лежат проблемы создания системной политики. Создатели политики умеют идентифицировать правильные шаги в этом направлении, однако государственные механизмы для их воплощения оказываются недостаточными или их вообще нет. Хорошие идеи, которые могли бы укрепить Латвию, умирают в процессе создания политики, так и не увидев свет», — комментирует А. Ванас.

» Исследование: СГД следует отдать датчанам

Справка

Латвийцы стали тратить больше

Modern Times Group

Владимир Антонов избавился от украинского актива

90% вкладчиков LKB вернут вклады в полном объеме

Еще в разделе

Сто должников недоплатили 109,55 млн. латов

Автопродажи в Латвии: тенденции 2012 года

Торговцы надеются, что топливо не подорожает

Видео

Домбровскис рассказал о большом рывке

Чем грозят Латвии санкции против Беларуси

План возрождения Латгалии

Фото

На Kincape проходит выставка Intertextil Balticum

У Estonian Air амбициозные планы насчет Риги

В аэропорту Rīga открылась безналоговая зона

Инна АКОПОВА
17:02 20.04.2012

Поделиться ссылкой

Дураки, дороги и мздоимцы – вот, по сути, три главные причины низкой конкурентоспособности латвийской экономики на европейской и мировой арене.

Но если первых можно подучить, а вторые отремонтировать, то теневая экономика нуждается в срочных и радикальных мерах.

По предварительным расчетам, исправление ситуации обойдется в сумму порядка 1 млрд евро в течение пяти лет.

К такому заключению пришли ученые Рижской высшей школы экономики (Stockholm School of Economics in Riga) и Балтийского международного центра изучения экономической политики (BICEPS) под руководством исследователя Института стратегии и конкурентоспособности Школы бизнеса Гарвардского университета Кристиана Кетельса.

При поддержке ЕС ученые провели самое масштабное в истории Латвии исследование ситуации с местной конкурентоспособностью. Результаты этой объемной работы были представлены сегодня в стенах Кабинета министров.

«Теневая экономика, низкое качество системы образования и отсутствие транспортной инфраструктуры – вот проблемы, тормозящие конкурентоспособность Латвии. Стране не следует ожидать долгосрочного роста без осуществления радикальных государственных реформ, без установленной законом ответственности политиков и депутатов за свои

Eksperti iesaka nodokļu nemaksāšanas izskaušanai uz kādu laiku nodot VID dāņu rokās

18:01 | 20.04.2012 | ZIŅAS

Latvijas valdībai vajadzētu lūgt tehnisko palīdzību Skandināvijas, piemēram, Dānijas, nodokļu valdības institūcijām, lai tās pamatīgi pārbaudītu un kādu laiku praktiski... [Lasīt pilnu rakstu »](#)

ВСЕ НОВОСТИ

Исследование: СГД следует отдать датчанам

[Латвия](#), [Газета «Телеграф»](#), 20/04/12 18:02

Дураки, дороги и мздоимцы – вот, по сути, три главные причины низкой конкурентоспособности латвийской экономики на европейской и мировой арене. Но если первых можно подучить, а вторые отремонтировать, то теневая экономика нуждается в срочных и радикальных мерах. По предварительным расчетам, исправление ситуации обойдется в сумму порядка 1 млрд евро в течение пяти лет. К такому заключению пришли ученые Рижской высшей школы экономики (Stockholm School of Economics in Riga) и Балтийского международного центра изучения экономической политики (BICES) под руководством исследователя Института стратегии и конкурентоспособности Школы бизнеса Гарвардского университета Кристиана Кетельса. При поддержке ЕС ученые провели самое масштабное в истории Латвии исследование ситуации с местной конкурентоспособностью. Результаты этой объемной работы были представлены сегодня в стенах Кабинета министров...

Eksperti: Latvijas konkurētspējas palielināšanai nepieciešamas reformas vēlēšanu sistēmā un valsts pārvaldē

Datums: 20.04.2012

Izdevums: BNS

Rubrika: Latvijas ziņas

RĪGA, Apr 20, BNS – Latvijas konkurētspējas palielināšanai nepieciešamas reformas vēlēšanu sistēmā un valsts pārvaldē, piektdien, prezentējot Latvijas valsts konkurētspējas izvērtējumu, žurnālistiem sacīja viens no tā līdzautoriem Baltijas Starptautiskā Ekonomikas politikas studiju centra (BICEPS) izpilddirektors Alfs Vanags.

Viņš norādīja, ka Latvijā pastāv klasiskā laika nekonsekvences problēma. "Tas nozīmē, ka politikas veidotāji prot identificēt un arī identificē pareizas politikas, bet institucionālie mehānismi, lai to īstenotu, ir nepietiekami vai vispār neeksistē. Mēs labi zinām, ka ir dažādi rīcības plāni, plānošanas dokumenti, bet tās problēmas pastāv," paskaidroja Vanags.

BICEPS izpilddirektors vērta uzmanību uz to, ka galvenās institucionālās problēmas ir īstermiņa domāšana, fragmentēta pieeja un neadekvāta prioritāšu izvirzīšana. Viņš minēja, ka risināt to varētu ar mehānismiem, kas ierobežo politikas veidotājus. "Tādi mums jau ir, piemēram, **Latvijas Banka**, kurā no paša neatkarības sākuma bija neatkarīga monetārā politika ārpus parastās politikas sistēmas. Tāpat, kad mums bija iestāšanās process Eiropas Savienībā (ES), tas gandrīz viss bija noteikts no ārpuses," klāstīja Vanags.

Viņš atzina, ka būtu nepieciešama plašāka uz likumu balstītu mehānismu izmantošana, lai izvairītos no laika nekonsekvences problēmām. "Fiskālais disciplīnas likums, kas pašlaik ir **Saeimā**, ir labs piemērs, un mēs domājam, ka tādos likumā balstītus mehānismus varētu izmantot vairāk," teica BICEPS izpilddirektors.

Tāpat izvērtējumā ieteikta lielāka ārvalstu ekspertu izmantošana valsts pārvaldē, kā arī vēlēšanu reforma, īpaši, lai palielinātu Saeimas deputātu atbildību. "Mums ir tāda diezgan divaina sistēma – kad Saeimas deputāts ir ievēlēts, tad viņš nav atbildīgs nevienam. Mēs domājam, ja to atbildību palielinātu, tad tas palīdzētu arī politikas veidošanā," uzsvēra Vanags.

Savukārt, lai ierobežotu prioritāšu skaitu, konkurētspējas analizē iekļauti divi kritēriji – viens ir konkurētspējas gaidāmā ietekme un otrs ir ieviešanas laika nobīde. "Izmantojot šos kritērijus, mēs piedāvājam trīs prioritārās darbības jomas – ēnu ekonomikas apmēra radikālai samazināšanai, izglītības sistēmas kvalitātes uzlabošanai un satiksmes infrastruktūras uzlabošanai. Mūsu analīze liecina, ka visās jomās atdeve ir liela, un tas atbilst arī otram kritērijam, ka ieviešana prasa krietnu laika periodu," pastāstīja viens no analīzes līdzautoriem.

Iepazīstinās ar Latvijas konkurētspējas izvērtējumu

Datums: 20.04.2012

Izdevums: BNS

Rubrika: Latvijas ziņas

RĪGA, Apr 20, BNS – Valsts kanceleja piektdien iepazīstinās ar Latvijas konkurētspējas izvērtējumu, aģentūru BNS informēja Valsts kancelejas Komunikācijas departamenta vadītāja vietniece Ilze Eida.

Izvērtējumā secināts, ka pašlaik Latvija neizmanto visu attīstības potenciālu, izaugsmi bremzē sistēmiskas politikas veidošanas problēmas, kuru risināšanai nepieciešama institucionāla reforma un prioritāšu noteikšana.

Izvērtējumā aplūkoti būtiskākie Latvijas konkurētspējas problēmu cēloņi un prioritārās darbības jomas Latvijas konkurētspējas stiprināšanai, kā arī rekomendētās reformas valsts pārvaldei.

Latvijas konkurētspējas izvērtējumu Hārvarda Biznesa skolas Stratēģijas un konkurētspējas institūta vadošā līdzstrādnieka Kristiana Ketelsa (Christian H. M. Ketels) vadībā veica Rīgas Ekonomikas augstskola – "Stockholm School of Economics in Riga" – sadarbībā ar partneriem no Baltijas Starptautiskā Ekonomikas politikas studiju centra (BICEPS) un "Ernst & Young".

Konkurētspējas izvērtējums tapis Valsts kancelejas īstenotajā projektā "Valsts konkurētspējas izvērtējums un ilgtspējīgas konkurētspējas monitoringa sistēmas izveide". Tas veikts pēc Ministru prezidenta **Valda Dombrovska** iniciatīvas, lai nodrošinātu mērķtiecīgu darbu pie Latvijas konkurētspējas palielināšanas un tam izmantotu pasaules labāko pieredzi.

Latvijas konkurētspējas izvērtējuma prezentācijā piedalīsies Dombrovskis, Ketelss un BICEPS izpilddirektors Alfs Vanags.

BNS, +371 67088614, eko_zinas@bns.lv

LETA, 20.04.2012.

FOTO / GALERIJAS / 20.04.2012 - KONKUR_SPEJA_200412 (4)

▼ Foto skati ▼ Skaits lapā

Meklēt

foto

F64 20.04.2012
ID: **7882648**
Preses konference un
Latvijas konkurētspējas
izvērtējuma prezentācija ...

F64 20.04.2012
ID: **7882647**
Preses konference un
Latvijas konkurētspējas
izvērtējuma prezentācija ...

F64 20.04.2012
ID: **7882646**
Preses konference un
Latvijas konkurētspējas
izvērtējuma prezentācija ...

F64 20.04.2012
ID: **7882645**
Preses konference un
Latvijas konkurētspējas
izvērtējuma prezentācija ...

Iepazīstinās ar vērienīgāko Latvijas konkurētspējas izvērtējumu

2012.gada 18.aprīlis.

Informāciju sagatavoja Ilze Meirupska, sabiedrisko attiecību aģentūras "Deep White" pārstāve.

Šo piektdien, 20.aprīlī, Ministru Kabineta bibliotēkā plašsaziņas līdzekļi un eksperti tiks iepazīstināti ar līdz šim vērienīgāko Latvijas konkurētspējas izvērtējumu. Šobrīd Latvija neizmanto visu attīstības potenciālu, izaugsmei bremzē sistēmiskas politikas veidošanas problēmas, kuru risināšanai nepieciešama institucionāla reforma un politikas prioritizēšana, secināts izvērtējumā.

- Kas ir būtiskākie Latvijas konkurētspējas problēmu cēloņi?
- Kuras ir prioritārās darbības jomas Latvijas konkurētspējas stiprināšanai?
- Kādas reformas valsts pārvaldei rekomendē Latvijas un starptautiskie eksperti?

Uz šiem un citiem nozīmīgiem jautājumiem atbildēs Latvijas vēsturē vērienīgākais valsts konkurētspējas izvērtējums, ko Hārvardas Biznesa skolas Stratēģijas un konkurētspējas institūta vadošā līdzstrādnieka Kristiana Ketelsa (Christian H. M. Ketels) vadībā veic Rīgas Ekonomikas augstskola - Stockholm School of Economics in Riga - sadarbībā ar partneriem no Baltijas Starptautiskā Ekonomikas Politikas Studiju Centra (BICEPS) un Ernst & Young.

Latvijas konkurētspējas izvērtējums tapis Valsts kancelejas īstenotajā projektā "Valsts konkurētspējas izvērtējums un ilgtspējīgas konkurētspējas monitoringa sistēmas izveide". Tas veikts pēc Ministru prezidenta Valda Dombrovska iniciatīvas, lai nodrošinātu mērķtiecīgu darbu pie Latvijas konkurētspējas palielināšanas un tam izmantotu pasaules labāko pieredzi.

Aicinām uz preses konferenci un Latvijas konkurētspējas izvērtējuma prezentāciju šā gada 20.aprīlī, plkst. 14:00 Ministru Kabineta bibliotēkā, (adrese - Brīvības iela 36, Rīga).

Preses konferencē piedalīsies: o Ministru prezidents Valdis Dombrovskis o Hārvardas Biznesa skolas Stratēģijas un konkurētspējas institūta vadošais līdzstrādnieks Kristians Ketelss o BICEPS izpilddirektors Alfs Vanags

Lūdzam apstiprināt savu dalību pasākumā, zvanot Ilzei Meirupska pa tālruni 28377234 vai rakstot uz e-pastu ilzem@deepwhite.lv.

Lai iekļūtu Ministru kabineta ēkā, nepieciešams uzrādīt arī personu apliecinošu dokumentu. Lūdzam ierasties savlaicīgi, jo tiks veikta personu un mantu drošības pārbaude. Vienreizējās caurlaides pieteikšana, zvanot pa tālruni 67082902 vai sūtot e-pastu uz ilze.eida@mk.gov.lv. Žurnālistiem, kuri savu dalību preses konferencē būs pieteikuši I.Meirupskai, caurlaides tiks pieteiktas.

Papildu informācija:

Krista Grasberga, M: 26315151 E: krista@deepwhite.lv Ilze Eida, Valsts kancelejas Komunikācijas departamenta vadītāja vietniece Tālrunis: 67082902, 26533905 E-pasts: ilze.eida@mk.gov.lv

Publicēta: 18.04.2012 14:39
Preses relīze, LETA
Copyright © LETA

Гарвардский ученый: Латвия перманентно неспособна реализовывать свой потенциал

Rus.Apollo, redakcija@apollo.lv

Суббота, 21 апреля 2012 г. 15:48

Комментарии: (4)

Латвия не сможет добиться экономического роста без радикальных государственных реформ. Модель развития 1990-ых – нач. 2000-ых гг. исчерпала свой потенциал. Будущее страны зависит от способностей властей выбрать и реализовать правильный "стратегический план", предложенный зарубежными экспертами.

Кристиан Кетельс и Валдис Домбровскис

leva Čīka/LETA

Такие выводы следуют из представленного проекта "Оценка конкурентоспособности государства и разработка модели мониторинга долгосрочной конкурентоспособности государства".

Инициатором проекта стал премьер-министр Валдис Домбровскис, а над его созданием работала группа иностранных и латвийских экспертов во главе с ведущим сотрудником Института стратегии и конкурентоспособности Гарвардской школы бизнеса Кристианом Кетельсом.

Домбровскис получил план радикальных реформ

Rus.Apollo, redakcija@apollo.lv

Суббота, 21 апреля 2012 г. 16:50

Комментарии: **(44)**

Правительство В.Домбровскиса на глазах перестает быть "кризисным кабинетом", и представляет себя как команду реформаторов. Для реформ нужен план и, кажется, что он у него уже есть. Это плохие новости для оппозиции, так как ее хотят представить тормозом, мешающим развитию страны. Хорошие новости для зарубежных экспертов - страну будут "спасать" по их рецептам.

В.Домбровскис и К.Кетельс

Ieva Čika/LETA

План будущих действий правительства можно представить на основе проекта "Оценка конкурентоспособности государства и разработка модели мониторинга долгосрочной конкурентоспособности государства". Инициатором проекта стал премьер-министр Валдис Домбровскис, следовательно, предложенные в нем реформы, можно считать официальной точкой зрения властей.

Краткую информацию об этом проекте можно узнать из пресс-релизов Госканцелярии.

Главная | Экономика, финансы

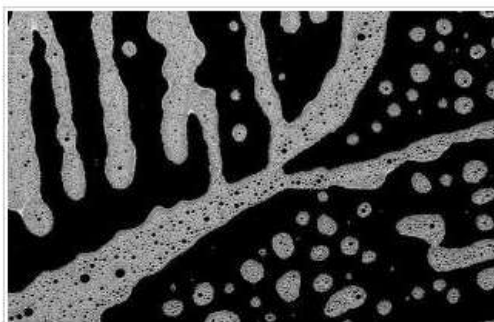
Рекомендуют поднимать конкурентоспособность Латвии посредством реформ избирательной системы и госуправления

22 апреля 2012 12:14

Послать ✉

Распечатать 🖨

– +

Теневая экономика, низкое качество системы образования и отсутствие транспортной инфраструктуры – вот проблемы, тормозящие конкурентоспособность Латвии

Стране не следует ожидать долгосрочного роста без осуществления радикальных государственных реформ, без установленной законом ответственности политиков и депутатов за свои решения и действия, а также без привлечения зарубежных экспертов, говорится в самом масштабном исследовании конкурентоспособности в истории Латвии.

В проекте "Оценка конкурентоспособности государства и разработка модели мониторинга долгосрочной конкурентоспособности государства", методология которого основана на ведущих международных исследованиях, идентифицированы и проанализированы свыше 100 индикаторов латвийской конкурентоспособности. «Большая часть из них показывает, что Латвия перманентно неспособна реализовывать свой потенциал», – говорит ведущий сотрудник Института стратегии и конкурентоспособности Гарвардской школы бизнеса Кристиан Кетельс (Christian H. M. Ketels).

Домбровскис получил план радикальных реформ! У нас есть план, господа!

Сегодня обсуждали эту заметку...ну что я могу сказать? Комментарии нравятся, а план...

Читаем:

Домбровскис получил план радикальных реформ

Правительство В.Домбровскиса на глазах перестает быть "кризисным кабинетом", и представляет себя как команду реформаторов. Для реформ нужен план и, кажется, что он у него уже есть. Это плохие новости для оппозиции, так как ее хотят представить тормозом, мешающим развитию страны. **Хорошие новости для зарубежных экспертов - страну будут "спасать" по их рецептам.**

В. Домбровскис и К. Кетельс

Atbildībai jāveicina konkurētspēju

Ilgtermiņa valsts izaugsme prasa radikālas institucionālas reformas

Iedzīvotājiem jāatgūst ticība, ka iespējama pozitīva nākotne

Ir aperti atsvešināti sociāli Latvijas konkurētspējas uzlabošanas virzienā, turpināt sagaidāmas vēl sarežģītākas izveles

ekonomiskā, sociālā, administratīvā, tiesiskā, nodokļu sistēmas, kas ir jāveic, lai nodrošinātu Latvijas konkurētspēju. Kā šīs reformas ietekmēs Latvijas ekonomiku, kādas būs izvēles, kas jāveic, lai nodrošinātu Latvijas konkurētspēju, šīs ir tās tēmas, kas šodien ir aktuālas, un tās, kas jāveic, lai nodrošinātu Latvijas konkurētspēju.

Latvijas konkurētspējas uzlabošanas virzienā, turpināt sagaidāmas vēl sarežģītākas izveles. Ir aperti atsvešināti sociāli Latvijas konkurētspējas uzlabošanas virzienā, turpināt sagaidāmas vēl sarežģītākas izveles. Ir aperti atsvešināti sociāli Latvijas konkurētspējas uzlabošanas virzienā, turpināt sagaidāmas vēl sarežģītākas izveles.

Kaut arī Latvija, ņemot vērā savas īpašības, ir veidojusi savas īpašības, kas ir jāveic, lai nodrošinātu Latvijas konkurētspēju. Kaut arī Latvija, ņemot vērā savas īpašības, ir veidojusi savas īpašības, kas ir jāveic, lai nodrošinātu Latvijas konkurētspēju.

Jāveicina jaunā iedzīvotāju paaugstinātā mobilitāte, kas ir jāveic, lai nodrošinātu Latvijas konkurētspēju.

Pozitīva vēršanās

Ir vajadzīga pozitīva vēršanās, kas ir jāveic, lai nodrošinātu Latvijas konkurētspēju. Ir vajadzīga pozitīva vēršanās, kas ir jāveic, lai nodrošinātu Latvijas konkurētspēju.

Latvija šodien ir veidojusi savas īpašības, kas ir jāveic, lai nodrošinātu Latvijas konkurētspēju. Latvija šodien ir veidojusi savas īpašības, kas ir jāveic, lai nodrošinātu Latvijas konkurētspēju.

Latvija šodien ir veidojusi savas īpašības, kas ir jāveic, lai nodrošinātu Latvijas konkurētspēju. Latvija šodien ir veidojusi savas īpašības, kas ir jāveic, lai nodrošinātu Latvijas konkurētspēju.

Latvija šodien ir veidojusi savas īpašības, kas ir jāveic, lai nodrošinātu Latvijas konkurētspēju. Latvija šodien ir veidojusi savas īpašības, kas ir jāveic, lai nodrošinātu Latvijas konkurētspēju.

Призрак девальвации

Сохранение стабильного курса лата было верным решением, предотвратившим крайне негативные социальные и экономические последствия, уверен премьер-министр Латвии Валдис Домбровскис. Впрочем, у избранной им стратегии выхода из кризиса по-прежнему много критиков.

На прошлой неделе "Объединенные экономисты - 2010" проводили семинар, посвященный кризису. Премьер-министр Валдис Домбровскис и чешского экономиста Андреаса Астура Hov Latvia дали интервью Bn Baltija о том, как Латвия пережила финансовый кризис. "Объединенные экономисты" были инициатором семинара в год Всемирного экономического форума в Петергове.

Главная особенность латвийской экономики, которая такая доступна только в европейских водах, в том, что она долготерпелива. Латвийские эксперты. Многие из них довольно критически оценивают путь внутренней девальвации, по которому наша страна прошла после кризиса (см. "Мнение").

Посмотрите на экспорт

Освобождение с приватизацией экономики "Объединенные экономисты - 2010" проводили семинар "Финансовый кризис в Латвии. Анализ. Уроки. Рекомендации". В мероприятии принял участие депутат и член главного комитета избранного Латвийского парламента Валдис Домбровскис. Премьер по-прежнему уверен, что реализованная им правительством стратегия была верной и позволила стране с наименьшими потерями это сделать с другими вариантами действий вернуться к экономическому росту.

"В начале кризиса самым ключевым вопросом был следующий: Девальвация лата или прибегнуть к внутренней девальвации? Главный аргумент сторонников первого варианта состоял в том, что его реализация будет способствовать экспорту и позволит быстрее выйти из кризиса. Теперь стало очевидно, что именно те страны Центральной и Восточной Европы, которые сохранили фиксированный валютный курс (Польша, Литва и Эстония), показали наиболее стремительный пророст

▲ Премьер-министр Латвии Валдис Домбровскис по-прежнему уверен, что в самые тяжелые моменты кризиса его правительство поступило правильно.

экспорта в регионе", — заявил В.Домбровскис.

Практика подтвердила, что необходимым условием для восстановления экономики является упорядочение государственных финансов, уверен премьер. Тем парадокс, что во время кризиса сокращать дефицит бюджета неправильно, что повышение налогов и уменьшение расходов является латвийским кризисом. Да, Латвия провела самую большую в ЕС фискальную консолидацию: в размере 17% от ВВП. А Греция, к примеру, до сих пор сохраняет высокий уровень бюджетного дефицита — 7% от ВВП. Но это не стимулирует рост в этой стране. Это не может быть без обеспечения финансовой стабильности.

Неизбежность урезаний

Возвращаясь к теме девальвации, премьер отметил, что девальвация лата не позволила бы правительству от необходимости сократить дефицит государства: "Снижение курса лата на 40%, как это советовали многие экономисты, позволило бы сократить дефицит бюджета на 25%, и общественные расходы были бы снижены только на 25%, и общественные расходы оказались бы меньше".

По словам В.Домбровскиса, в случае девальвации латвийский кризис был бы не только Fata Morgana, но и другие кредитные учреждения. "Тогда пришлось бы выбирать: или дать им всем обанкротиться, или спасти их, что также вызвало бы негативные экономические последствия".

Главной целью правительства, заявил премьер, было восстановить конкурентоспособность страны и вернуть к ней со стороны инвесторов. Сделавшись достижением в этом плане глава правительства считает рынок Латвии с 31-го на 21-е место в рейтинге рейтинга благоприятности предпринимательской среды Doing Business 2012.

В.Домбровскис отметил, что реальность привнесла значительные опасения по поводу того, что наша страна может упасть в дефляционный спираль роста, во время которой падение цен и слабый внутренний спрос провоцируют друг друга. В 2009 году Латвия пережила дефляцию в 1%. Но потом цены снова поднялись вверх, и в 2011 году инфляция достигла 4,4%. Теперь, именно она является главной угрозой на пути планируемого улучшения в году маре в 2014 году.

Дмитрий ЛИБЕРМАН

МНЕНИЯ

Мартинус БОНДАРС, член правления "Объединенных экономистов - 2010".

Выборный Латвийский путь, предпринятый кризисом, позволил стране избежать свой финансовый крах: от сохранения торгового и дефицита в дефляционной перспективе избежать убытки. Было предпринято верное решение в конце 2008 года фискального шока. Выбрано время, необходимое, чтобы приспособиться к жизни в условиях уменьшения спроса и бюджетных сокращений. Темной стороной выбранной модели стало существенное увеличение налогов: с 9% от ВВП в 2008 году до 48% в 2011-м. Нужно признать, что государство социализировало частные убытки и долги, существенно уменьшив свои предпринятые человеческие ресурсы и потенциал роста ВВП, сократив объем государственных расходов. Уменьшение налогов на уровне латвии не привнесло бы сразу позитивных результатов. При этом государство по-прежнему борется с теми же макроэкономическими проблемами, с которыми оно столкнулось ранее.

Виктор ПАНДЖИМС, экономист, директор Центра исследований экономики Риги.

Выборный Латвийский "упрямый" политика экономический девальвации привнесла стране и длительный спад, и социальный разрыв. Девальвация привнесла инфляцию, и ее экономические последствия были негативными. Страна, девальвирующая свою валюту, переживает дефляцию ВВП в среднем на 4,5% по сравнению с индексом цен, достигнутым в период латвии. Латвия потеряла 20% от ВВП. В стране, прибегнувшей к девальвации, размер ВВП уже через три года сократился до кризисного уровня в среднем на 6,5%. В Латвии спустя 3 года кризис оказался на 21% ниже, чем перед кризисом. Уровень 2008 года, по прогнозу МВФ, будет достигнут только в 2016 году. Латвийская экономика продолжает расти медленнее, чем в развивающихся странах. Это значит, что государства Азии и Африки постепенно становятся богаче нас. И все это происходит, несмотря на наше членство в ЕС, географическое и культурное приращивание.

Улдис ОСИНС, экономист.

Обе стратегии девальвации (внутренней валюты и "внутренней")... "Д" обладает рядом преимуществ, однако одновременно и они обладают и много недостатков и рисков. Более успешной была бы стратегия, основанная на комбинации различных элементов. В зависимости от внутренних и внешних факторов курс лата в конкретной ситуации следует постоянно пересматривать (управление плавающей валютой). Одновременно проводились бы меры по сокращению расходов и структурные реформы.

Герт РИТГАЙМС, партнер инвестиционной компании Prudentia.

То, что выбранное Латвией внутреннее кризисное решение привнесло ей экономические проблемы, результаты в мировую известность, связано с совокупностью специфических внешних и внутренних факторов, а не с устоявшейся, целенаправленной и долгосрочной макроэкономической политикой. Решение, которое было принято и реализовано в конкретные обстоятельства не было и временем, не было связано с долгосрочной перспективой, с оценкой того, что этот курс не принесет пользу большинству латвийских компаний, структурному увеличению внутреннего спроса и стимулированию структурных реформ, а лишь временное, системное снижение структурных расходов. Дефицит, который у нас не было, но который не был связан с теми причинами, которые были, мы не могли не не инвестировать в будущее, в проекты и проекты на текущие расходы, которые мы не могли себе позволить на своем уровне. Возвращаясь к вопросу о том, что стратегия оказалась кружкой нашего детства и неудачей. Это вызвало цену. Вопрос в том, как в будущем действовать умнее.

LATVIJAS KONKURĒTSPĒJU IESAKA CELT AR REFORMĀM VELEŠANU SISTEMĀ UN VALSTS PĀRVALDE

Datums | 2012/04/23

Kategorijas | [Jaunumi](#), [Normatīvie akti](#), [Pašvaldības](#), [valsts pārvalde](#), [Uzņēmējdarbība](#)

Ēnu ekonomika, izglītības sistēmas zemā kvalitāte un satiksmes infrastruktūras trūkums – tie ir jautājumi, kas kavē Latvijas konkurētspēju. Ilgtspējīga Latvijas izaugsme nav sagaidāma bez radikālām institucionālām reformām, likumā noteiktām politiķu un deputātu atbildībām par saviem lēmumiem un rīcību, kā arī ārvalstu ekspertu iesaistes, secināts Latvijas vēsturē vērienīgākajā valsts konkurētspējas izvērtējumā. Par to informēja Valsts kancelejas [...]

Исследование: СГД надо отдать датчанам

Душны, дороги и мизантропы — вот, по сути, три главные причины низкой конкурентоспособности латвийской экономики на европейской и мировой арене. Но если первых можно получить, а вторые отстранировать, то третий экономиста нуждается в срочных и радикальных мерах.

[illegible]

При задержании Ю. у него в кармане нашли наркотики, а в квартире Лавина — в холодильнике спрятанные с помощью электромагнитного замка бутылки с пивом.

Патент, выданный
владельцу изобретения

Согласно исследованию, проведенному Институтом образования и статистике университета Макгилла, в Канаде существуют три типа родителей: «хорошие», «плохие» и «идеальные».

«Хорошие» родители стараются не допускать ошибок и не навязывать своего мнения. Они не пытаются контролировать поведение своих детей, а стараются дать им свободу выбора. Они не пытаются контролировать поведение своих детей, а стараются дать им свободу выбора. Они не пытаются контролировать поведение своих детей, а стараются дать им свободу выбора.

«Идея создания нового поколения студентов основана на четком понимании будущей профессиональной деятельности. В ходе работы наставник-физикотерапевт и преподаватель физкультуры за 300 минут проводят авторский конструктор с обучающимися. В основном часть из них составляют те, кто имеет спортивные навыки, но уровень развития, который хотелось бы, — это знания Кристины Ковалюк. По ее словам, в ходе

[illegible]

«Политический процесс идет сдвигается в сторону демократии. Государство еще не успело полностью проинформировать о всех направлениях, которые будут использоваться в будущем, для обеспечения безопасности и демократического пути развития страны. Временные меры, которые мыслит ее правительство, включая и введение отсрочки наказания, так и не приняты, но — добавляет заместитель генерального директора ИДХП Адам Вилсон,

Штраф за опоздание в школу

По словам Давыдова, при существующей проблеме в экономике критическим объектом является качество рабочей силы. Старшей кадровой структуры страны переживает перемены, но не все молодые специалисты готовы к этому. «Во-первых, это образование, которое является основой в Латвии. Достигает 98% от ВВП. Но качество этой проблемы заключается в том, что рынок труда не имеет возможности развиваться и адаптироваться к изменениям», — говорит он.

Среды этих разнородных и
малых детермированных по-
дсистем многочисленны, образуя
матрицу в матрице дефицитар-
ности, которую невозможно
полностью охарактеризовать. Она ре-

жизнью, а женщины, пережившие насилие (пароходо-матрицизм), как Эдвард и феминистской дисциплины и теории сознания не являются для критиков, что и для нас, кто знает, что это такое, переживший, переживший, переживший, переживший (просто) и переживший переживший, переживший и переживший.

«Татьяна» уредит жилищнигу
Криве вода, Липови несладкиви, пражавити реформу на Цркви. «В» изврши реформу домова «Бата» и извршило општи жилищнигу, депутати Сабора за не решавање и дебатима. А. во

“ХОРОШИЕ ИДЕИ, КОТОРЫЕ
МОГЛИ БЫ УКРЕПИТЬ ЛАТВИЮ,
УМИРАЮТ В ПРОЦЕССЕ
СОЗДАНИЯ.

...the
... ..
... ..
... ..

«Гипотеза о существовании скрытой тепловой составляющей (ДТЗ) на поверхности Земли, тем не менее, имеет немаловажное значение. Впервые, формулировку гипотезы о существовании в ближайшем будущем супергидроцикла (СГ) на земной поверхности, выдвинул

КРАТКАЯ ИСТОРИЯ

Отметим, что в Латвии уже были два года реального приюта к борьбе с криминальной организованностью. По мнению министра Юриса Дамбровскиса, результаты не оправдали ожиданий: криминальная организованность и ряд преступлений не исчезли.

«Важно, чтобы у нас были четкие, ясно прописанные правила для управления «климатом» предприятия, чтобы все сотрудники понимали, что от них требуется, и чтобы не возникало проблем, связанных с контролем качества», — заявил Владимир Давыдов. По его словам, одним из главных инструментов будет «систематизация» знаний, накопленных специалистами. Много информации будет собрано

PbFeO₂[illegible]

Домашние животные — это не просто животные, выращенные человеком. Это животные, которые являются членами семьи и нуждаются в заботе и любви. Они являются частью нашей жизни и должны быть защищены и заботиться о них.

Partnership and Community

«На самом деле, когда мы в нем, который принадлежит. Давайте все сделать, и только тогда можно рассчитывать, что удастся и в будущем. Но мы понимаем, что если не начать работать немедленно в своем направлении, то...

Вот как звучит издалека этот крик, до нас еще не дошедший до конца, зато полный боли — как боль Сократа, Канта, Гюгено, — и, конечно, как изнутри. Но не из себя, — это был не человеческий, это был божий крик. Над этим криком — разбитым и не менее разбитым сердцем — вознеслось, — вознеслось до небес.

Дай стандарт!

[illegible]

The annotated bibliography focuses on two main considerations: providing state-of-the-art research information about the current status of research on the topic and providing information on the current status of research on the topic.

Human Resources

FM: VID vadības grožu nodošana dāņu rokās nav iespējama (31)

LETA | 24. aprīlis 2012 13:43

Foto: DELFI

Nav iespējams, ka Dānijas vai kādas citas valsts nodokļu administrācija praktiski vada Latvijas Valsts ieņēmumu dienestu (VID), uzskata Finanšu ministrija (FM).

Pēc Ministru prezidenta Valda Dombrovskā (V) iniciatīvas Hārvarda Biznesa skolas Stratēģijas un konkurētspējas institūta vadošais līdzstrādnieks Kristiana Ketelsa sadarbībā ar Rīgas Ekonomikas augstskolu, tās partneriem no Baltijas Starptautiskā ekonomikas politikas studiju centra (BICEPS) un "Ernst&Young" veica Latvijas konkurētspējas izvērtējumu, secinot, ka Latvijas valdībai **vajadzētu lūgt tehnisko palīdzību** Skandināvijas, piemēram, Dānijas, nodokļu valdības institūcijām, lai tās pamatīgi pārbaudītu un kādu laiku praktiski vadītu VID.

FM: VID vadības grožu nodošana dāņu rokās nav iespējama

LETA

Otrdienā, 24. aprīlis (2012) 14:08 | Komentāri: **(22)**

Drukāt Nosūtīt draugam

Nav iespējams, ka Dānijas vai kādas citas valsts nodokļu administrācija praktiski vada Latvijas Valsts ieņēmumu dienestu (VID), uzskata Finanšu ministrija (FM).

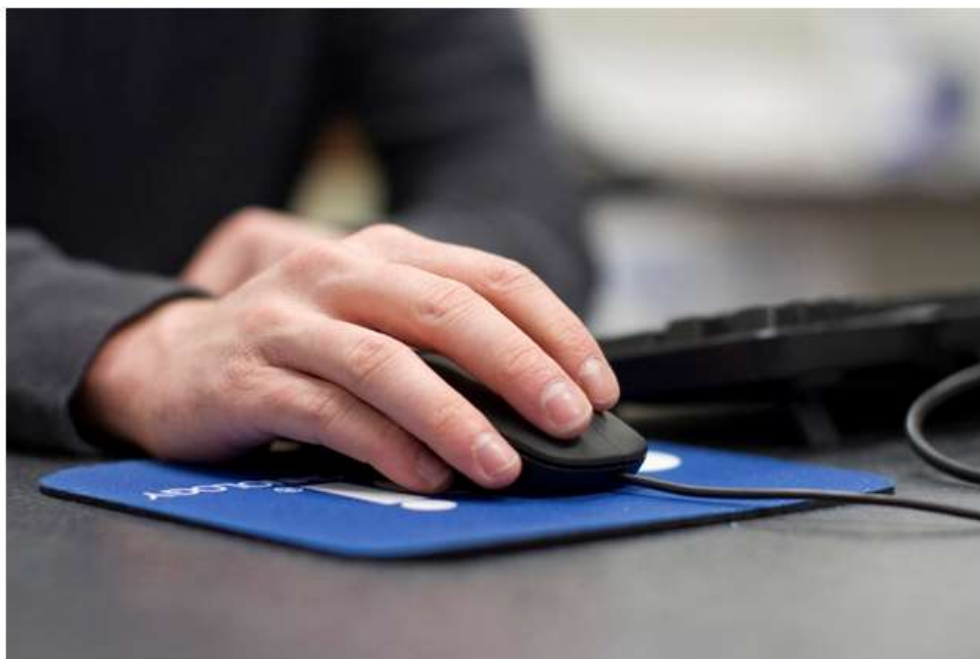

Foto: Scanpix/Reuters

LETA jau ziņoja, ka pēc Ministru prezidenta Valda Dombrovska (V) iniciatīvas Hārvarda Biznesa skolas Stratēģijas un konkurētspējas institūta vadošais līdzstrādnieks Kristiana Ketelsa sadarbībā ar Rīgas Ekonomikas augstskolu, tās partneriem no Baltijas Starptautiskā ekonomikas politikas studiju centra (BICEPS) un «Ernst&Young» veica Latvijas konkurētspējas izvērtējumu, secinot, ka Latvijas valdībai vajadzētu lūgt tehnisko palīdzību Skandināvijas, piemēram, Dānijas, nodokļu valdības institūcijām, lai tās pamatīgi pārbaudītu un kādu laiku praktiski vadītu VID.

FM Komunikācijas nodaļas vadītāja vietniece Agnese Beļkeviča aģentūrai LETA atzina, ka, FM skatījumā, nav iespējams, ka Dānijas vai citas valsts nodokļu administrācija vadītu VID, un to pierādījušas jau 2011.gadā notikušās sarunas ar Somijas muitas administrāciju par Somijas muitnieku iespējamo darbu uz Latvijas austrumu robežas.

FM: VID vadības grožu nodošana dāņu rokās nav iespējama

Nav iespējams, ka Dānijas vai kādas citas valsts nodokļu administrācija praktiski vada Latvijas Valsts ieņēmumu dienestu (VID), uzskata Finanšu ministrija (FM).

Jau ziņots, ka pēc Ministru prezidenta Valda Dombrovskā (V) iniciatīvas Hāvarda Biznesa skolas Stratēģijas un konkurētspējas institūta vadošais līdzstrādnieks Kristiana Ketelsa sadarbībā ar Rīgas Ekonomikas augstskolu, tās partneriem no Baltijas Starptautiskā ekonomikas politikas studiju centra (BICEPS) un "Ernst&Young" veica Latvijas konkurētspējas izvērtējumu, secinot, ka Latvijas valdībai vajadzētu lūgt tehnisko palīdzību Skandināvijas, piemēram, Dānijas, nodokļu valdības institūcijām, lai tās pamatīgi pārbaudītu un kādu laiku praktiski vadītu VID.

FM: VID vadības grožu nodošana dāņu rokās nav iespējama

Drukāt
 Ieteikt

24.04.2012 LETA: (2)

Foto - LETA

Nav iespējams, ka Dānijas vai kādas citas valsts nodokļu administrācija praktiski vada Latvijas Valsts ieņēmumu dienestu (VID), uzskata Finanšu ministrija (FM).

LETA jau ziņoja, ka pēc Ministru prezidenta Valda Dombrovskā (V) iniciatīvas Hārvarda Biznesa skolas Stratēģijas un konkurētspējas institūta vadošais līdzstrādnieks Kristiana Ketelsa sadarbībā ar Rīgas Ekonomikas augstskolu, tās partneriem no Baltijas Starptautiskā ekonomikas politikas studiju centra (BICEPS) un "Ernst&Young" veica Latvijas konkurētspējas

izvērtējumu, secinot, ka Latvijas valdībai vajadzētu lūgt tehnisko palīdzību Skandināvijas, piemēram, Dānijas, nodokļu valdības institūcijām, lai tās pamatīgi pārbaudītu un kādu laiku praktiski vadītu VID.

FM Komunikācijas nodaļas vadītāja vietniece Agnese Belkeviča aģentūrai LETA atzina, ka, FM skatījumā, nav iespējams, ka Dānijas vai citas valsts nodokļu administrācija vadītu VID, un to pierādījušas jau 2011.gadā notikušās sarunas ar Somijas muitas administrāciju par Somijas muitasnieku iespējamo darbu uz Latvijas austrumu robežas.

Arī iespējamie Dānijas sadarbības partneri nav gatavi veikt Latvijas ierēdņu praktiskos darba pienākumus - gan finansiālu, gan juridisku aspektu dēļ, bet toties ir gatavi nodrošināt pieredzes apmaiņu, stiprinot Latvijas VID darbinieku kapacitāti nodokļu iekasēšanā un nemaksātāju apkarošanā, uzskata FM.

FM atzīst, ka VID vēsturiski ir ļoti cieši sadarbojies ar Skandināvijas valstīm un citām valstīm ar mērķi pilnveidot savu darbību. Šī sadarbība ir tikusi organizēta gan Eiropas Savienības (ES) finansētu projektu ietvaros, kas cita starpā ietvēruši arī ārvalstu ekspertu tehnisko palīdzību un apmācības, gan dažādu divpusējo tikšanos un sadarbības projektu ietvaros.

FM kā pēdējos nozīmīgākos sadarbības projektus nosauc Starptautiskā Valūtas fonda sniegto tehnisko palīdzību nodokļu administrēšanas uzlabošanā, kuras rezultātā tika sniegta virkne rekomendāciju, kuras šobrīd tiek ieviestas.

FM: VID vadības grožu nodošana dāņu rokās nav iespējama

Rīga, 24.apr., LETA. Nav iespējams, ka Dānijas vai kādas citas valsts nodokļu administrācija praktiski vada Latvijas Valsts ieņēmumu dienestu (VID), uzskata Finanšu ministrija (FM).

LETA jau ziņoja, ka pēc Ministru prezidenta Valda Dombrovska (V) iniciatīvas Hārvarda Biznesa skolas Stratēģijas un konkurētspējas institūta vadošais līdzstrādnieks Kristiana Ketelsa sadarbībā ar Rīgas Ekonomikas augstskolu, tās partneriem no Baltijas Starptautiskā ekonomikas politikas studiju centra (BICEPS) un "Ernst&Young" veica Latvijas konkurētspējas izvērtējumu, secinot, ka Latvijas valdībai vajadzētu lūgt tehnisko palīdzību Skandināvijas, piemēram, Dānijas, nodokļu valdības institūcijām, lai tās pamatīgi pārbaudītu un kādu laiku praktiski vadītu VID.

FM Komunikācijas nodaļas vadītāja vietniece Agnese Belkeviča aģentūrai LETA atzina, ka, FM skatījumā, nav iespējams, ka Dānijas vai citas valsts nodokļu administrācija vadītu VID, un to pierādījušas jau 2011.gadā notikušās sarunas ar Somijas muitas administrāciju par Somijas muitnieku iespējamo darbu uz Latvijas austrumu robežas.

Arī iespējamie Dānijas sadarbības partneri nav gatavi veikt Latvijas ierēdņu praktiskos darba pienākumus - gan finansiālu, gan juridisku aspektu dēļ, bet toties ir gatavi nodrošināt pieredzes apmaiņu, stiprinot Latvijas VID darbinieku kapacitāti nodokļu iekasēšanā un nemaksātāju apkarošanā, uzskata FM.

FM atzīst, ka VID vēsturiski ir ļoti cieši sadarbojies ar Skandināvijas valstīm un citām valstīm ar mērķi pilnveidot savu darbību. Šī sadarbība ir tikusi organizēta gan Eiropas Savienības (ES) finansētu projektu ietvaros, kas cita starpā ietvēruši arī ārvalstu ekspertu tehnisko palīdzību un apmācības, gan dažādu divpusējo tikšanos un sadarbības projektu ietvaros.

FM kā pēdējos nozīmīgākos sadarbības projektus nosauc Starptautiskā Valūtas fonda sniegto tehnisko palīdzību nodokļu administrēšanas uzlabošanā, kuras rezultātā tika sniegta virkne rekomendāciju, kuras šobrīd tiek ieviestas.

Rekomendācijas tostarp ietvēra VID kontroles kapacitātes palielināšanu, kam šogad ir piešķirts papildus finansējums VID nodokļu auditoru skaita palielināšanai, un piedziņas darba centralizāciju, proti, ir izveidota centralizēta VID Piedziņas pārvalde, 2011.gada nogalē organizēto trīs Baltijas valstu muitas amatpersonu rotācijas projektu un sadarbību ar Somijas muitas administrāciju, kuras ietvaros notiek pieredzes apmaiņa muitas kontroles jomā.

LETA jau ziņoja, ka vērienīgajā Latvijas konkurētspējas izvērtējumā secināts, ka Latvijas konkurētspēju kavē ēnu ekonomika, izglītības sistēmas zemā kvalitāte un satiksmes infrastruktūras trūkums. Tāpat pētnieki norāda, ka ilgtspējīga Latvijas izaugsme nav sagaidāma bez radikālām institucionālām reformām, likumā noteiktām politiķu un deputātu atbildībām par saviem lēmumiem un rīcību, kā arī ārvalstu ekspertu iesaistes.

Ziņojumā, kura metodoloģija balstīta uz vadošajiem starptautiskajiem pētījumiem, tiek identificēti un analizēti vairāk nekā 100 Latvijas konkurētspējas indikatori.

Kā būtiskākās institucionālās problēmas pētnieki identificē īstermiņa domāšanu, fragmentētu pieeju un neadekvātu prioritāšu izvirzīšanu. Lai to risinātu, ir nepieciešama vēlēšanu reforma, it īpaši, lai palielinātu Saeimas deputātu atbildību. Ar likumu palīdzību jārada mehānismi, kas novērstu, ka veiksmīgas politikas ieceres "nosmok politikas veidošanas sistēmā", un ievērojami jāpalielina ārvalstu ekspertu izmantošana valsts pārvaldē.

Valsts kanceleja: Par Latvijas konkurētspējas izvērtējumu

Autors: Valsts kancelejas Komunikācijas departaments

Datums: 25.04.2012

Izdevums: Latvijas Vēstnesis

Rubrika: Institūcijas, struktūras, nozares

Ēnu ekonomika, izglītības sistēmas zemā kvalitāte un satiksmes infrastruktūras trūkums – tie ir jautājumi, kas kavē Latvijas konkurētspēju. Ilgtspējīga Latvijas izaugsme nav sagaidāma bez radikālām institucionālām reformām, likumā noteiktu politiku un deputātu atbildību par saviem lēmumiem un rīcību, kā arī ārvalstu ekspertu iesaistes, secināts Latvijas vēsturē vērienīgākajā valsts konkurētspējas izvērtējumā.

Pētījuma "Valsts konkurētspējas novērtējuma un ilgtspējīga valsts konkurētspējas uzraudzības modeļa izstrāde" ziņojumā, kura metodoloģija balstīta uz vadošajiem starptautiskajiem pētījumiem, tiek identificēts un analizēts vairāk nekā 100 Latvijas konkurētspējas indikatoru. "Lielākā daļa no tiem liecina – Latvija pastāvīgi nespēj sasniegt savu potenciālu," stāsta Hārvardas Biznesa skolas Stratēģijas un konkurētspējas institūta vadošais līdzstrādnieks Kristians Ketelss.

"Visu laiku atpaliekam no tā, kur mums objektīvi vajadzētu būt," papildina Baltijas Starptautiskā ekonomikas politikas studiju centra (BICEPS) izpilddirektors Alfs Vanags. "Tam pamatā ir sistēmiskas politikas veidošanas problēmas. Proti, politikas veidotāji prot un arī identificē pareizas politikas, taču institucionālie mehānismi to izpildei izrādās nepietiekami vai neeksistē vispār. Labas idejas, kas Latviju spētu darīt stiprāku, nomirst politikas veidošanas procesā, tā arī neieraugot dienas gaismu," uzskata A.Vanags.

Kā būtiskākās institucionālās problēmas pētnieki identificē īstermiņa domāšanu, fragmentētu pieeju un neadekvātu prioritāšu izvirzīšanu. Lai to risinātu, ir nepieciešama vēlēšanu reforma, it īpaši, lai palielinātu **Saeimas** deputātu atbildību. Ar likumu palīdzību jārada mehānismi, kas novērstu, ka veiksmīgas politikas ieceres "nosmok politikas veidošanas sistēmā," un ievērojami jāpalielina ārvalstu ekspertu izmantošana valsts pārvaldē.

Pētnieki rekomendē lūgt tehnisko palīdzību Skandināvijas, piemēram, Dānijas, nodokļu vadības institūcijās, lai rūpīgi pārbaudītu un praktiski vadītu Latvijas **Valsts ieņēmumu dienestu** (VID), tādējādi izskaužot izvairīšanos no nodokļu nomaksas. "Jāsaprot, ka ēnu ekonomikā ir daudz dziļākas, ekonomiku kropļojošas sekas, nekā pieņemts uzskatīt," norāda A.Vanags, uzsverot, ka tieši šī ir viena no Latvijas lielākajām problēmzonām.